

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIA nr. 28

din 21 februarie 2025

Cu privire la examinarea Raportului de activitate pentru anul 2024 al Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova

În temeiul prevederilor art. 87 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018,

Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova DECIDE:

1. Se aprobă Raportul de activitate pentru anul 2024 al Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova, în anexă.
2. Raportul de activitate pentru anul 2024 al Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova se prezintă Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a Parlamentului Republicii Moldova.
3. Raportul de activitate pentru anul 2024 al Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova se publică pe site-ul web oficial al autorității.
4. Raportul anual cu privire la activitatea financiară a Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe site-ul web oficial al Consiliului Audiovizualului.
5. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina Președintei Consiliului Audiovizualului, Liliana Vițu-Eșanu.
6. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și se publică pe site-ul web oficial al Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU

Consiliul Audiovizualului

RAPORT ANUAL DE ACTIVITATE

2024

Echipa CA la conferința regională "Alinierea practicilor de reglementare pentru un ecosistem media robust", 04-05 septembrie 2024, Republica Moldova

CUPRINS

SUMAR EXECUTIV	3
I. REGLEMENTARE	8
II. CONȚINUTURI AUDIOVIZUALE	8
III. LICENȚIERE FURNIZORI	25
IV. AUTORIZARE ȘI CONTROL DISTRIBUITORI	33
V. COMUNICARE ȘI COOPERARE	40
VI. LITIGII	49
VII. RESURSE UMANE	50
VIII. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A DOMENIULUI AUDIOVIZUAL PENTRU ANII 2023-2027	53
IX. RAPORT CU PRIVIRE LA ACTIVITATEA FINANCIARĂ A CONSILIULUI AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA PENTRU ANUL 2024	60
ANEXE	

Sumar executiv

În anul 2024, în centrul atenției Consiliului Audiovizualului s-au aflat monitorizarea riguroasă a două campanii electorale ce s-au desfășurat concomitent – privind alegerea președintelui țării și referendumul constituțional; protejarea spațiului audiovizual național, implicit primele sancțiuni pentru dezinformare, în baza noii definiții din Codul serviciilor media audiovizuale (CSMA); lupta cu retransmisiunea programelor cu un conținut

interzis, precum și activitatea fără autorizație sau licență de emisie. Consiliul Audiovizualului (CA) a continuat să aplice reglementările legate de asigurarea informării publicului, respectarea cotelor de programe locale, responsabilitățile culturale și transparența proprietății media și a surselor de finanțare. Un element important în activitatea CA a fost fortificarea cooperării cu autoritățile naționale de reglementare din regiune și cu organizațiile europene de profil.

Alegeri. Scrutinele electorale suprapuse din 2024 au reprezentat o provocare atât pentru furnizorii de servicii media, cât și pentru autorități precum Comisia Electorală Centrală și Consiliul Audiovizualului. CA a realizat măsurile necesare pentru a determina măsura în care programele audiovizuale monitorizate corespund rigorilor legislației electorale și audiovizuale, precum și angajamentelor asumate prin Declarația politicii editoriale a furnizorilor de servicii media în reflectarea alegerilor.

În acest sens, CA a aprobat *Metodologia de monitorizare a programelor audiovizuale cu caracter electoral* – un instrument important în efortul instituțional de asigurare a desfășurării unor alegeri libere, corecte și incluzive. Practica de aplicare a Metodologiei a fost adaptată la specificul alegerilor din 2024, cu noi fișe de monitorizare, elaborate și definitive de echipa CA în cadrul a 10 instruirii ținute de un expert local, din rândul societății civile.

Au fost monitorizate 19 servicii media de televiziune și descifrat un volum de peste 6 750 de ore de emisie, cu 17% mai mult față de cel monitorizat în 2023. În baza celor 10 rapoarte aprobate, ce conțin și o analiză comparată a modului de reflectare a alegerilor de către fiecare

serviciu media audiovizual (SMA) monitorizat, CA a aplicat sancțiuni pentru abaterile admise. Rapoartele săptămânale au fost îmbunătățite prin includerea unor date calitative, cu un context comparativ și analitic. Acest fapt a făcut posibilă observarea evoluției fiecărui SMA în ce privește modul de reflectare a alegerilor. În 2024, în context electoral, CA a emis 5 avertizări publice și 53 de amenzi, în sumă de 301 000 lei.

La fel, pentru prima dată, în perioada electorală, CA a dispus controlul modului în care cele 19 posturi TV care s-au angajat să reflecte alegerile au asigurat accesul persoanelor cu dificultăți de văz și auz la serviciile media audiovizuale. Controlul a arătat că toți furnizorii de servicii media audiovizuale supuși monitorizării au comis abateri, cu excepția unui serviciu media care nu a difuzat programe informative.

Conținuturi locale. Controalele pe cotele de produs local (art. 4 din CSMA) au relevat că mai mult de jumătate din numărul de servicii de televiziune active nu produc suficient conținut local, iar faptul că asemenea încălcări se mențin în cazul unor SMA *naționali* este un indicator grăitor. Sunt însă și schimbări în bine în cazul câtorva servicii media care se apropie de respectarea tuturor cotelor de programe locale. Pe acest segment, *CA a aplicat 83 de amenzi (față de 53 în 2023) în sumă de 1 462 000 de lei (față de 983 000 de lei în 2023).*

Informarea corectă. În 2024, CA a continuat eforturile de supraveghere a felului în care au fost respectate prevederile privind informarea corectă a populației. Pentru că unele servicii media, inclusiv cel public regional, nu au asigurat pluralismul sau au admis forme de manipulare, încălcări în sensul bunei-credințe și a informării corecte a populației (art. 13 din CSMA), CA a aplicat 14 sancțiuni (4 amenzi și 9 avertizări publice), în sumă de 73 000 de lei.

Securizarea spațiului național audiovizual. Controalele pe art. 17 – Protejarea spațiului audiovizual național, pentru încălcarea acestuia fiind prevăzute cele mai severe sancțiuni, au arătat că unele SMA servesc drept platformă prin care persoane publice, formatori de opinie și activiști civici transmit mesaje cu elemente de discriminare, incitare la ură, de cultivare a extremismului, de dezbinare a societății și dezinformare. La fel, este îngrijorător faptul că serviciul media public regional TV Găgăuzia/GRT nu a dat dovadă de coeziune și nu a abandonat discursul cu elemente de separare. CA a sancționat dur, cu amenzi în sumă totală de 100 000 de lei, două SMA din regiunea găgăuză pentru admiterea dezinformării, a discursului care incită la ură, în condițiile unor semnale tot mai evidente de control politic asupra politicii editoriale a GRT.

În vizorul CA au fost și companiile care retransmit programe interzise din Federația Rusă și din Republica Belarus, precum și activitatea fără acte permissive – licență de emisie și autorizația de retransmisiune. Controalele au confirmat retransmisia programelor de știri și filme, cu conținut militar, de la posturile TV „Первый канал”, „Россия 1”, „Россия 24”, „Беларусь 24”, „МИР 24”, „РБК” și „Победа” – interzise prin lege. CA a aplicat amenzi maxime (4 companii, 10 amenzi în sumă totală de 500 000 de lei) și a sesizat organele competente în legătură cu desfășurarea activității ilegale și încălcarea legislației audiovizuale.

Responsabilități culturale. În 2024, CA a desfășurat o primă monitorizare privind respectarea de către serviciile de radiodifuziune sonoră a cotei de cel puțin 30% de opere muzicale în limba română și 10% de creații ale compozitorilor și interpreților autohtoni. Din cele 52 de posturi de radio monitorizate, 1 serviciu de radio a difuzat zero minute de opere muzicale în limba română, iar 20 au difuzat un număr insuficient de astfel de piese – toate posturile care au admis devieri fiind avertizate public.

Pentru a stabili în ce măsură este respectată norma care se îngrijește de ținuta lingvistică în conținuturile audiovizuale, CA a dispus monitorizarea din oficiu a programelor de știri și de dezbateri de la 11 SMA de televiziune. Zece posturi TV au fost avertizate public pentru curențe în exprimarea orală în programele audiovizuale, iar 1 nu a difuzat programe audiovizuale relevante controlului.

Nivelul tăriei sonore. Consiliul Audiovizualului a ținut sub observare ca programele TV, inclusiv publicitatea, să aibă un volum al sunetului uniform. Au fost supuse controlului 32 de SMA de televiziune, dintre care 21 nu au respectat nivelul tăriei sonore, fiind sancționate cu amenzi în sumă totală de 157 500 de lei.

Sanțiuni. Pentru încălcarea legislației audiovizuale, CA a aplicat 355 de sancțiuni

cu amenzi în sumă totală de 3 695 500 lei, față de 371 de sancțiuni, în 2023, cu amenzi de 3 140 500 lei. Suma amenzilor mai mare cu 555 000 de lei se explică prin numărul sancțiunilor aplicate pentru lipsa programelor locale, a celor în limba română, în orele de maximă audiență și în primă difuzare, precum și pentru neprotejarea spațiului național audiovizual și evaluarea cazurilor de dezinformare în conținuturile audiovizuale.

Cadrul legal. În 2024, autoritatea de reglementare a aprobat noul *Regulament privind conținuturile audiovizuale*, care conține norme atât pentru furnizorii, cât și pentru distribuitorii de servicii media. Acesta stabilește cerințe față de conținuturile audiovizuale difuzate, clasificarea programelor audiovizuale în vederea protecției minorilor, condițiile de difuzare a comunicărilor comerciale audiovizuale. Au fost introduse prevederi noi, cum ar fi cele legate de reflectarea cazurilor de suicid sau cele referitoare la difuzarea informațiilor cu privire la starea de urgență, de asediu și de război, precum și norme detaliate privind respectarea drepturilor minorului în programele audiovizuale.

CA a aprobat și noi instrumente de monitorizare a furnizorilor de servicii media audiovizuale:

- *Metodologia pentru evaluarea riscurilor de apariție a situațiilor dominante în formarea opiniei publice*, în cazul existenței unor indicii întemeiate privind depășirea limitei cotei de audiență și a nerespectării regimului juridic al proprietății;
- *Metodologia de monitorizare și evaluare a pluralismului audiovizual intern în serviciile media liniare* urmărește prezența unei diversități de programe audiovizuale în cadrul aceluiasi serviciu media, independența editorială și economică a serviciilor media, accesibilitatea programelor audiovizuale, conținuturi ce corespund cerințelor legale, regimul juridic al proprietății și transparența surselor de finanțare;
- *Metodologia de monitorizare și evaluare a pluralismului audiovizual extern* determină condițiile pentru pluralismul mediatic într-o țară: protecția fundamentală, pluralitatea pieței, independența politică și incluziunea socială.

Licențiere. La data de 31 decembrie 2024, activau 50 de furnizori deținători de licențe de emisie pentru 55 de SMA de televiziune și 55 de furnizori de servicii de radiodifuziune sonoră, deținători de licențe de emisie pentru 59 de posturi. Pe parcursul anului, 3 licențe de emisie au fost retrase de CA la cererea furnizorilor de servicii media – un furnizor nu a început emisia din momentul eliberării licenței, iar alții doi și-au întrerupt activitatea cu încălcarea prevederilor CSMA. Totodată, 2 licențe de emisie au expirat, pentru acestea nefiind solicitată prelungirea. În ce privește

serviciile de radiodifuziune sonoră, 2 licențe de emisie au fost retrase ca urmare a neînceperii emisie în termenul prevăzut de CSMA pe frecvențele obținute prin concurs. În același timp, Consiliul Audiovizualului a eliberat 6 licențe de emisie, inclusiv pentru 4 servicii media noi (3 TV și 1 de radiodifuziune sonoră, toate și-au început activitatea).

Respectarea regimului juridic al proprietății. CA a desfășurat controale privind schimbările proprietarilor fără

acordul Consiliului. Deși numărul modificărilor în structura de proprietate a scăzut comparativ cu anul precedent, există încă furnizori care nu au respectat obligația de a solicita acordul Consiliului pentru schimbări, ceea ce a dus la aplicarea de

sanțiuni (în anul 2024 – 3, față de 6 în 2023). Totodată, au fost înregistrate 6 cereri de solicitare a acordului CA de modificare a asociațiilor.

Transparența proprietății și a finanțării serviciilor media. A fost continuată practica de a prezenta o analiză a rapoartelor anuale de activitate ale furnizorilor de servicii media, care reflectă schimbările și tendințele cheie ce țin de proprietate și sursele de finanțare. Majoritatea furnizorilor de servicii media au respectat cerințele de raportare. Din punct de vedere financiar, deși veniturile furnizorilor de servicii media au crescut în 2023, această evoluție nu a fost suficientă pentru a echilibra majorarea semnificativă a cheltuielilor, ceea ce a dus la scăderea profitabilității și creșterea vulnerabilității financiare și la o dependență tot mai mare de împrumuturi, astfel că sustenabilitatea financiară a sectorului încă rămâne o provocare pentru furnizorii de servicii media.

CA a lansat o nouă versiune, restructurată și îmbunătățită, a Registrelor furnizorilor, distribuitorilor și a serviciilor media retransmise pe teritoriul Republicii Moldova, devenind un instrument de navigare interactiv și funcțional care facilitează accesul publicului larg la datele despre proprietarii beneficiari și alte date despre serviciile media audiovizuale.

Concursuri. CA a acordat dreptul de utilizare a 3 sloturi din multiplexul național și 14 frecvențe radio pentru 9 servicii media de radiodifuziune sonoră. În 2024, s-a atestat un interes scăzut al furnizorilor pentru sloturile din multiplexul național și multiplexele regionale, ce poate fi asociat, în cazul celui național, criteriilor de evaluare cărora trebuie să răspundă solicitantul, precum: ponderea programelor audiovizuale locale și de producție proprie, ponderea operelor audiovizuale europene, programe în limba română, numărul sancțiunilor. Pentru multiplexele regionale una dintre cauzele invocate ține de caracterul oneros al serviciilor prestate de gestionarul acestora.

Retransmisiunea serviciilor media audiovizuale. CA a realizat o serie de controale privind activitatea distribuitorilor de servicii media audiovizuale. Cele mai dese încălcări țin de nerespectarea Ofertei de SMA, a obligației de retransmisiune a *serviciilor de televiziune „must carry”* conform listei aprobate de CA; posturile din lista „must carry” nu sunt plasate pe primele 20 de poziții din lista de preselecție automată a serviciilor de televiziune retransmise sau/și nu dau prioritate serviciului de televiziune generalist al furnizorului public național de servicii media etc. Pe domeniul de autorizare distribuitori, CA a aplicat 50 de sancțiuni, dintre care: 20 de avertizări publice și 30 de amenzi, în sumă totală de 180 000 de lei, față de 2023, când a aplicat 53 de sancțiuni (23 de avertizări publice și 30 de amenzi) în sumă totală de 274 000 de lei.

Litigii. În anul 2024, a scăzut nesemnificativ numărul litigiilor în care este implicat CA: dacă la sfârșitul anului 2023 numărul acestora era de 123, atunci la sfârșitul anului 2024 pe rolul instanțelor de judecată erau 118. Instanțele de judecată au pronunțat 66 de soluții, dintre care 59 în favoarea Consiliului Audiovizualului și 7 în defavoarea autorității de reglementare. În analogie cu anul 2023, soluții în favoarea CA au fost pronunțate în 40 de cauze, în

defavoare 1 cauză, iar 4 soluții au fost pronunțate în cauze în care CA a avut calitatea procesuală de terț/intervenient accesoriu.

Cele mai multe soluții au fost date în cazul deciziilor CA prin care reclamanții au fost sancționați pentru încălcarea prevederilor art. 4 din CSMA – *programe audiovizuale locale*: 16 soluții (toate în favoarea CA); urmate de încălcarea prevederilor art. 13 –

asigurarea informării corecte: 13 soluții (2 în defavoarea CA) și în cazul încălcării prevederilor art. 19 – *responsabilități culturale*: 6 soluții (toate în favoarea CA). Alte 9 soluții au fost pronunțate în cazul deciziilor prin care reclamanții au fost sancționați pentru încălcarea prevederilor

Cooperare internațională. CA a cooperat activ cu autoritățile europene de reglementare în domeniul audiovizualului pentru a prelua cele mai bune practici și standarde în materie de pluralism, protecția consumatorilor, accesibilitatea, nediscriminarea, buna funcționare a pieței și promovarea concurenței loiale în mass-media audiovizuală.

Evenimentul major preconizat pentru anul 2025 va fi organizarea Reuniunii Platformei Europene a Autorităților de Reglementare – EPRA la Chișinău.

Anul 2024 a fost marcat de desfășurarea, în Republica Moldova, pe 4 și 5 septembrie, a evenimentului „*Alinierea practicilor de reglementare pentru un ecosistem media robust*”, care a reunit 10 autorități naționale de reglementare în domeniul audiovizualului pentru a pune în discuție mai multe subiecte legate de pluralismul mass-media. Evenimentul a reprezentat și o finalitate a unei serii de activități, desfășurate pe parcursul a doi ani, destinate consolidării capacităților instituționale ale

Codului electoral (6 în favoarea și 3 în defavoarea CA). În cele 3 cazuri în defavoarea CA, instanțele au invocat drept argument faptul că prevederile electorale pentru care au fost sancționați furnizorii au fost declarate ulterior neconstituționale de Curtea Constituțională.

CA, prin intermediul unei cooperări de tip *peer-support*, realizată cu susținerea autorității de reglementare a audiovizualului din Marea Britanie, Oficiul pentru comunicații Ofcom.

Educație media. O novație în activitatea CA-ului a constituit-o introducerea în Planul de Acțiuni al instituției pentru 2024 a unui obiectiv nou, și anume: Contribuirea la sporirea nivelului de alfabetizare informațională și media în societate. Această completare a rezultat din intrarea în vigoare, pe 07 mai 2024, a Regulamentului european privind libertatea mass-mediei (European Media Freedom Act) care încurajează dezvoltarea și utilizarea unor măsuri și instrumente eficiente de consolidare a educației în domeniul mass-mediei la nivelul autorităților naționale de reglementare. Cu susținerea Consiliului Europei, în septembrie 2024 a fost lansată Strategia în domeniul educației media pe dimensiunea autorității de reglementare a audiovizualului.

Strategia de dezvoltare a domeniului audiovizual pentru anii 2023-2027. Au fost realizate acțiuni ce au ținut de: legislație, pluralism și diversitate, transparență, dezinformare, corectitudine, alegeri, registre FSM, regimul juridic al proprietății, conținuturi audiovizuale. CA a completat instrumentarul de lucru cu 4 metodologii; a dezvoltat o platformă consultativă permanentă cu FSM și cu societatea civilă; a publicat o analiză asupra pieței mediatice; a găzduit o misiune de internațională axată beneficiarii finali; a completat baza normativă secundară; a revizuit conceptul de monitorizare a alegerilor; a preluat practici menite să dezvolte un peisaj mediativ liber, diversificat și pluralist, inclusiv privind alfabetizarea media.

Integrare europeană. Autoritatea de reglementare s-a angajat plenar în ce privește alinierea la bunele practici europene de reglementare a audiovizualului. La Bruxelles, în septembrie 2024, președinta CA, Liliana Vițu, a vorbit la sesiunea de screening bilateral aferent Clusterului 1, secțiunea „Funcționarea Instituțiilor Democratice”; în octombrie, Liliana Vițu a venit cu o contribuție la sesiunea de screening bilateral aferent Capitolului 23 „Justiție și Drepturi Fundamentale”, iar în decembrie, a participat la cea de-a 8-a reuniune a Comitetului de Asocieri Moldova – UE.

I. REGLEMENTARE

Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova este garant al interesului public în domeniul audiovizualului și are misiunea de a contribui la dezvoltarea serviciilor media audiovizuale în conformitate cu principiile comunicării audiovizuale prevăzute de Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018. Una dintre atribuțiile Consiliului Audiovizualului ține de aprobarea bazei normative secundare.

În anul 2024, Consiliul și-a exercitat funcția de reglementare prin aprobarea a **14 decizii**¹ ce conțin reglementări pe domeniul de competență. Astfel, a fost actualizată Lista serviciilor media audiovizuale libere la retransmisiune ale furnizorilor de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova; au fost aprobate Lista serviciilor media audiovizuale „must carry”, Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, Metodologiile de monitorizare și evaluare a pluralismului audiovizual intern și extern în serviciile media liniare, Metodologia pentru evaluarea riscurilor de apariție a situațiilor dominante în formarea opiniei publice și Metodologia de monitorizare a programelor audiovizuale cu caracter electoral; au fost modificate Decizia CA nr. 100 din 30 martie 2022 cu privire la aprobarea Listei furnizorilor de servicii media audiovizuale naționali, regionali și locali, Decizia CA nr. 7 din 20 ianuarie 2023 cu privire la aprobarea modelului Raportului de activitate anual al furnizorilor privați de servicii media și Decizia CA nr. 209 din 17 iunie 2022 cu privire la aprobarea structurii funcționale și a efectivului-limită ale Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova etc.

Activitatea de avizare a unor proiecte de hotărâri și legi

Întrucât „Consiliul Audiovizualului este consultat cu privire la proiectele de acte normative prin care se reglementează activități din domeniul audiovizualului și din domeniile conexe” (art. 74 alin. (3) din CSMA), în anul 2024, instituția a formulat observații și propuneri la proiecte de hotărâri și acte legislative prin adoptarea a 39 de decizii, dintre care în 14 decizii² au fost emise avize aferente domeniului audiovizual.

II. CONȚINUTURI AUDIOVIZUALE

În conformitate cu prevederile art. 83 alin. (3) din Codul serviciilor media audiovizuale: „Consiliul Audiovizualului exercită controlul: a) din oficiu; b) la sesizarea unei autorități publice; c) ca urmare a petiției depuse de către o persoană fizică sau juridică”.

În anul 2024, Consiliul Audiovizualului a supus monitorizării 15 819 ore 50 min. de emisie, ceea ce înseamnă conținutul difuzat de 43 de servicii media de televiziune³ și de 52 de servicii media de radiodifuziune sonoră⁴.

¹ Deciziile nr. 9 din 19 ianuarie 2024, nr. 60 din 01 martie 2024, nr. 61 din 01 martie 2024, nr. 70 din 15 martie 2024, nr. 76 din 15 martie 2024, nr. 85 din 22 martie 2024, nr. 90 din 29 martie 2024, nr. 150 din 24 mai 2024, nr. 166 din 14 iunie 2024, nr. 167 din 14 iunie 2024, nr. 198 din 26 iulie 2024, nr. 276 din 01 noiembrie 2024, nr. 300 din 29 noiembrie 2024 și nr. 301 din 29 noiembrie 2024.

² Deciziile nr. 63 din 01 martie 2024, nr. 74 din 15 martie 2024, nr. 92 din 29 martie 2024, nr. 100 din 05 aprilie 2024, nr. 128 din 16 mai 2024, nr. 156 din 30 mai 2024, nr. 170 din 21 iunie 2024, nr. 184 din 05 iulie 2024, nr. 187 din 19 iulie 2024, nr. 200 din 29 iulie 2024, nr. 203 din 02 august 2024, nr. 232 din 20 septembrie 2024, nr. 323 din 19 decembrie 2024, nr. 324 din 19 decembrie 2024.

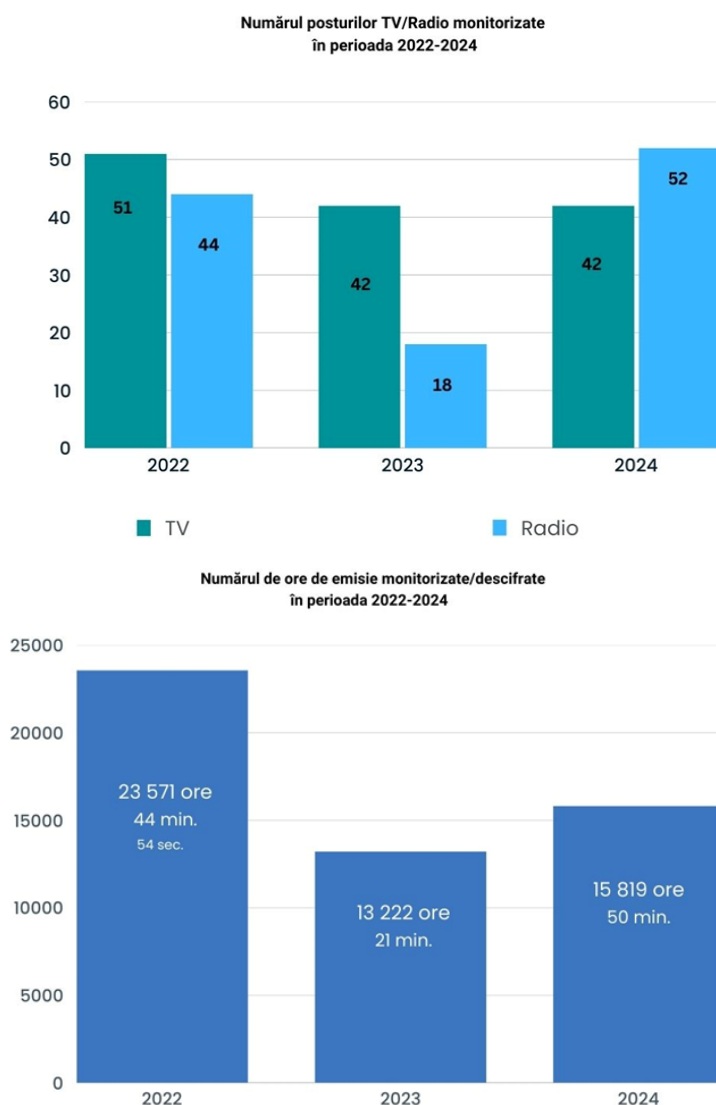
³ „One TV”, „Star TV”, „TV9”, „Cinema 1”, „Sor TV”, „Moldova-1”, „Moldova-2”, „TV-Găgăuzia”, „Agro TV Moldova”, „AXIAL TV”, „Busuioc TV”, „Canal 5”, „Canal Regional”, „Exclusiv TV”, „Gurinel TV”, „Jurnal TV”, „MEGA TV”, „N4”, „Noroc TV”, „7 TV”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „R Live TV”, „Tezaur TV”, „TV8”, „TVC 21”, „TVR Moldova”, „Vocea Basarabiei TV”, „ZONA M”, „WE SPORT TV”, „Privesc.Eu TV”, „GLOBAL 24”, „ATV”, „Media TV”, „NTS”, „Studio-L”, „TV- DROCHIA”, „TV Elita”, „ALBASAT”, „ART-TV”, „BAS TV”, „POPAS TV”, „Next TV” și „Premiera TV”.

⁴ „Radio Moldova”, „Radio Moldova Tineret”, „Radio Moldova Muzical”, „GRT FM”, „Albena”, „Aquarelle-FM”, „ART-FM”, „Autoradio/Avtoradio”, „BAS FM”, „BIZIM DALGAMIZ”, „Bugeac FM”, „Cultura Divină”, „Dance FM”, „Dialog FM”, „Diaspora FM”, „Drochia FM”, „ECO FM”, „Europa Plus Moldova”, „Focul din Vatră”, „HIT FM”, „Jurnal FM”, „KISS FM”, „Liubimoe Radio”, „LOVE RADIO”, „Maestro FM”, „Megapolis FM”, „MICUL SAMARITEAN”, „RADIO POLI

Comparativ cu anul 2023, când au fost supuse controlului 18 posturi de radio (17 – în campania electorală la alegerile locale), în 2024 au fost monitorizate, în premieră, toate cele 52 de servicii media de radiodifuziune sonoră active la capitolul respectarea cotei de cel puțin 30% de opere muzicale în limba română și 10% de creații ale compozitorilor și interpreților autohtoni. În anul 2022, numărul mare de posturi de radio monitorizate se datorează controlului celor 44 de servicii media de radiodifuziune sonoră active la capitolul respectării art. 4 alin. (6) și (7) din CSMA.

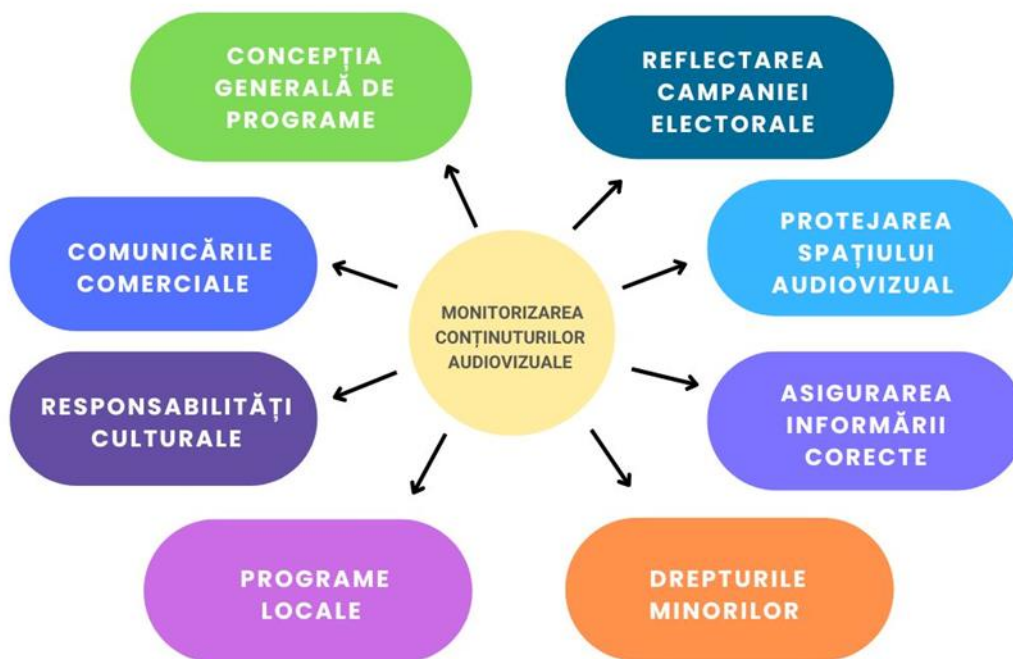
Cu 20 la sută, față de 2023, a crescut și volumul orelor descifrate (13 222 de ore 21 min. de emisie descifrate în 2023), însă mai mic cu 33 la sută decât în 2022 (23 571 de ore 44 min. 54 sec.). Numărul mult mai mare de ore descifrate în 2022 are drept cauză agresiunea armată a Federației Ruse împotriva Ucrainei, în acest sens CA demarând o serie de monitorizări tematice privind modul în care, în programele informative și analitice, a fost reflectat acest război, la fel, criza de securitate din regiune, tema refugiaților, decizia de interzicere a simbolurilor ce ilustrează și justifică agresiunea militară, alte evenimente de însemnătate social-politică.

Aceste date comparate sunt prezentate în diagramele ce urmează:

DISC – НОВОЕ РАДИО”, „PRO 100 RADIO” „Radio 7/ Радио 7”, „Radio 21”, „RADIO CHIȘINĂU”, „Radio Dar”, „Radio Jean”, „Radio MEDIA”, „Noroc”, „Radio ONE”, „Radio Orhei FM”, „Radio Relax (Chișinău)”, „Radio Relax (Bălți)”, „Radio Roks”, „Radio Soroca”, „Radio Zum 1”, „Radio Zum 2”, „Radio.md”, „RADIO PLAI”, „Rekord”, „RETRO FM”, „Smile FM”, „Studentus”, „Vocea Basarabiei” și „Vocea Speranței”.

Monitorizarea, în 2024, a conținuturilor audiovizuale, efectuată în vederea asigurării conformării furnizorilor de servicii media de televiziune și radiodifuziune sonoră prevederilor CSMA și ale altor acte normative, a vizat, în special, corectitudinea reflectării campaniilor electorale privind reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova (turul I și II) și a Referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024, protejarea spațiului audiovizual național, asigurarea informării corecte, respectarea drepturilor minorilor în cadrul programelor audiovizuale, asigurarea respectării cotelor minime de produs local, asigurarea respectării responsabilităților culturale, corectitudinea plasării comunicărilor comerciale audiovizuale, respectarea Concepției generale a serviciului media audiovizual, dar și a altor obligații care incumbă furnizorilor de servicii media audiovizuale CSMA.

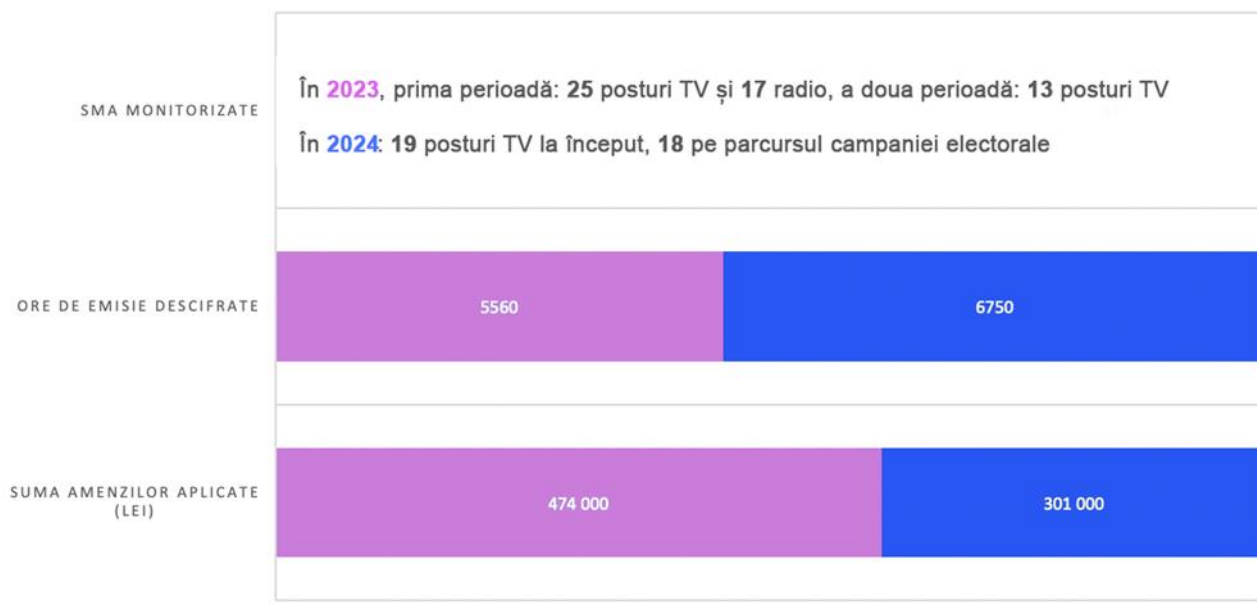
Date fiind obligațiile legale stabilite de legislația electorală și cea audiovizuală, CA a realizat măsurile necesare în vederea asigurării unei reflectări conforme cu cadrul normativ național a alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional. Au fost monitorizate 19 servicii media de televiziune, ale căror declarații privind politica editorială au fost aprobate de Consiliu, fiind descifrat un volum de peste 6 750 de ore de emisie.

Raportat la activitatea realizată de CA în cadrul alegerilor locale generale din anul Din aceste considerente, a crescut cu peste 17 la sută și volumul de emisie monitorizat (în 2023 – 5 556 de ore monitorizate. Aceste date comparate sunt prezentate în diagramele ce urmează:

2023, când au fost monitorizate 42 de servicii media audiovizuale (25 TV și 17 Radio), iar controlul a vizat doar principalului program de știri în orele de maximă audiență de seară și/sau emisiuni de informare electorală, în 2024, la alegerile prezidențiale și referendumul republican din 20.10.2024, CA a supus controlului toate cele 19 servicii media de televiziune care s-au angajat să reflecte alegerile, iar controlul a fost unul mult mai vast și a cuprins programele de știri și actualități, emisiunile de promovare electorală și dezbaterile electorale, accentul fiind pus pe interpretarea calitativă a datelor.

MONITORIZAREA ALEGERILOR

■ 2023 ■ 2024

În vederea asigurării realizării eficiente a sarcinilor legale statuate în contextul desfășurării scrutinelor electorale, prin Decizia nr. 166/2024, CA a aprobat Metodologia de monitorizare a programelor

audiovizuale cu caracter electoral, documentul constituind un instrument important în efortul instituțional de asigurare a desfășurării unor alegeri libere și corecte.

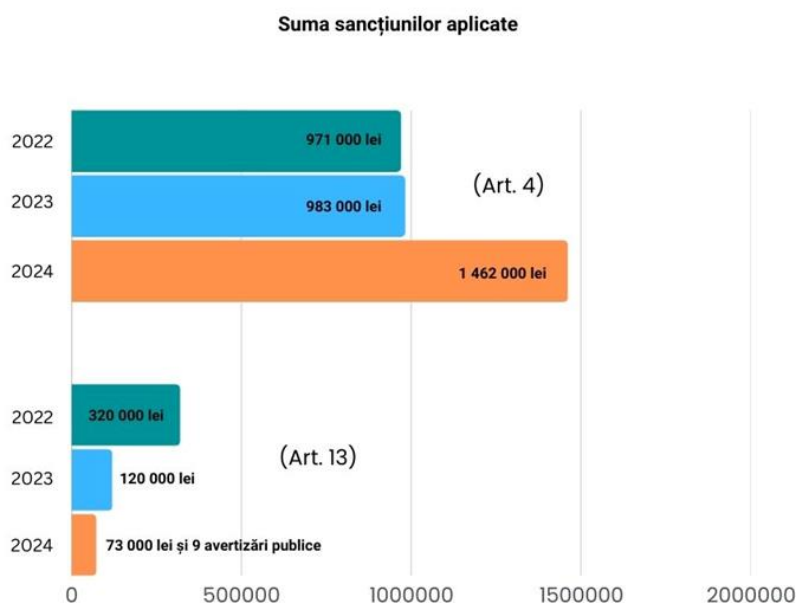
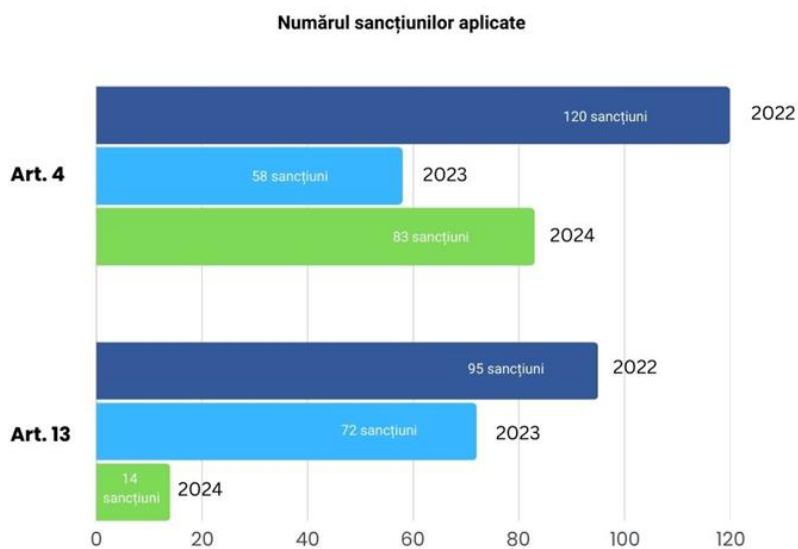
Anul 2024 a fost marcat și de acțiuni realizate în premieră. Astfel, în contextul măsurilor de asigurare a respectării obligațiilor referitoare la responsabilitățile culturale, a fost efectuat un control al tuturor serviciilor de radiodifuziune sonoră prin prisma prevederilor art. 19 alin. (5) din CSMA, acesta stabilind cotele minime de conținut de opere muzicale în limba română și de opere care provin de la compozitori, artiști-interpreți și producători originari din Republica Moldova, în acest sens fiind descifrate 1248 de ore de emisie.

De asemenea, a fost efectuat un control al tuturor serviciilor media de televiziune active la capitolul respectării prevederilor art. 4 alin. (3), (4), (7) și (9) din CSMA (programe locale), fiind monitorizate peste

5 400 de ore de emisie. Controalele pe produs local au arătat că mai mult de jumătate din serviciile media de televiziune care activează nu realizează suficiente programe locale, fapt pentru care Consiliul Audiovizualului a aplicat 83 de amenzi (față de 53 în 2023) în sumă de 1 462 000 de lei (față de 2023: 983 000 de lei).

O atenție sporită a fost acordată și prevederilor din CSMA ce țin de informarea corectă a cetățenilor (art. 13). Controalele au arătat că numărul derogărilor constatate la capitolul informării corecte a scăzut, în 2024, fiind aplicate 14 sancțiuni (4 amenzi și 9 avertizări publice). Aceste date sunt reflectate în diagramele ce urmează:

Programe locale și informarea corectă

a) Monitorizările din oficiu s-au axat pe următoarele tematici:

- **Respectarea prevederilor art. 4 din CSMA (Programe audiovizuale locale)** – 43 de servicii media de televiziune: „One TV”, „Star TV”, „TV9”, „Cinema 1”, „Sor TV”, „Moldova-1”, „Moldova-2”, „TV-Găgăuzia”, „Agro TV Moldova”, „AXIAL TV”, „Busuioc TV”, „Canal 5”, „Canal Regional”, „Exclusiv TV”, „Gurinel TV”, „Jurnal TV”, „MEGA TV”, „N4”, „Noroc TV”, „7 TV”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „R Live TV”, „Tezaur TV”, „TV8”, „TVC 21”, „TVR Moldova”, „Vocea Basarabiei TV”, „ZONA M”, „WE SPORT TV”, „Privesc.Eu TV”, „GLOBAL 24”, „ATV”, „Media TV”, „NTS”, „Studio-L”, „TV- DROCHIA”, „TV Elita”, „ALBASAT”, „ART-TV”, „BAS TV”, „POPAS TV”, „Next TV” și „Premiera TV”.
- **Respectarea prevederilor art. 13 din CSMA (Asigurarea informării corecte/evitarea oricăror forme de discriminare)** – 13 servicii media de televiziune: „TVC 21”, „TV Găgăuzia”, „ATV”, „NTS”, „Moldova-1”, „Moldova-2”, „TVR Moldova”, „Jurnal TV”, „TV 8”, „R Live TV”, „Exclusiv TV”, „Cinema 1” și „PRO TV Chișinău”.
- **Respectarea prevederilor art. 15 din CSMA și ale Regulamentului privind conținuturile audiovizuale (Protecția minorilor)** – 10 servicii media de televiziune:

„Moldova 1”, „Cinema 1”, „Jurnal TV”, „Exclusiv TV”, „Star TV”, „One TV”, „TV8”, „PRO TV Chișinău”, „N4” și „Tezaur TV”.

- **Respectarea prevederilor art. 17 din CSMA (Protejarea spațiului audiovizual național)** – 3 servicii media de televiziune: „TV Găgăuzia”, „ATV” și „NTS”, și 2 distribuitori de servicii media: „Oguzsatlink” SRL și „ILK HALK TELEVISIONU” SRL (examinarea conținutului serviciilor media audiovizuale retransmise din Federația Rusă și Belarus).

- **Respectarea prevederilor art. 19 alin. (2), (3), (4) și (5) din CSMA (Responsabilități culturale)** – 52 de servicii media de radiodifuziune sonoră: „Radio Moldova”, „Radio Moldova Tineret”, „Radio Moldova Muzical”, „GRT FM”, „Albena”, „Aquarelle-FM”, „ART-FM”, „Autoradio/Avtoradio”, „BAS FM”, „BIZIM DALGAMIZ”, „Bugeac FM”, „Cultura Divină”, „Dance FM”, „Dialog FM”, „Diaspora FM”, „Drochia FM”, „ECO FM”, „Europa Plus Moldova”, „Focul din Vatră”, „HIT FM”, „Jurnal FM”, „KISS FM”, „Liubimoe Radio”, „LOVE RADIO”, „Maestro FM”, „Megapolis FM”, „MICUL SAMARITEAN”, „RADIO POLI DISC – HOBOE РАДИО”, „PRO 100 RADIO”, „Radio 7/ Радио 7”, „Radio 21”, „RADIO CHIȘINĂU”, „Radio Dar”, „Radio Jean”, „Radio MEDIA”, „Noroc”, „Radio ONE”, „Radio Orhei FM”, „Radio Relax (Chișinău)”, „Radio Relax (Bălți)”, „Radio Roks”, „Radio Soroca”, „Radio Zum 1”, „Radio Zum 2”, „Radio.md”, „RADIO PLAI”, „Rekord”, „RETRO FM”, „Smile FM”, „Studentus”, „Vocea Basarabiei” și „Vocea Speranței”, și 9 servicii media de televiziune: „TV9”, „TVR Moldova”, „TVC 21”, „Global 24”, „TV Drochia”, „TV Elita”, „TV Găgăuzia”, „One TV” și „Star TV”.

- **Respectarea Structurii serviciilor de programe (Concepția generală de programe)** – 3 servicii de televiziune: „Canal 5”, „TV Găgăuzia” și „Next TV”.

- **Respectarea prevederilor art. 67 și 69 din CSMA (Difuzarea comunicărilor comerciale audiovizuale)** – 1 serviciu media de televiziune: „PRO TV Chișinău”.

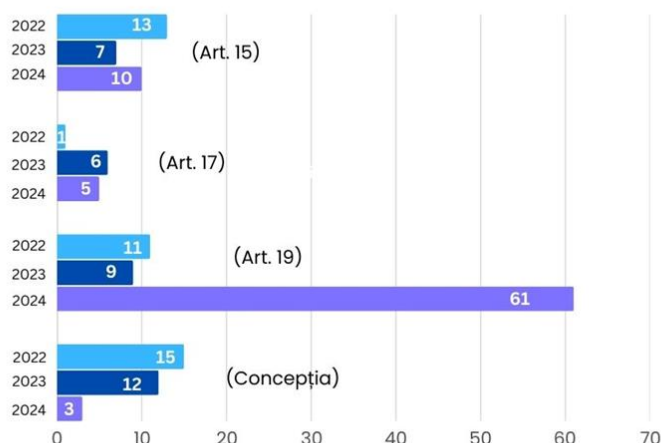
- **Respectarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din CSMA (Refuzul de a comunica publicului textul sancțiunii)** – 3 servicii media audiovizuale: „Jurnal TV”, „Drive FM” și „Romano Patrin”.

- **Respectarea prevederilor art. 24 alin. (2) sau 84 alin. (5) lit. a) din CSMA (Neprezentarea înregistrărilor)** – 4 servicii media audiovizuale: „TV9”, „Drive FM”, „Romano-Patrin FM” și „Radio Pro Mingir”.

Pentru detalii, vedeți Anexa 1.

În diagrama ce urmează, datele reflectă că, pe lângă art. 4 (programe locale) și art. 13 (informarea corectă a publicului) din CSMA, CA se îngrijește de protecția minorilor în programele audiovizuale (art. 15), de respectarea responsabilităților culturale (art. 19), de protejarea spațiului audiovizual național și neadmiterea dezinformării și a discursului care incită la ură (art. 17), de respectarea de către furnizorii de servicii media a Concepției generale a serviciilor de programe aprobată de CA etc.

Numărul posturilor monitorizate pe articole în perioada 2022-2024

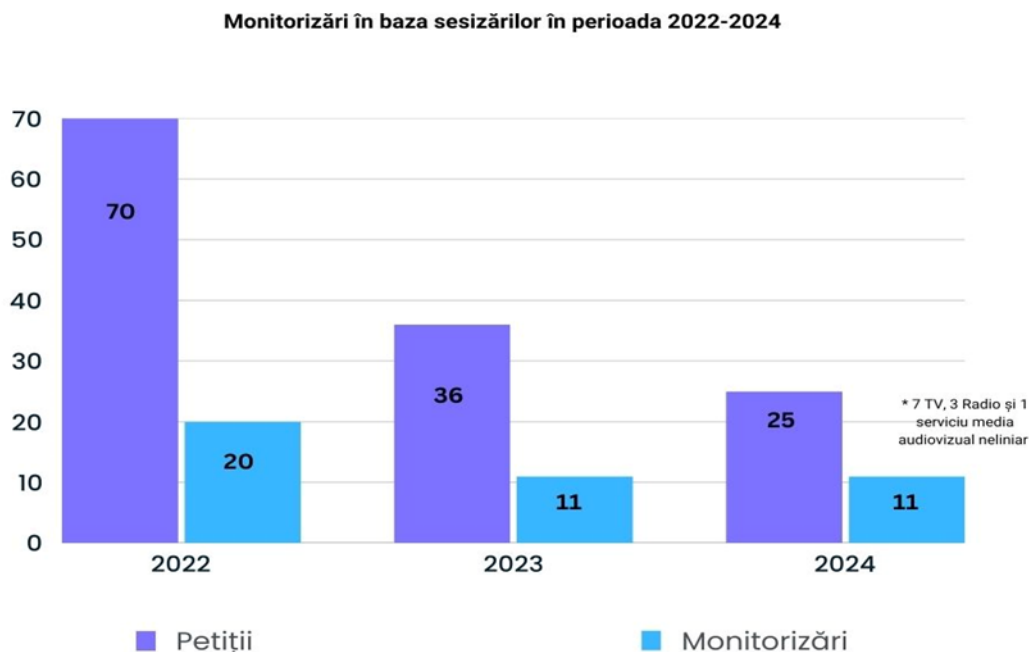

Respectarea legislației electorale și audiovizuale la reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a Referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024 (turul I și II):

- ***Examinarea și aprobarea notificărilor și a declarațiilor privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale noi și parțiale din 19 mai 2024 (alegerile din UTA Găgăuzia) – 2 declarații privind reflectarea alegerilor: „TV Găgăuzia” și „GRT FM”, și 110 notificări privind nerefectarea alegerilor: 52 TV și 58 Radio.***
- ***Examinarea și aprobarea notificărilor și a declarațiilor privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor (art. 90 alin. (5) din Codul electoral nr. 325/2022) – 63 de notificări (31 TV și 42 Radio) și 19 declarații pentru servicii media de televiziune: „R Live TV”, „Moldova 1”, „TV-Găgăuzia”, „PRO TV Chișinău”, „Canal Regional”, „ATV”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „TVC 21”, „TV8”, „TVR Moldova”, „Cinema 1”, „N4”, „Sor TV”, „Drochia TV”, „Media TV”, „Axial TV”, „TV Elita”, „Studio L” și 12 declarații pentru servicii media de radiodifuziune sonoră: „Radio Moldova”, „GRT FM”, „Radio Chișinău”, „Radio Plai”, „Bugeac FM”, „Drochia FM”, „Aquarelle FM”, „Radio Media”, „Radio Poli Disc – Новое радио”, „Jurnal FM”, „Radio 7/ Радио 7”, „Radio Soroca”.***
- ***Respectarea pct. 29 din Regulamentul CEC (publicarea declarațiilor de către furnizorii de servicii media pe propriile pagini web):*** Au fost verificate toate paginile web ale furnizorilor de servicii media care s-au angajat să reflecte alegerile prezidențiale și referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024 (obligația de a publica declarațiile pe propriile pagini web).
- ***Examinarea și aprobarea modificărilor la declarațiile privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului din 20.10.2024 – 8 servicii media de televiziune: „Moldova 1” (2 modificări), „TV Găgăuzia”, „Axial TV” (2 modificări), „STUDIO-L”, „TVC 21”, „Cinema 1”, „N4” și „PRO TV Chișinău” și 2 servicii media de radiodifuziune sonoră: „Radio Moldova” și „GRT FM”.***
- ***Monitorizarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024 și reflectarea lor în mass-media (art. 89 și 90 din Codul electoral nr. 325/2022) – 19 servicii media de televiziune: „Moldova-1”, „TV-Găgăuzia”, „Pro TV Chișinău”, „Canal Regional”, „ATV”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „TVC 21”, „TV8”, „TVR Moldova”, „Cinema 1”, „N4”, „SOR TV”, „Drochia TV”, „Media TV”, „TV Elita”, „Studio L” și „R Live TV”.***
- ***Respectarea legislației privind interzicerea agitației electorale în ziua alegerilor și cea precedentă ei – 19 servicii media de televiziune.***
- ***Particularitățile reflectării alegerilor de către instituțiile mass-media (publicitate politică, emisiuni de informare electorală, emisiuni de promovare electorală) – 19 servicii media de televiziune.***
- ***Respectarea pct. 96 din Regulamentul CEC privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media (Raportarea în termen de 3 zile de la difuzare orice reflectare electorală în afara programelor audiovizuale cu caracter electoral) – 19 servicii media de televiziune.***
- ***Respectarea cadrului legal în perioada electorală pentru alegerile prezidențiale și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024 privind asigurarea accesului persoanelor cu dificultăți de văz și auz – 19 servicii media de televiziune.***

b) Monitorizări în baza sesizărilor/petițiilor:

Pe parcursul anului 2024, în cadrul ședințelor publice, au fost examinate 25 de petiții/contestații și supuse monitorizării 7 servicii media de televiziune („Moldova 1”, „TV Găgăuzia”, „TV8”, „PRO TV Chișinău”, „Jurnal TV”, „One TV” și „Star TV”), 4 servicii media de radiodifuziune sonoră: „Radio Moldova”, „Jurnal FM”, „Albena” și „HIT FM” și 1 serviciu media audiovizual neliniar: „Adrian Prodan”.

Controalele s-au axat pe următoarele tematici:

- **Respectarea prevederilor art. 11 din CSMA (Respectarea drepturilor și libertăților fundamentale)** – 1 serviciu media de televiziune: „TV 8”.
- **Respectarea prevederilor art. 13 din CSMA (Asigurarea informării corecte)** – 6 servicii media de televiziune: „Moldova 1”, „TV Găgăuzia”, „PRO TV Chișinău”, „TV8”, „Jurnal TV”, „Jurnal FM” și „Albena”.
- **Respectarea prevederilor art. 15 din CSMA (Protecția minorilor)** – 1 serviciu media audiovizual neliniar: „Adrian Prodan”.
- **Respectarea prevederilor art. 63 și 67 din CSMA (Difuzarea comunicărilor comerciale audiovizuale)** – 2 servicii media audiovizuale: „PRO TV Chișinău” și „HIT FM”.
- **Respectarea legislației electorale în perioada campaniei electorale pentru alegerile prezidențiale și a referendumului constituțional:** – 2 servicii media de televiziune: „Moldova 1” și „Radio Moldova”.
- **Respectarea prevederilor art. 84 alin. (5) lit. a) din CSMA (Neprezentarea înregistrărilor)** – 2 servicii media de televiziune: „One TV” și „Star TV”.
- **Respectarea prevederilor art. 84 alin. (5) lit. e) din CSMA (Comunicarea motivelor și a obiectului sancțiunii)** – 1 serviciu media de televiziune: „Jurnal TV”.

Pentru detalii, vedeți Anexa 4.

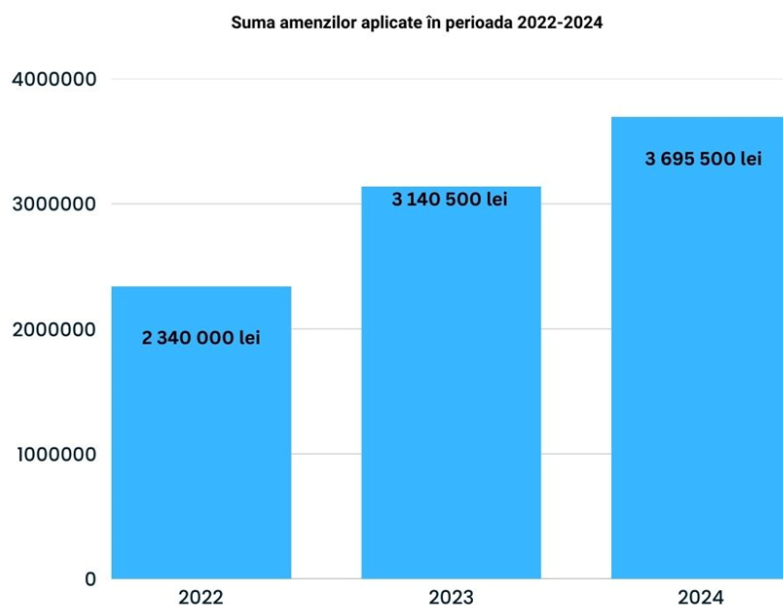
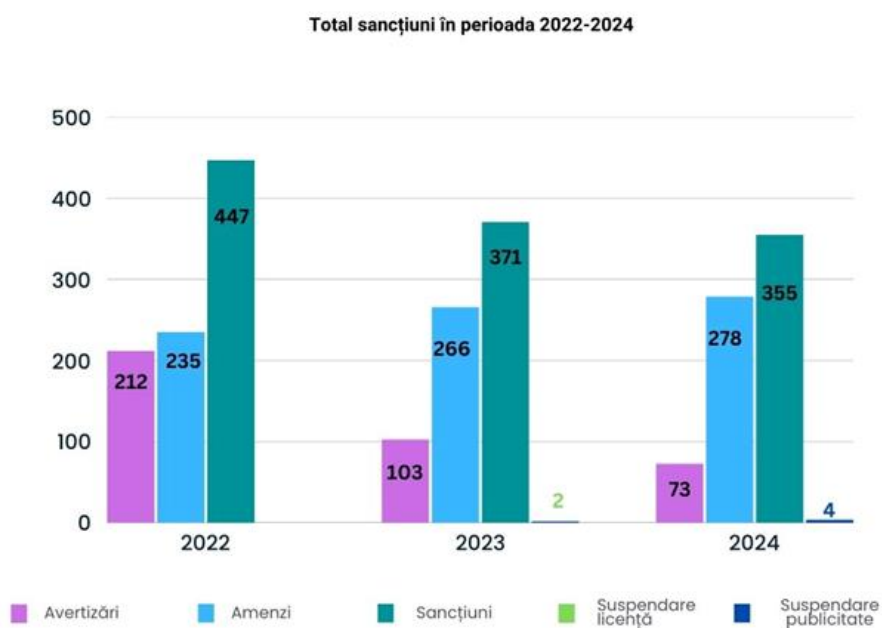
Sanctiuni: Consiliul Audiovizualului a aplicat, pe domeniul control servicii media audiovizuale, inclusiv în context electoral, **243 de sancțiuni**, dintre care: **53 de avertizări publice**, **186 de amenzi** și **4 suspendări de publicitate**. Suma totală a amenzilor: **2 551 000 de lei**.

Pentru detalii, vedeți Anexa 2.

În premieră, în 2024, membrii CA au aplicat sancțiunea de suspendare a dreptului de a difuza publicitate, ca sancțiune complementară, în cazul abaterilor repetate privind cotele de programe locale înregistrate la 4 posturi TV. Acestea au avut interdicție să difuzeze comunicări comerciale timp de o zi.

Consiliul Audiovizualului, în anul 2024, a aplicat, în total, furnizorilor și distribuitorilor de servicii media audiovizuale **355 de sancțiuni**, dintre care: **73 de avertizări publice** și **278 de amenzi** și **4 suspendări de publicitate**. Suma totală a amenzilor fiind de **3 695 500 lei**.

În diagramele ce urmează sunt prezentate în dinamică (2022-2024) sancțiunile și suma amenzilor aplicate:

**Alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova
și Referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024**

Examinarea și aprobarea notificărilor și declarațiilor privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor (art. 90 alin. (5) din Codul electoral nr. 325/2022)

Potrivit prevederilor art. 90 alin. (5) din Codul electoral nr. 325/2022, în primele 7 zile de la începerea perioadei electorale, furnizorii de servicii media depun la Consiliul Audiovizualului o declarație privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor sau o notificare prin care informează că nu participă la reflectarea alegerilor.

Prin **Decizia nr. 208 din 09.08.2024**, CA a examinat și a luat act de notificările a 31 de servicii media de televiziune⁵ și 42 de servicii media de radiodifuziune sonoră⁶ care au comunicat că nu vor reflecta alegerile prezidențiale și Referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024.

Prin **Decizia nr. 213 din 16.08.2024**, CA a examinat și a aprobat 18 declarații ale serviciilor media de televiziune⁷ și 12 declarații ale serviciilor media de radiodifuziune sonoră⁸ privind politica editorială pentru campania electorală la alegerile pentru funcția de președinte și a referendumului constituțional din 20 octombrie 2024.

Pentru nedepunerea unei declarații privind reflectarea sau a unei notificări privind nereflectarea scrutinelor din octombrie 2024, CA a sancționat serviciile media audiovizuale „MBC”, „Ai noștri” și „Dive FM” cu avertizare publică, iar serviciile media audiovizuale care sunt la încălcare repetată cu amenzi de 5 000 de lei: „Cotidianul TV – CTV” și „TV PLUS”.

Totodată, CA a respins declarația depusă de serviciul media de televiziune „R Live TV”, pe motivul neconformității acesteia cu prevederile art. 90 alin. (2) din Codul electoral, fiindu-i acordat un termen de 3 zile pentru remedierea neajunsurilor constatate și prezentarea unei declarații noi.

Prin **Decizia nr. 217 din 20.08.2024**, CA a aprobat declarația „R Live TV” privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024.

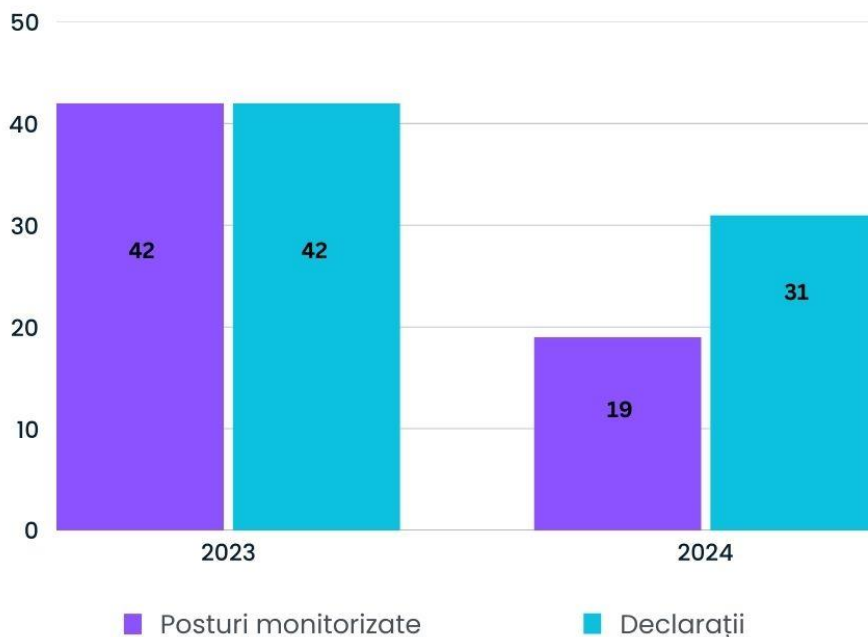
⁵ „TV9”, „SPECIAL TV”, „ALBASAT”, „NTS”, „Moldova 2”, „Accent TV”, „TV6”, „Agro TV Moldova”, „Canal 5”, „ITV”, „ORIZONT TV”, „7TV”, „CANAL 2”, „CANAL 3”, „POPAS TV”, „ZONA M”, „GLOBAL 24”, „Prime”, „Publika TV”, „Noroc TV”, „Busuioc TV”, „One TV”, „Star TV”, „Vocea Basarabiei TV”, „Premiera TV”, „Next TV”, „NOAH TV”, „Privesc.Eu TV”, „GOLD TV”, „Gurinel TV” și „WE SPORT TV”.

⁶ „Smile FM”, „Kiss FM”, „PRO 100 RADIO”, „Radio Studentus”, „Autoradio/Avtoradio”, „Vocea Speranței”, „Radio Orhei FM”, „Radio Moldova Muzical”, „Radio Moldova Tineret”, „Micul Samaritean”, „ECO FM”, „Maestro FM”, „Radio Zum 1”, „Radio Zum 2”, „Megapolis FM”, „Retro FM”, „HIT FM”, „Radio Relax”, „Radio Roks”, „Radio Dar”, „Radio Jean”, „Dance FM”, „Love Radio”, „BIZIM DALGAMIZ”, „Rekord”, „MEGA HIT”, „Publika FM”, „Noroc”, „Europa Plus Moldova”, „Radio 21”, „Radio.md”, „BAS FM”, „Vocea Basarabiei”, „Datina FM”, „Radio Pro-Mingir”, „Romano Patrin-FM”, „Focul din Vatră”, „Diaspora FM”, „Dialog FM”, „Radio JFM”, „Cultura Divină” și „Girls Power FM”.

⁷ „Moldova 1”, „TV-Găgăuzia”, „PRO TV Chișinău”, „Canal Regional”, „ATV”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „TVC 21”, „TV8”, „TVR Moldova”, „Cinema 1”, „N4”, „Sor TV”, „Drochia TV”, „Media TV”, „Axial TV”, „TV Elita”, „Studio L”.

⁸ „Radio Moldova”, „GRT FM”, „Radio Chișinău”, „Radio Plai”, „Bugeac FM”, „Drochia FM”, „Aquarelle FM”, „Radio Media”, „Radio Poli Disc – Новое радио”, „Jurnal FM”, „Radio 7/ Радио 7”, „Radio Soroca”.

Monitorizarea din oficiu a reflectării campaniei electorale la TV și radio

Examinarea și aprobarea modificărilor la declarațiile privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului din 20.10.2024

Conform pct. 34 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1137/2023, furnizorii de servicii media sunt în drept să modifice prevederile declarației politicii editoriale aprobate, dacă modificările întrunesc cumulativ mai multe condiții și sunt aprobate de CA.

Consiliul Audiovizualului a aprobat modificări la declarațiile privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului din 20.10.2024 pentru 10 furnizori de servicii media audiovizuale, dintre care 8 servicii media de televiziune: „Moldova 1” (2 modificări), „TV Găgăuzia”, „Axial TV” (2 modificări), „STUDIO-L”, „TVC 21”, „Cinema 1”, „N4” și „PRO TV Chișinău” și 2 servicii media de radiodifuziune sonoră: „Radio Moldova” și „GRT FM”.

Monitorizarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024 și reflectarea lor în mass-media (art. 89 și 90 din Codul electoral nr. 325/2022)

1. Prin **Decizia nr. 234 din 20.09.2024**, Consiliul Audiovizualului a dispus inițierea unui control privind respectarea de către 19 servicii media de televiziune⁹, care au declarat că vor reflecta alegerile, a propriei declarații privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024, a art. 89 și 90 din Codul electoral nr. 325/2022 și a Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1137/2023. Controlul dispus vizează programele de știri și actualități, emisiunile de promovare electorală și dezbaterile electorale.

⁹ „Moldova-1”, „TV-Găgăuzia”, „Pro TV Chișinău”, „Canal Regional”, „ATV”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „TVC 21”, „TV8”, „TVR Moldova”, „Cinema 1”, „N4”, „SOR TV”, „Drochia TV”, „Media TV”, „Axial TV”, „TV Elita”, „Studio L” și „R Live TV”.

2. Prin **Decizia nr. 279 din 01.11.2024**, Consiliul Audiovizualului a dispus controlul respectării prevederilor art. 89 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022 în emisiunile de informare electorală difuzate în perioada 21 octombrie-01 noiembrie 2024, în orele de maximă audiență de seară. Rezultatele controlului au fost examinate prin **Decizia 289 din 18.11.2024** cu privire la examinarea raportului final privind modul de reflectare a alegerilor prezidențiale (perioada 20 septembrie-01 noiembrie 2024).

Consiliul Audiovizualului a utilizat noua *Metodologie de monitorizare a programelor audiovizuale cu caracter electoral* (Decizia nr. 166/2024) la monitorizarea conținuturilor audiovizuale a celor 19 servicii media de televiziune care s-au angajat să reflecte scrutinul prezidențial și referendumul consultativ pentru a evalua gradul de respectare a normelor legale în reflectarea alegerilor.

De asemenea, Metodologia a constituit drept suport la determinarea măsurii în care programele audiovizuale monitorizate (programele de știri și actualități, emisiunile de informare și promovare electorală, dezbaterile electorale etc.) corespund angajamentelor asumate prin Declarația politicii editoriale a furnizorilor de servicii media în reflectarea alegerilor.

Astfel, 19 servicii media de televiziune, prin declarațiile privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024 aprobate de CA, au declarat că vor reflecta alegerile. 10 servicii media de televiziune¹⁰ s-au angajat să organizeze dezbateri electorale, dintre acestea 6 servicii media de televiziune („Moldova-1”, „TV-Găgăuzia”, „Canal Regional”, „Jurnal TV”, „N4” și „R Live TV”) și-au asumat organizarea dezbaterilor pentru referendumul republican constituțional.

Din cele 19 servicii media de televiziune care au declarat că vor reflecta alegerile, 12 sunt naționale¹¹ și 7 sunt regionale¹². Totodată, niciun post local din cele 4 active nu s-a angajat să reflecte alegerile.

Controlul s-a desfășurat în perioada 20 septembrie-01 noiembrie 2024, fiind împărțit în șase perioade. Turul I: 20-29 septembrie – prima perioadă; 30 septembrie-06 octombrie – a doua perioadă; 07-13 octombrie – a treia perioadă; 14-18 octombrie – a patra perioadă. Turul II: 21-27 octombrie – a cincea perioadă; 28 octombrie-01 noiembrie – a șasea perioadă.

Cele 6 perioade monitorizate privind reflectarea alegerilor, examinate în ședințe publice, sunt reflectate în cele 6 decizii aprobate de membrii CA (**Deciziile nr. 245 din 01.10.2024; nr. 251 din 04.10.2024; nr. 259 din 18.10.2024; nr. 267 din 25.10.2024; nr. 274 din 01.11.2024 și nr. 283 din 08.11.2024**).

Prin **Decizia nr. 273 din 01.11.2024**, Consiliul Audiovizualului a examinat și aprobat *Raportul final privind reflectarea referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024* (link: [Rapoarte de monitorizare tematică – Consiliul Audiovizualului](#)).

Durata de monitorizare a fost: 20 septembrie-20 octombrie 2024, aceasta fiind împărțită în patru perioade: 20-29 septembrie – prima perioadă, 30 septembrie-06 octombrie – a doua perioadă, 07-13 octombrie – a treia perioadă și 14-18 octombrie – a patra perioadă.

¹⁰ „Moldova-1”, „TV-Găgăuzia”, „Pro TV Chișinău”, „Canal Regional”, „Jurnal TV”, „TVC 21”, „TV8”, „TVR Moldova”, „N4” și „R Live TV”.

¹¹ „Moldova-1”, „Pro TV Chișinău”, „Canal Regional”, „Exclusiv TV”, „Jurnal TV”, „TVC 21”, „TV8”, „TVR Moldova”, „Cinema 1”, „N4”, „Axial TV” și „R Live TV”.

¹² „TV-Găgăuzia”, „ATV”, „SOR TV”, „Drochia TV”, „Media TV”, „TV Elita”, „Studio L”.

Rezultatele au relevat următoarele:

- participanții la referendum au înregistrat 233 de apariții (6,1%), fiind una din categoriile cu cele mai puține prezențe în subiectele de știri cu caracter electoral,
- volumul total de timp alocat participanților la referendum a fost de 54 de minute și 16 secunde la toate cele 19 servicii media monitorizate, ceea ce constituie o pondere de 2,2% din durata totală a subiectelor cu caracter electoral difuzate,
- prin raportare la concurenții electorali, participanții la referendum au avut o vizibilitate mult mai redusă, fiind reflectați de aproximativ 10 ori mai puțin,
- serviciile media audiovizuale naționale au difuzat 18 emisiuni de promovare electorală care au vizat referendumul constituțional,
- 5 servicii media de televiziune¹³ din cele 6 care și-au asumat obligația organizării dezbaterilor electorale au difuzat 26 de dezbateri care au vizat referendumul constituțional,
- 1 serviciu media de televiziune („Canal Regional”) a fost sancționat, prin **Decizia nr. 267 din 25.10.2024**, cu amendă de 10 000 de lei, pentru faptul că nu a organizat dezbateri electorale, încălcând propria Declarație privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor.
- Pentru încălcarea prevederilor Codului electoral, aferente reflectării alegerilor de către instituțiile mass-media, serviciile media de televiziune „N4” și „TV-Găgăuzia” au primit amenzi a câte 5 000 de lei fiecare.

Prin **Decizia nr. 289 din 18.11.2024**, Consiliul Audiovizualului a examinat și aprobat *Raportul final privind modul de reflectare a alegerilor prezidențiale (perioada 20 septembrie-01 noiembrie 2024)* (link: [Raporte de monitorizare tematică – Consiliul Audiovizualului](#)).

- În perioada de raport, în programele de știri și actualități au fost difuzate în total 1 741 de subiecte electorale cu o durată de 64 de ore 58 min. 18 sec. Subiectele electorale au reprezentat o pondere de aproape un sfert din totalul timpului alocat știrilor și actualităților (22,9%).
- Concurenții electorali au fost cei mai vizibili protagoniști în subiectele electorale, cu 1 891 de apariții, reprezentând 34% din total.
- Concurenții electorali au avut un timp de reflectare de 15 ore 49 min. 48 sec., ceea ce constituie o pondere de 24,4% din durata totală a subiectelor cu caracter electoral difuzate.
- În perioada turului I, concurenții electorali au fost protagoniștii principali în materialele electorale, cu o alocare de 10 ore 32 min. și 13 sec., reprezentând 64,3% din durata totală a subiectelor de știri și actualități de natură electorală și o frecvență de 1 376 de apariții, echivalentul a 72,8%.
- În perioada turului II, Maia Sandu și Alexandr Stoianoglo au împărțit aproape în mod egal vizibilitatea, atât ca număr de apariții, cât și ca timp alocat: 54% din durata reflectării (2 ore 49 min. 58 sec.) și 269 de apariții, și, respectiv, 46% (2 ore 25 min. 52 sec.) și 246 de apariții, fapt ce sugerează un echilibru general între cei doi concurenți electorali, oferind publicului oportunitatea de a se informa despre ambele opțiuni electorale.
- 11 servicii media de televiziune au difuzat în total 377 de subiecte conflictuale, dintre care 25 de subiecte au fost prezentate dezechilibrat, fiind atestată lipsa poziției părților vizate în subiectele cu caracter conflictual.

¹³ „Moldova-1”, „TV-Găgăuzia”, „Jurnal TV”, „N4” și „R Live TV”.

- Echilibrul de gen a fost asigurat în subiectele electorale difuzate în proporție de 60% la 40%, în favoarea bărbaților. Astfel, în subiectele electorale în 2 845 de cazuri protagoniști au fost bărbați și în 1 894 de cazuri – femei.
- Toate cele 19 servicii media de televiziune monitorizate au admis anumite devieri la capitolul respectării legislației electorale.
- În intervalul 20 septembrie-04 octombrie 2024, 12 servicii media de televiziune au difuzat 77 de emisiuni de promovare electorală, dintre care 59 au vizat alegerile prezidențiale.
- 9 servicii media de televiziune au difuzat 62 de dezbateri electorale, dintre care 36 de dezbateri au vizat alegerile prezidențiale (34 de dezbateri – în turul I și 2 dezbateri – în turul II).
- 14 servicii media de televiziune au difuzat 140 de emisiuni de informare electorală, dintre care în 29 de emisiuni au fost admise anumite abateri de la legislația electorală.
- Toate serviciile media de televiziune au asigurat accesul persoanelor cu dizabilități de văz și auz în cadrul buletinelor informative difuzate, prin titrare sincron, dar și prin limbaj mimico-gestual.
- Consiliul Audiovizualului a sancționat 9 servicii media de televiziune¹⁴ cu amenzi în sumă de 62 000 de lei pentru încălcarea prevederilor art. 89 din Codul electoral (Principii generale privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media).

Respectarea legislației privind interzicerea agitației electorale în ziua alegerilor și cea precedentă

Ținând cont de faptul că în Republica Moldova a fost organizat turul II de scrutin pentru funcția de președinte, Consiliul Audiovizualului a examinat două rapoarte privind respectarea legislației electorale în zilele de sâmbătă și duminică, când agitația electorală este interzisă. Turul I: 19-20 octombrie 2024. Turul II: 02-03 noiembrie 2024.

Prin **Decizia nr. 265 din 23.10.2024**, CA a examinat și aprobat *Raportul de monitorizare a zilelor de sâmbătă și duminică (19-20 octombrie 2024), când agitația electorală este interzisă* (link: [Rapoarte de monitorizare tematice – Consiliul Audiovizualului](#)).

Rezultatele controlului au atestat că 5 servicii media de televiziune („Moldova 1”, „Pro TV Chișinău”, „Jurnal TV”, „TV8” și „R Live TV”) au difuzat informații care pot fi catalogate ca având caracter de agitație electorală, contrar prevederilor Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat de CEC, drept urmare au primit amenzi a câte 5 000 de lei fiecare.

„Canal Regional” a fost sancționat cu amendă de 15 000 de lei, deoarece în zilele de 19 și 20 octombrie 2024 a difuzat publicitate electorală pentru Partidul Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa (ALDE), în care formațiunea îndemna cetățenii să voteze cu opțiunea „DA” la referendum, încălcând, astfel, art. 90 alin. (3) din Codul electoral.

Prin **Decizia nr. 280 din 06.11.2024**, CA a examinat și aprobat *Raportul de monitorizare a zilelor de sâmbătă și duminică (02-03 noiembrie 2024), când agitația electorală este interzisă* (link: [Rapoarte de monitorizare tematice – Consiliul Audiovizualului](#)).

Rezultatele controlului au atestat că 5 servicii media de televiziune („Moldova 1”, „TV8”, „Jurnal TV”, „R Live TV” și „TVR Moldova”) au admis difuzarea de conținuturi ce au putut fi catalogate drept agitație electorală, contrar prevederilor pct. 118 din Regulamentul CEC, fapt pentru care au fost sancționate cu amenzi. „TVR Moldova”, fiind la prima abatere de la această prevedere, a fost sancționat cu 5 000 de lei, celelalte 4 servicii media TV, fiind la a doua treaptă de sancționare, au fost amendate după cum urmează: „TV8”, „Jurnal TV” și „R Live TV” cu amenzi de 6 000 de lei, iar „Moldova 1” – cu 9 000 de lei.

¹⁴ „Moldova 1”, „TV Găgăuzia”, „N4”, „TVC 21”, „Exclusiv TV”, „TVR Moldova”, „Jurnal TV”, „Cinema 1” și „TV Elita”.

Date generalizatoare: În perioada electorală, CA a recepționat din partea a 11 servicii media 84 de notificări privind 354 de programe cu caracter electoral difuzate în alte tipuri de programe decât cele indicate în Declarație (notificările nu conțin programe din perioada supusă controlului), în conformitate cu prevederile pct. 96 din Regulamentul CEC. Astfel:

- R Live: 29 de notificări – 209 programe electorale;
- TV8 – 19 notificări – 41 de programe electorale;
- Jurnal TV – 10 notificări – 44 de programe electorale;
- Pro TV Chișinău – 1 notificare – 1 program electoral;
- Moldova 1 – 16 notificări – 41 de programe electorale;
- TVR Moldova – 3 notificări – 10 programe electorale;
- Elita TV – 2 notificări – 4 programe electorale;
- TVC 21 – 1 notificare – 1 program electoral;
- Exclusiv TV – 1 notificare – 1 program electoral;
- N4 – 1 notificare – 1 program electoral;
- Radio Moldova – 1 notificare – 1 program electoral.

Pe durata campaniei electorale, Consiliul Audiovizualului a recepționat 7 *contestații* din partea concurenților electorali la funcția de președinte al Republicii Moldova și a participanților la referendumul constituțional, fiind examinate prin: **Decizia nr. 243 din 02.10.2024** (petiționar: „PCRM” – „Moldova 1”); **Decizia nr. 244 din 02.10.2024** (petiționar: R. Usatii – „Moldova 1” și „Radio Moldova”); **Decizia nr. 249 din 04.10.2024** (petiționar: Igor Serotila (reprezentantul concurentului Octavian Țîcu) – „Moldova 1” și „Radio Moldova”); **Decizia nr. 264 din 18.10.2024** (petiționar: Natalia Morari – „Jurnal TV”); **Decizia nr. 266 din 23.10.2024** (petiționar: Natalia Morari – „PRO TV Chișinău”) și **Decizia nr. 287 din 08.11.2024** (petiționar: Igor Dodon – „Moldova 1”).

De asemenea, Consiliul Audiovizualului a recepționat și 3 *petiții* din partea furnizorului de servicii media „Reforma ART” SRL, prin care a solicitat opinia CA privind emisiunile de promovare electorală ale concurenților electorali Victoria Furtună și Vasile Tarlev și prezentarea poziției autorității referitor la afirmațiile false făcute de către concurenta Natalia Morari cu privire la activitatea „Jurnal TV”. Acestor petiții CA a răspuns în conformitate cu prevederile legale, comunicând furnizorului că emisiunile de promovare ale concurenților Victoria Furtună și Vasile Tarlev nu conțin mesaje care contravin legislației electorale, iar cu referire la acuzațiile Nataliei Morari, CA a comunicat că, potrivit prevederilor art. 14 alin. (1) din Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare, cauzele cu privire la defăimare se examinează în procedură contencioasă conform art. 14-29 și Codului de procedură civilă. Reieșind din normele legale menționate mai sus, în partea ce ține de răspândirea informațiilor false și defăimătoare, acestea se soluționează în procedura prescrisă supra.

În perioada și campania electorală, CA a adoptat 29 de decizii cu privire la reflectarea alegerilor și a aprobat 10 rapoarte de monitorizare privind reflectarea alegerilor prezidențiale și ale referendumului republicat constituțional. Rapoartele au fost prezentate în ședințe publice și aprobate de CA prin 10 decizii (**Deciziile nr. 245 din 01.10.2024; nr. 251 din 04.10.2024; nr. 259 din 18.10.2024; nr. 265 din 23.10.2024; nr. 267 din 25.10.2024; nr. 273 din 01.11.2024; nr. 274 din 01.11.2024; nr. 280 din 06.11.2024; nr. 283 din 08.11.2024; nr. 289 din 18.11.2024**). În conformitate cu art. 90 alin. (16) din Codul electoral, toate rapoartele au fost publicate în termen pe pagina web oficială a Consiliului, în cadrul unei rubrici speciale dedicată alegerilor, și au fost expediate Comisiei Electorale Centrale.

Respectarea pct. 96 din Regulamentul CEC privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media (Raportarea în termen de 3 zile de la difuzare orice reflectare electorală în afara programelor audiovizuale cu caracter electoral)

Prin **Decizia nr. 250 din 04.10.2024**, Consiliul Audiovizualului a dispus inițierea unui control privind respectarea de către serviciile media audiovizuale de televiziune, care au declarat că vor reflecta alegerile, a pct. 96 din Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1137/2023, care prevede că *în perioada electorală furnizorii de servicii media care reflectă alegerile au obligația de a raporta în termen de trei zile de la difuzare orice reflectare electorală în afara programelor audiovizuale cu caracter electoral și de a furniza înregistrările acelor programe către CA*. Totodată, s-a stabilit că monitorizarea va cuprinde perioada 30 septembrie-06 octombrie 2024 și se va referi doar la orele de maximă audiență de seară: de la 17:00 până la 24:00, iar serviciul media audiovizual „Axial TV” se va monitoriza până în ziua renunțării la reflectarea alegerilor. Prin **Decizia nr. 252 din 11.10.2024**, CA a examinat rezultatele controlului și a sancționat cu amenzi de 5 000 de lei fiecare serviciile media de televiziune „PRO TV Chișinău”, „Canal Regional”, „TVR Moldova” și „Jurnal TV” pentru că au avut reflectări electorale în afara programelor cu caracter electoral, fără să raporteze acest fapt CA și fără să prezinte înregistrările programelor audiovizuale.

Sancțiuni: Pentru încălcările atestate pe parcursul perioadei/campaniei electorale, Consiliul Audiovizualului a aplicat **5 avertizări publice** și **53 de amenzi**, în sumă de **301 000 lei**. Pentru detalii, vedeți Anexa 3.

Control privind nivelul tăriei sonore

Consiliul Audiovizualului, în anul 2024, a continuat activitatea de monitorizare a serviciilor media audiovizuale la capitolul uniformizării nivelului tăriei sonore în programele de televiziune, astfel încât să fie eliminat disconfortul creat telespectatorilor.

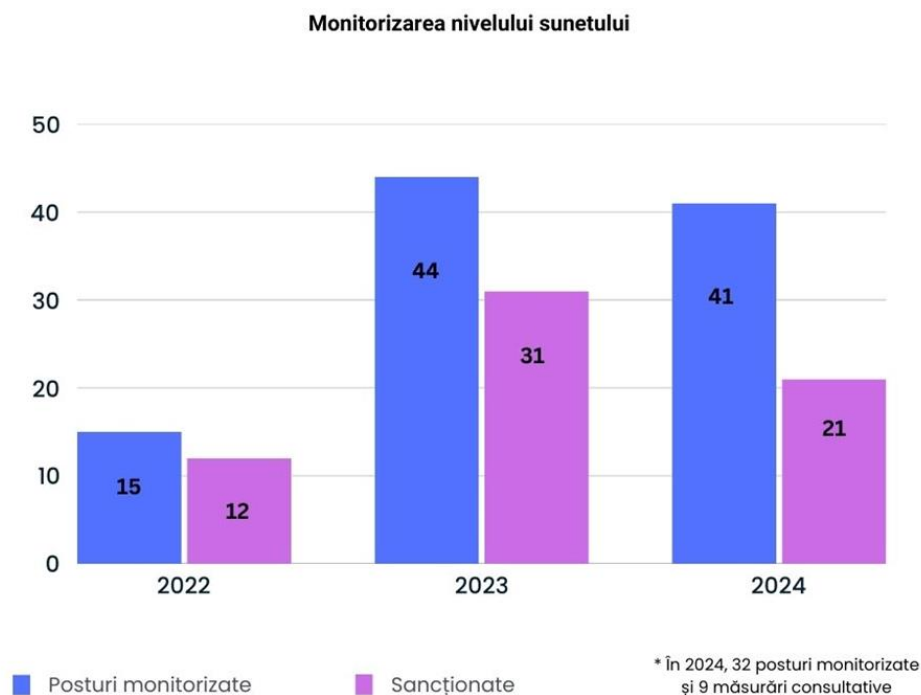
Monitorizarea nivelului tăriei sonore a fost efectuată în conformitate cu Metodologia de monitorizare a nivelului tăriei sonore în serviciile de programe audiovizuale, aprobată prin Decizia CA nr. 61/227 din 30.12.2019.

Deviația permisă de la nivelul țintă nu trebuie să depășească ± 0.5 LU (loudness unit), iar deviația permisă de la nivelul țintă în serviciile de programe difuzate în direct nu trebuie să depășească ± 1 LU, recomandări ale Uniunii Europene de Radio și Televiziune „Normalizarea tăriei sonore și nivelul maxim permis al semnalelor audio”, transpuse în Decizia CA nr. 61/227 din 30.12.2019.

Este de specificat faptul că marja de eroare a softului de măsurare a nivelului tăriei sonore „WLM Plus Loudness Meter”, utilizat prin intermediul softului gazdă „Pro Tools”, este de 0,3 LU. Ca urmare, CA ia în considerare acest fapt și la deviația permisă în serviciile de programe difuzate se adaugă 0,3 LU.

În cadrul procedurii de control, CA stochează pe serverele sale fișierele video ale serviciilor media audiovizuale de televiziune aflate în jurisdicția Republicii Moldova, iar fluxul de date IPTV este preluat de la distribuitorul de servicii media „Moldtelecom” SA. Perioadele de monitorizare constituie 3 ore de semnal în 3 zile neconsecutive, una dintre acestea fiind o zi de weekend.

În anul 2024, CA a monitorizat **32 de servicii media de televiziune**¹⁵ la capitolul respectării nivelului tăriei sonore între programe audiovizuale și comunicări comerciale audiovizuale, în conformitate cu prevederile art. 63 alin. (6) din CSMA.

Disconfortul creat telespectatorilor de lipsa uniformității de tărie sonoră între comunicările comerciale audiovizuale, între programele audiovizuale, precum și volumul sunetului între comunicările comerciale audiovizuale, pe de o parte, și programele audiovizuale, pe de altă parte, resimțit, în special, la difuzarea comunicărilor comerciale audiovizuale, a fost sancționat de CA prin aplicarea a 23 de amenzi pentru 21 de servicii media de televiziune¹⁶, în sumă totală de 157 500 de lei. *Pentru detalii, vedeți Anexa 4.*

Consiliul Audiovizualului constant recomandă furnizorilor de servicii media audiovizuale să adopte măsuri tehnice necesare ca programele TV și, în special, comunicările comerciale să aibă un sunet uniform, astfel încât să fie eliminat disconfortul creat telespectatorilor.

Totodată, la solicitarea furnizorilor media, CA a oferit consultanță și asistență tehnică pentru a uniformiza sunetul în conformitate cu standardele prevăzute în recomandările EBU R-128 din 2014. În acest sens, au fost efectuate măsurări consultative ale nivelului tăriei sonore a 9 servicii media de televiziune: „N4”, „Albasat”, „Popas TV”, „TV9”, „TV Găgăuzia”, „Agro TV Moldova”, „Exclusiv TV”, „Gurinel TV” și „TV8”, unde au fost identificate 12 deviații și

¹⁵ Lista serviciilor media de televiziune monitorizate la capitolul tărie sonoră: „Popas TV”, „ATV”, „Busuioc TV”, „Global 24”, „Media TV” și „We Sport TV” (*Decizia nr. 35 din 09.02.2024*); „AXIAL TV”, „ALBASAT”, „SOR-TV”, „TV Elita”, „PRO TV Chișinău” și „ZONA M” (*Decizia nr. 103 din 05.04.2024*); „Canal Regional”, „Cinema 1”, „TV-DROCHIA”, „Media TV”, „Noroc TV” și „N4” (*Decizia nr. 140 din 16.05.2024*); „NTS”, „7 TV”, „Privesc.EU TV”, „R Live TV”, „Studio L” și „Exclusiv TV” (*Decizia nr. 235 din 20.09.2024*); „TVC 21”, „Vocea Basarabiei TV”, „Global 24”, „We SPORT TV”, „Next TV”, „Premiera TV”, „Moldova 1”, „Moldova 2”, „Jurnal TV” și „Tezaur TV” (*Decizia nr. 278 din 01.11.2024*).

¹⁶ Servicii media de televiziune sancționate: „Popas TV”, „Busuioc TV”, „ATV”, „Global 24”, „Media TV”, „We Sport TV” (*Decizia nr. 82 din 22 martie 2024*); „AXIAL TV”, „SOR-TV”, „PRO TV Chișinău”, „ZONA M” (*Decizia nr. 137 din 16 mai 2024*); „Canal Regional”, „Media TV”, „TV-DROCHIA” (*Decizia nr. 182 din 05 iulie 2024*); „NTS”, „Privesc.EU TV”, „R Live TV”, „Studio-L”, „Exclusiv TV” (*Decizia nr. 275 din 01 noiembrie 2024*); „TVC 21”, „Vocea Basarabiei TV”, „Global 24”, „Next TV”, „Premiera TV” (*Decizia nr. 320 din 19 decembrie 2024*).

oferite soluții pentru remedierea acestora. Aceste activități comune au consolidat relația dintre autoritate și furnizorii de servicii media, încurajând respectarea standardelor EBU R-128.

Pe parcursul anului 2024, s-a observat o tendință de îmbunătățire a nivelului tăriei sonore generale la serviciile media de televiziune, cum ar fi „Albasat” și „Gurinel TV”, care, în urma monitorizării consultative, și-au corectat deficiențele și nu au avut devieri. Rezultatele obținute confirmă eficiența monitorizării și a măsurilor aplicate, iar acest fapt va face posibilă menținerea standardelor în anii următori.

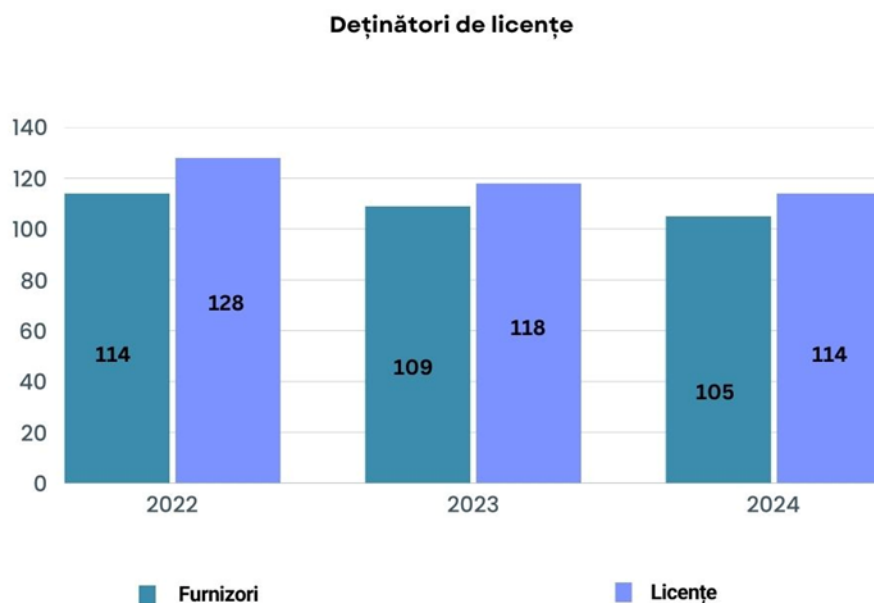
Prin acțiunile sale, Consiliul Audiovizualului a demonstrat încă o dată angajamentul său pentru îmbunătățirea calității experienței telespectatorilor și crearea unui mediu audiovizual echilibrat și conform normelor europene.

III. LICENȚIERE FURNIZORI

La data de 01 ianuarie 2024, în Registrul furnizorilor de servicii media de televiziune se regăsea un număr de 60 de servicii media audiovizuale de televiziune – 55 de furnizori de servicii media audiovizuale, iar la data de 31 decembrie 2024 același registru număra 55 de servicii media audiovizuale de televiziune – 50 de furnizori de servicii media audiovizuale. Pe parcursul anului 2024, trei furnizori de servicii media audiovizuale de televiziune au solicitat retragerea licenței de emisie, iar în cazul altor două servicii media audiovizuale licențele de emisie au expirat, nefiind solicitată prelungirea acestora. De asemenea, trei furnizori de servicii media de televiziune au solicitat retragerea licenței de emisie, iar în cazul altor două servicii media audiovizuale licența de emisie a expirat, nefiind solicitată prelungirea acestora. La finalul anului 2024, din cele 55 de servicii media de televiziune 38 erau active.

La 01 ianuarie 2024, în Registrul furnizorilor de servicii media de radiodifuziune sonoră se regăseau un număr de 56 de servicii media audiovizuale de radiodifuziune sonoră – 52 de furnizori de servicii media audiovizuale, iar la data de 31 decembrie 2024, același registru număra 59 de servicii media audiovizuale de radiodifuziune sonoră – 55 de furnizori de servicii media audiovizuale. Pe parcursul anului 2024, doi furnizori de servicii media de radiodifuziune sonoră au primit licențe de emisie în urma concursurilor pentru dreptul de utilizare a frecvențelor radio. La finalul anului 2024, dintre cele 58 de servicii media audiovizuale de radiodifuziune sonoră 52 erau active.

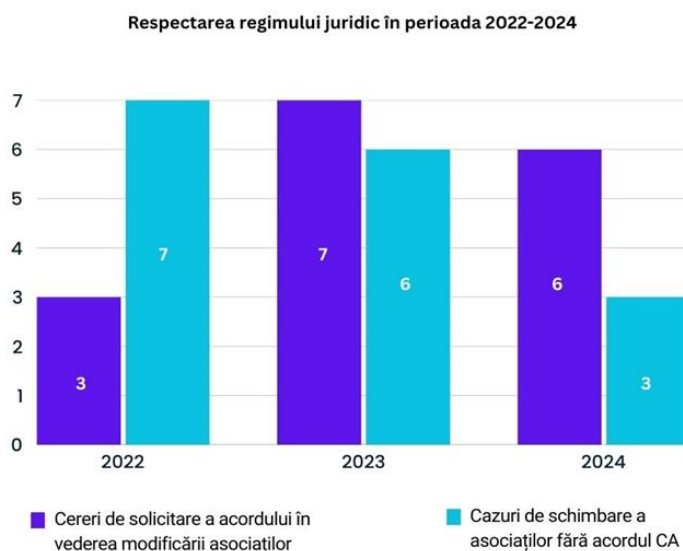
În 2024, CA a eliberat 6 licențe de emisie, inclusiv pentru 4 servicii media noi (3 de televiziune și 1 de radiodifuziune sonoră, toate și-au început activitatea).

În anul 2024, în temeiul autosesizării membrilor CA, au fost realizate **9 acțiuni de control** privind respectarea condițiilor licențelor de emisie.

Consiliul Audiovizualului a recepționat și examinat **6 cereri de solicitare a acordului în vederea modificării asociațiilor**. În urma controalelor au fost depistate **3 cazuri de schimbare a asociațiilor fără acordul CA**¹⁷ (față de 6 cazuri în 2023). Furnizorii care au încercat să eludeze cerințele legale referitoare la modificarea structurii asociațiilor furnizorilor de servicii media audiovizuale au fost sancționați pentru nerespectarea art. 25 alin. (5) din CSMA.

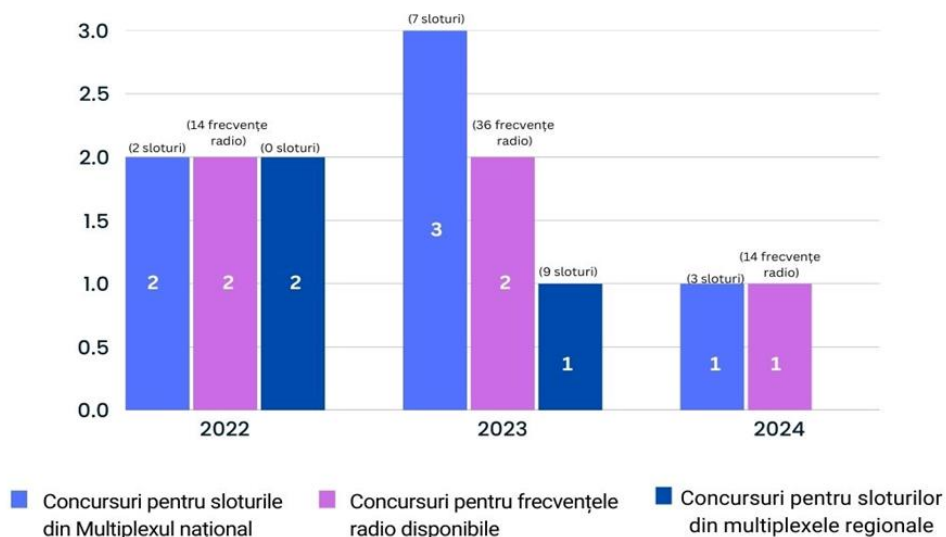
Diagrama de mai jos arată că, deși numărul modificărilor în structura de proprietate a scăzut în comparație cu anul 2023, se atestă și o micșorare (cu 3 unități față de anul 2023 și cu 4 unități față de anul 2022) a numărului furnizorilor care nu respectă obligația de a solicita acordul CA pentru schimbări.

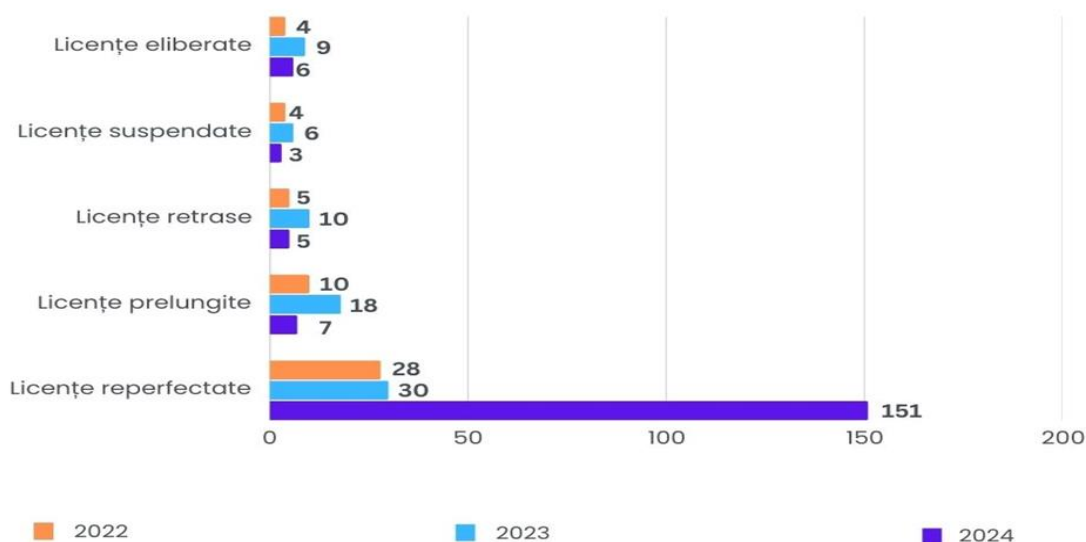
În vederea valorificării resurselor limitate ale statului în domeniul comunicațiilor electronice, au fost organizate **2 concursuri de atribuire a sloturilor din multiplexul național, 2 concursuri de atribuire a sloturilor din multiplexele regionale și 2 concursuri de atribuire a frecvențelor radio disponibile**. În urma concursurilor a fost acordat dreptul de utilizare pentru 2 sloturi din multiplexul național și 14 frecvențe radio. În anul 2024, s-a atestat interesul scăzut al furnizorilor de servicii media audiovizuale pentru concursurile anunțate în vederea atribuirii sloturilor din multiplexul național și multiplexele regionale. În cazul solicitării sloturilor din multiplexul național, interesul scăzut poate fi asociat criteriilor de evaluare cărora trebuie să răspundă solicitantul, precum: ponderea programelor audiovizuale locale și de producție proprie, ponderea operelor audiovizuale europene, programe în limba română, numărul sancțiunilor etc.; iar pentru multiplexele regionale una dintre cauze fiind caracterul oneros al serviciilor prestate de gestionarul multiplexelor regionale.

¹⁷ Deciziile nr. 106 din 19 aprilie 2024, nr. 132 din 16 mai 2024, nr. 311 din 13 decembrie 2024.

**Sloturile și frecvențele radio acordate de CA prin concurs
în perioada 2022-2024**

Activitatea de licențiere, în 2024, este prezentată în diagrama ce urmează:

Licențe de emisie eliberate

Consiliul Audiovizualului a eliberat **6 licențe de emisie**¹⁸, dintre care 4 pentru servicii media audiovizuale de televiziune („Next TV”, „Premiera TV”, „1TV”, „Gurinel TV”) și 2 pentru servicii media audiovizuale de radiodifuziune sonoră („Cultura Divină”, „CITY FM”). Licența eliberată pentru serviciul de radiodifuziune sonoră „Cultura Divină” este duplicat al licenței de emisie (formular nou).

¹⁸ Deciziile nr. 136 din 16 mai 2024, nr. 197 din 26 iulie 2024, nr. 270 din 25 octombrie 2024, nr. 315 din 19 decembrie 2024 și nr. 313 din 13 decembrie 2024.

Licențe de emisie prelungite

Consiliul Audiovizualului a prelungit **7 licențe de emisie**¹⁹ pentru serviciile media audiovizuale: „Dance FM”, „Maestro FM”, „Radio 21”, „Albasat”, „Prime”, „Cultura Divină”, „Romano Patrin FM”.

Licențe de emisie reperfectate

Consiliul Audiovizualului a reperfectat **151 de licențe de emisie**²⁰ pentru serviciile media audiovizuale.

Licențe de emisie suspendate

Consiliul Audiovizualului a suspendat **3 licențe de emisie**²¹ la cererea furnizorilor de servicii media („Bas TV”, „Radio Pro-Mingir”, „Focul din Vatră”).

Licențe de emisie retrase

Consiliul Audiovizualului a retras **5 licențe de emisie**²², dintre care *3 licențe de emisie* la cererea furnizorului: „Bas TV”, „MBC”, „3,14 TV”, iar *2 licențe de emisie* ca și consecință pentru neînceperea emisie în termenul prevăzut de CSMA: „Girls Power FM”, „Radio JFM”.

Concursuri desfășurate

În anul 2024, Consiliul Audiovizualului a desfășurat: **2 concursuri privind suplinirea capacității disponibile a multiplexului A**, **2 concursuri pentru suplinirea capacității disponibile a multiplexelor regionale** și **2 concursuri pentru acordarea dreptului de utilizare a frecvențelor radio disponibile**.

1. Prin ***Decizia nr. 144 din 24 mai 2024***, CA a făcut bilanțul concursului pentru acordarea dreptului de utilizare a 3 sloturi din Multiplexul A, anunțat prin ***Decizia nr. 81 din 22 martie 2024***.
Consiliul Audiovizualului a acordat câte un slot pentru PP „EXCLUSIV MEDIA” SRL, fondator al serviciului de televiziune „Exclusiv TV”, și AO „MEDIA ALTERNATIVĂ”, fondator al serviciului de televiziune „TV8”.
2. Prin ***Decizia nr. 206 din 02 august 2024***, CA a luat act de lipsa participanților și a declarat încheiat concursul pentru acordarea dreptului de utilizare a 33 de sloturi în 6 zone de alocare din multiplexele regionale, anunțat prin ***Decizia nr. 145 din 24.05.2024***.
3. Prin ***Decizia nr. 214 din 16 august 2024*** CA a făcut bilanțul concursului pentru acordarea dreptului de utilizare a 18 frecvențe radio disponibile, anunțat prin ***Decizia nr. 146 din 24 mai 2024***.

¹⁹ Deciziile nr. 38 din 16.02.2024, nr. 41 din 16.02.2024, nr. 45 din 23.02.2024, nr. 72 din 15.03.2024, nr. 119 din 26 aprilie 2024 și nr. 179 din 05 iulie 2024.

²⁰ Deciziile nr. 5 din 19.01.2024, nr. 14 din 26.01.2024, nr. 13 din 26 ianuarie 2024, nr. 22 din 02.02.2024, nr. 23 din 02 februarie 2024, nr. 28 din 09.02.2024, nr. 37 din 16.02.2024, nr. 44 din 23.02.2024, nr. 53 din 01.03.2024, nr. 77 din 15.03.2024, nr. 79 din 22.03.2024, nr. 80 din 22.03.2024, nr. 87 din 29.03.2024, nr. 88 din 29.03.2024, nr. 98 din 05.05.2024, nr. 134 din 16.05.2024, nr. 135 din 16.05.2024, nr. 144 din 24.05.2024, nr. 147 din 24.05.2024, nr. 158 din 07.06.2024, nr. 178 din 05.07.2024, nr. 212 din 09.08.2024, nr. 214 din 16.08.2024, nr. 223 din 30.08.2024, nr. 242 din 27.09.2024, nr. 254 din 11.10.2024, nr. 257 din 11.10.2024, nr. 292 din 18.11.2024, nr. 293 din 18.11.2024, nr. 307 din 06.12.2024, nr. 311 din 13.12.2024, nr. 312 din 13.12.2024, nr. 315 din 19.12.2024.

²¹ Deciziile nr. 54 din 01 martie 2024, nr. 56 din 01 martie 2024, nr. 255 din 11 octombrie 2024.

²² Deciziile nr. 157 din 07 iunie 2024, nr. 256 din 11 octombrie 2024, nr. 262 din 18 octombrie 2024, nr. 271 din 25 octombrie 2024.

Consiliul Audiovizualului a declarat învingători:

- AO „CULTURA DIVINĂ” SRL, fondator al serviciului de radiodifuziune sonoră „Cultura Divină”, căruia i s-a reperfectat licența de emisie prin includerea frecvențelor 88,5 MHz (Bălți) și 93,0 MHz (Căușeni);
- „LIBERADIO” SRL, fondator al serviciului de radiodifuziune sonoră „Dance FM”, căruia i s-a reperfectat licența de emisie prin includerea frecvenței 89,3 MHz (Bălți);
- „MEDIA HOUSE” SRL, fondator al serviciului de radiodifuziune sonoră „Love Radio”, căruia i s-a reperfectat licența de emisie prin includerea frecvenței 91,8 MHz (Comrat);
- „RADIO HIT” SRL, fondator al serviciului de radiodifuziune sonoră „Hit FM”, căruia i s-a reperfectat licența de emisie prin includerea frecvențelor 92,9 MHz (Rezina) și 103,1 MHz (Soroca);
- „PLEIADA AUDIO” SRL, fondator al serviciului de radiodifuziune sonoră „Radio Relax”, căruia i s-a reperfectat licența de emisie prin includerea frecvenței 94,5 MHz (Vadul lui Vodă);
- „RADIO TOP” SRL, fondator al serviciului de radiodifuziune sonoră „Radio Roks”, căruia i s-a reperfectat licența de emisie prin includerea frecvenței 96,1 MHz (Bălți).

4. Prin **Decizia nr. 315 din 19 decembrie 2024**, CA a făcut bilanțul concursului pentru acordarea dreptului de utilizare a 10 frecvențe radio disponibile, anunțat prin **Decizia nr. 281 din 06 noiembrie 2024**.

Consiliul Audiovizualului a declarat învingători:

- „DARMEDIA CCS” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Radio Dar”, căruia i s-a reperfectat licența de emisie prin includerea frecvențelor 88,1 MHz (Vulcănești) și 96,4 MHz (Varnița, r-nul Anenii Noi).
- „AER-COMUNICAȚIE” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Radio 7/Радио 7”, căruia i s-a reperfectat licența de emisie prin includerea frecvențelor 89,5 MHz (Edineț) și 98,4 MHz (Comrat).
- „XPAND BROADCAST” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „CITY FM”, căruia i s-a eliberat licența de emisie cu includerea frecvențelor 97,0 MHz (Râșcani) și 103,9 MHz (Bălți) și aprobat structura serviciului media audiovizual.

5. Prin **Decizia nr. 316 din 19 decembrie 2024**, CA a luat act de lipsa participanților și a declarat încheiat concursul pentru acordarea dreptului de utilizare a 6 sloturi din Multiplexul A, anunțat prin **Decizia nr. 282 din 06 noiembrie 2024**.

6. Prin **Decizia nr. 317 din 19 decembrie 2024**, CA a luat act de lipsa participanților și a declarat încheiat concursul pentru acordarea dreptului de utilizare a 49 de sloturi în 7 zone de alocare din multiplexele regionale, anunțat prin **Decizia nr. 286 din 08 noiembrie 2024**.

Rapoarte de activitate ale furnizorilor privați de servicii media audiovizuale pentru anul 2023

Întru realizarea atribuțiilor legale privind examinarea, aprobarea/respingerea rapoartelor anuale de activitate ale furnizorilor privați de servicii media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului a aprobat 51 de rapoarte ale serviciilor media audiovizuale de televiziune²³ și 48 de rapoarte ale serviciilor media audiovizuale de radiodifuziune sonoră²⁴ (Deciziile: nr. 105 din 19 aprilie 2024, nr. 118 din 26 aprilie 2024, nr. 143 din 24 mai 2024, nr. 159 din 07 iunie 2024, nr.160 din 07 iunie 2024, nr. 173 din 28 iunie 2024, nr. 174 din 28 iunie 2024).

Pentru că unele rapoarte au conținut anumite neconcordanțe sau au lipsit unele date, CA a oferit un termen suplimentar de 5 zile pentru 17 servicii media audiovizuale²⁵ (TV – 6, Radio – 11) ca să depună un nou raport anual de activitate ce va conține toate informațiile, conform modelului aprobat de CA prin Decizia nr. 7 din 20.01.2023.

La fel, Consiliul Audiovizualului a respins rapoartele anuale de activitate a 7 servicii media audiovizuale²⁶ (TV – 2, Radio – 5), acestea fiind sancționate cu amenzi de 5 000 de lei, și le-a oferit un termen suplimentar de 5 zile ca să depună un nou raport anual de activitate.

4 servicii media audiovizuale de televiziune²⁷ au prezentat rapoarte anuale de activitate cu depășirea termenului, fiind sancționate cu amenzi de 7 000 de lei fiecare.

Un furnizor de servicii media audiovizuale nu a prezentat raportul anual de activitate în termenul prevăzut de lege: „ART CLUB” SRL, fondatorul serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „ART-FM” (Decizia nr. 159 din 07 iunie 2024), fapt pentru care a fost sancționat cu amendă de 7 000 de lei.

Din cele 7 servicii media audiovizuale (TV – 2, Radio – 5) ale căror rapoarte anuale de activitate au fost respinse, un singur serviciu media audiovizual a depus un nou raport de activitate pentru anul 2023 și aprobat de Consiliul Audiovizualului – „Smile FM” (Decizia nr. 173 din 28 iunie 2024).

²³ „ALBASAT”, „PRIME”, „PUBLIKA TV”, „ZONA M”, „7 TV”, „BRAVO TV”, „RTR Moldova”, „3,14 TV”, „N4”, „TEZAUR TV”, „CANAL 2”, „CANAL 3”, „TV9 (TV Nouă)”, „PRO TV Chișinău”, „We Sport TV”, „TV DROCHIA”, „TV Elita”, „ATV”, „Studio-L”, „TVC 21”, „Accent TV”, „TV6”, „Exclusiv TV”, „NTV Moldova”, „Cinema 1”, „Noroc TV”, „TV8”, „Vocea Basarabiei TV”, „Media TV”, „BAS TV”, „TVR Moldova”, „ITV”, „SPECIAL TV”, „R Live TV”, „Canal 5”, „ORIZONT TV”, „FAMILIA”, „MEGA TV”, „Busuioc TV”, „Gurinel TV”, „Privesc.Eu TV”, „Jurnal TV”, „Gold TV”, „One TV”, „Star TV”, „Sor TV”, „AXIAL TV”, „NTS”, „Global 24”, „Canal Regional” și „POPAS TV”.

²⁴ „Jurnal FM”, „Megapolis FM”, „Europa Plus Moldova”, „Radio 21”, „Radio.md”, „Radio Orhei FM”, „Radio Studentus”, „Rekord”, „Love Radio”, „Dance FM”, „Autoradio/Avtoradio”, „Maestro FM”, „RADIO POLI DISC – HOBOE РАДИО”, „Radio MEDIA”, „Albena”, „Drochia FM”, „Bugeac FM”, „Radio Chișinău”, „AquarelleFM”, „Radio Pro-Mingir”, „Radio Dar”, „Noroc” și „Vocea Basarabiei”, „BAS FM”, „Retro FM”, „Eco FM”, „Publika FM”, „Mega HIT”, „Radio Plai”, „ZUM 2”, „ZUM 1”, „KISS FM”, „PRO 100 RADIO”, „Radio Soroca”, „Radio Relax” (Bălți), „Radio Relax” (Chișinău), „Diaspora FM”, „Focul din Vatră”, „Dialog FM”, „Cultura Divină”, „Radio 7”, „Hit FM”, „Vocea Speranței”, „BIZIM DALGAMIZ”, „Radio Roks”, „Micul Samaritean”, „Datina FM” și „Smile FM”.

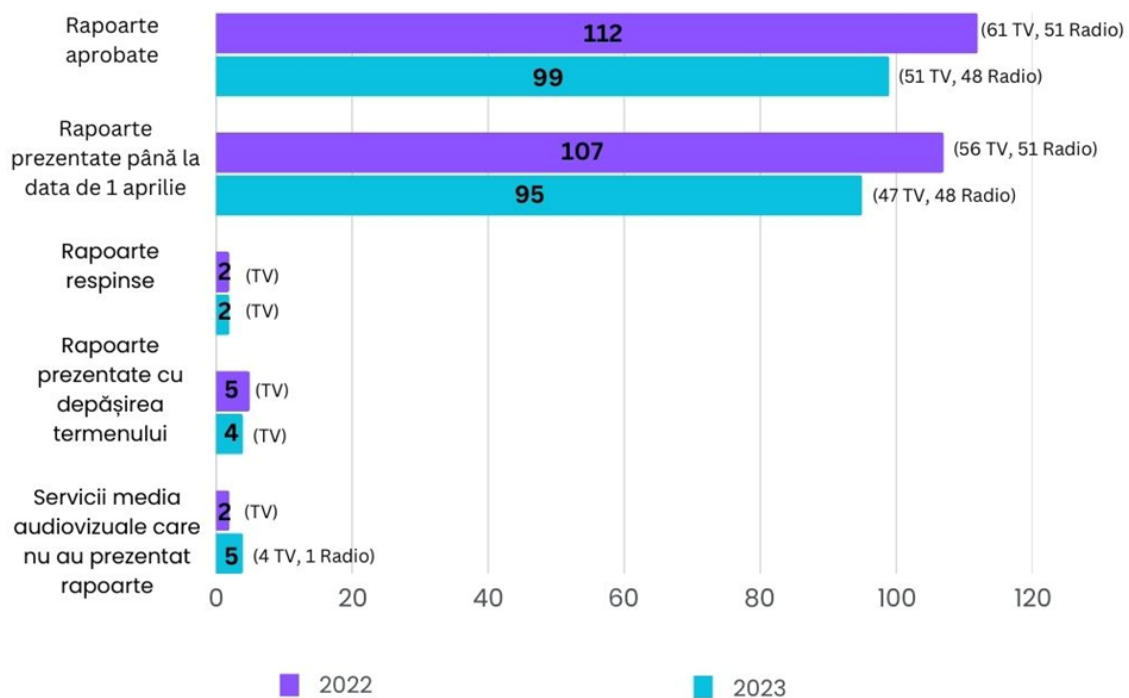
²⁵ „Hit FM”, „Vocea Speranței”, „BIZIM DALGAMIZ” (Decizia nr. 105 din 19 aprilie 2024); „Radio Jean”, „Smile FM”, „Micul Samaritean”, „Radio Roks”, „Romano Patrîn-FM”, „Liubimoe Radio”, „Radio ONE” (Decizia nr. 118 din 26 aprilie 2024); „NTS” (Decizia nr. 143 din 24 mai 2024); „Datina FM” (Decizia nr. 159 din 07 iunie 2024); „Agro TV Moldova”, „NOAH TV”, „Global 24”, „Canal Regional”, „POPAS TV” (Decizia nr.160 din 07 iunie 2024).

²⁶ Radio: „Radio Jean”, „Smile FM”, „Romano Patrîn-FM”, „Liubimoe Radio”, „Radio ONE” (Decizia nr. 159 din 07 iunie 2024).

TV: „NOAH TV” și „Agro TV Moldova” (Decizia nr. 174 din 28 iunie 2024).

²⁷ „TV PLUS”, „Cotidianul TV – CTV”, „MBC” și „ART-TV” (Decizia nr.160 din 07 iunie 2024).

Rapoarte anuale de activitate în perioada 2022-2023

Consiliul Audiovizualului a aprobat *Analiza rapoartelor anuale de activitate ale furnizorilor de servicii media audiovizuale de televiziune pentru anul 2023 (Decizia nr. 195 din 26 iulie 2024)*, angajament stabilit în Planul de acțiuni pentru implementarea măsurilor propuse de către Comisia Europeană în Avizul său privind cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană (pct. 4.6), aprobat de Comisia Națională pentru Integrare Europeană la 04 august 2022.

Analiza a fost plasată pe site-ul web al CA-ului și este un document ce a cuprins datele din cele 51 de rapoarte anuale de activitate ale furnizorilor de servicii media de televiziune, aprobate în ședințele publice ale CA din 2024. Prin realizarea acestei analize se urmărește verificarea conformării furnizorilor de servicii media cu reglementările legale și angajamentele privind conținutul programelor audiovizuale; asigurarea transparenței media; identificarea și prevenirea concentrării proprietății; evaluarea surselor de finanțare; furnizarea de informații relevante pentru formularea și actualizarea politicilor publice în domeniul audiovizualului; informarea publicului și a altor părți interesate despre starea și performanța sectorului, precum și crearea unei imagini clare asupra pieței mediatice din țară.

În anul 2024, Consiliul Audiovizualului a inițiat elaborarea proiectului de decizie de revizuire a modelului Raportului de activitate anual al furnizorilor privați de servicii media, aprobat prin *Decizia CA nr. 7 din 20 ianuarie 2023*. Prin *Decizia nr. 196 din 26 iulie 2024*, CA a inițiat consultări publice asupra proiectului deciziei; prin *Decizia nr. 263 din 18 octombrie 2024*, modelul Raportului de activitate anual al furnizorilor privați de servicii media a fost remis spre expertizare Ministerului Justiției al Republicii Moldova, iar prin *Decizia nr. 300 din 29 noiembrie 2024* – Centrului Național Anticorupție. De asemenea, Consiliul Audiovizualului a organizat și consultări publice online pe marginea modificărilor care urmau a fi aduse asupra modelului Raportului anual al furnizorilor privați de servicii media.

Respectarea regimului juridic al proprietății

În contextul onorării de către furnizorii de servicii media audiovizuale a obligațiilor legale privind respectarea regimului juridic al proprietății, CA a examinat **6 cereri de solicitare a acordului de modificare a asociațiilor**²⁸.

Acțiuni de control din oficiu

Pe parcursul anului au fost realizate **9 acțiuni de control**²⁹, dintre care 5 au vizat întreruperea nemotivată a activității furnizorilor de servicii media cu încălcarea prevederilor CSMA; alte 3 au fost legate de modificarea componenței acționarilor/asociațiilor furnizorilor de servicii media fără acordul CA, iar un control a avut ca scop verificarea utilizării frecvențelor radio alocate prin concurs.

Ca rezultat, au fost sancționați cu amenzi **8 furnizori de servicii media audiovizuale**: AO „PEOPLE FOR FREE MEDIA” (4 sancțiuni), „JEVISE” SRL (1 sancțiune), „VOCEA MEDIA” SRL (1 sancțiune), „AER-COMUNICAȚIE GRUP” SRL (3 sancțiuni), „LUX GSM” SRL (3 sancțiuni), „SG Media M1” SRL (3 sancțiuni), „TV ENTERTAINMENT PLUS” SRL (1 sancțiune), „DARMEDIA CCS” SRL (1 sancțiune), pentru încălcarea normelor legale aferente domeniului audiovizualului.

În urma acțiunilor de control privind utilizarea frecvențelor, doi furnizori de servicii media au solicitat reperfectarea licențelor de emisie, prin excluderea frecvențelor neutilizate din conținutul licenței de emisie. Ulterior, pe parcursul anului, aceste frecvențe au fost scoase la concurs.

Măsurarea cotelor de audiență și a cotelor de piață

La data de 29 martie 2024, a avut loc ședința Comisiei de concurs pentru inițierea și desfășurarea concursului privind selectarea instituției specializate în măsurarea cotelor de audiență și cotelor de piață în perioada 2024-2029, în cadrul căreia Comisia de concurs a declarat oferta depusă de compania Kantar Media ca fiind câștigătoare.

În anul 2024, CA a aprobat analizele cu privire la cotele de audiență ale serviciilor media audiovizuale lineare pentru trimestrele I, II, III și IV și determinarea situației dominante (*Deciziile nr. 164 din 14 iunie 2024, nr. 269 din 25 octombrie 2024 și nr. 10 din 24 ianuarie 2025*).

Pentru stabilirea cotei de audiență care poate fi atribuită unei persoane fizice sau juridice, în vederea identificării prezenței indiciilor întemeiate pentru efectuarea evaluării situației dominante, a fost efectuată o analiză, fiind luate în considerare date oficiale, documentate prin acte, dar și informații neoficiale, privind deținerea sau controlul exercitat (sau presupus exercitat) de persoane fizice sau juridice (precum și eventuale conexiuni dintre acestea) asupra serviciilor media audiovizuale cu pondere semnificativă în formarea opiniei publice.

Analiza informației remise Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova de compania ÎCS „TV MR MLD” SRL, care furnizează trimestrial Consiliului Audiovizualului rezultatele măsurărilor efectuate în temeiul prevederilor art. 30 alin. (4) din CSMA, a relevat că cea mai mare cotă de audiență care poate fi atribuită unei persoane fizice sau juridice pentru tr. I al anului 2024 a constituit 9,05%, pentru tr. II – 10,23%, pentru tr. III – 9,35%, iar pentru tr. IV –

²⁸ Deciziile nr. 6 din 19 ianuarie 2024, nr. 55 din 01 martie 2024, nr. 220 din 20 august 2024, nr. 247 din 04 octombrie 2024, nr. 292 din 18 noiembrie 2024, nr. 311 din 13 decembrie 2024.

²⁹ Deciziile nr. 7 din 19 ianuarie 2024, nr. 13 din 26 ianuarie 2024, nr. 106 din 19 aprilie 2024, nr. 132 din 16 mai 2024, nr. 133 din 16 mai 2024, nr. 230 din 20 septembrie 2024, nr. 246 din 04 octombrie 2024, nr. 262 din 18 octombrie 2024, nr. 311 din 13 decembrie 2024.

7,14%, fiind constatată lipsa indiciilor întemeiate în vederea efectuării unei evaluări a situației dominante, în conformitate cu prevederile art. 29 alin. (7) din CSMA.

Sanctiuni: Pe domeniul licențiere, Consiliul Audiovizualului a aplicat **29 sancțiuni/ amenzi** în valoare totală de **307 000 lei**.

Informații despre sancțiunile aplicate în urma controalelor desfășurate de Direcția licențiere furnizori găsiți în Anexa 5.

În perioada de raportare, alte autorități au luat decizii în privința anumitor deținători de licențe de emisie, cu aplicarea altor mecanisme decât cele prevăzute de CSMA. Astfel, în 2024, Consiliul pentru promovarea proiectelor investiționale de importanță națională a retras actele permissive a 15 furnizori de servicii media (20 de servicii media audiovizuale) pentru domeniul de activitate prevăzut de art. 4 lit. m) din Legea nr. 174/2021. Retragerea actelor permissive a fost dispusă prin următoarele procese-verbale ale Consiliului pentru promovarea proiectelor investiționale de importanță națională: Procesul-verbal nr. 7 din 24.05.2024, Procesul-verbal nr. 8 din 18.06.2025, Procesul-verbal nr. 10 din 07.08.2025, Procesul-verbal nr. 11 din 04.09.2024, Procesul-verbal nr. 12 din 30.09.2024, Procesul-verbal nr. 13 din 05.11.2024, Procesul-verbal nr. 15 din 19.12.2024.

IV. AUTORIZARE ȘI CONTROL DISTRIBUITORI

La începutul anului 2024 erau atestați 35 de distribuitori de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova, care dețineau o autorizație de retransmisiune, act permisiv eliberat de CA.

Pe parcursul anului, numărul distribuitorilor de servicii media s-a micșorat cu 8 unități comparativ cu aceeași perioadă a anului 2023. Aceasta se explică prin faptul că distribuitorii de servicii media cu o arie de acoperire mai mare preiau în locațiune rețelele de retransmisiune ale unor distribuitori de servicii media mai mici, deoarece activitatea acestora din urmă este mai puțin rentabilă în condițiile în care numărul de abonați este mic, iar cheltuielile suportate sunt mari. Pe de altă parte, în contextul unor progrese tehnologice rapide, se atestă o concurență mare pe piața serviciilor de retransmisiune a serviciilor media audiovizuale din Republica Moldova, ceea ce impune distribuitorilor de servicii media să modernizeze rețelele de retransmisiune prin utilizarea tehnologiilor de ultimă generație, dar și să diversifice tipurile de servicii oferite (televiziune, internet și telefonie), precum și oferta de servicii media audiovizuale de televiziune retransmisă abonaților.

Eliberarea/reperfectarea autorizațiilor de retransmisiune

În anul 2024, Consiliul Audiovizualului, ca urmare a adresărilor solicitanților, a **eliberat 4 autorizații de retransmisiune pentru următorul termen de activitate**³⁰ („PETIN-TV” SRL, „SILE&CO” SRL, „ARAX-IMPEX” SRL și „EXCELENTER-COM” SRL), a suspendat **1 cerere de eliberare a autorizației de retransmisiune** („ACTION DEVELOPMENT” SRL)³¹, a retras și declarat nevalabile **4 autorizații de retransmisiune**³² („OLDIMA” SRL, „LV-TOPAL” SRL, „OLVELTEL” SRL și „SPECTRAL GRUP” SRL) și a reperfectat **35 de autorizații de retransmisiune**³³ prin aprobarea ofertei de servicii media audiovizuale

³⁰ Deciziile nr. 59 din 01 martie 2024, nr. 175 din 28 iunie 2024, nr. 285 din 08 noiembrie 2024, nr. 314 din 18 decembrie 2024.

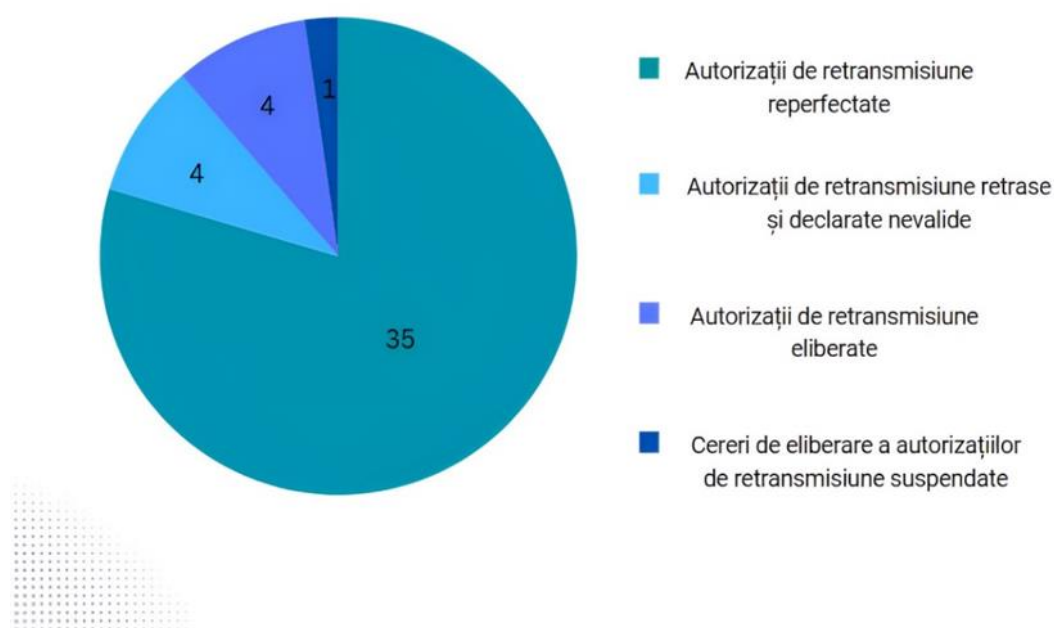
³¹ Decizia nr. 239 din 27 septembrie 2024.

³² Deciziile nr. 4 din 19 ianuarie 2024, nr. 40 din 16 februarie 2024, nr. 84 din 22 martie 2024, nr. 202 din 02 august 2024.

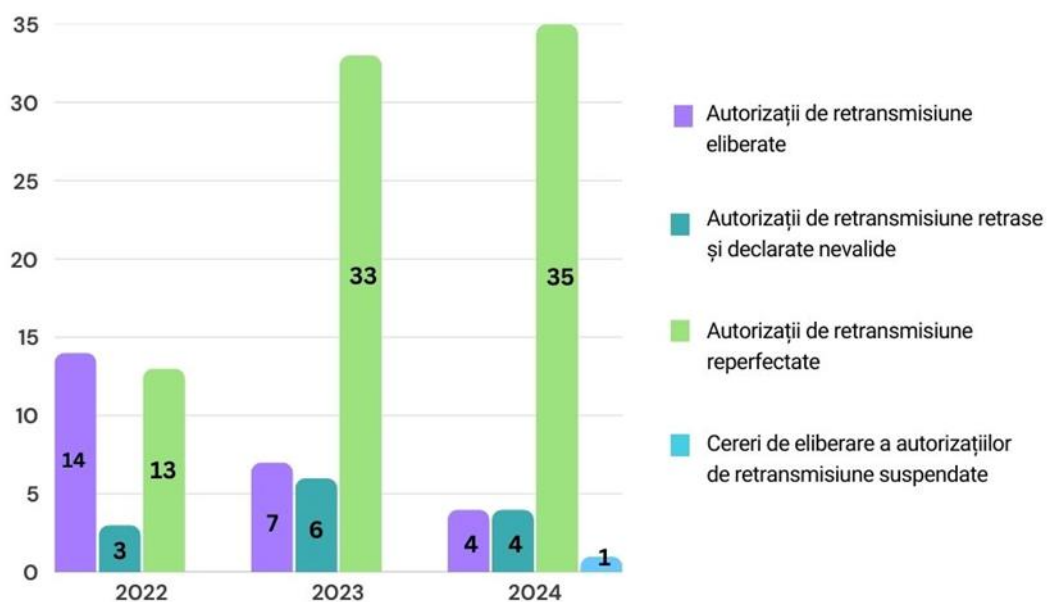
³³ Deciziile nr. 3 din 19 ianuarie 2024, nr. 21 din 02 februarie 2024, nr. 39 din 16 februarie 2024, nr. 46 din 23 februarie 2024, nr. 58 din 01 martie 2024, nr. 68 din 15 martie 2024, nr. 83 din 22 martie 2024, nr. 89 din 29 martie 2024, nr. 99 din 05 aprilie 2024, nr. 107 din 19 aprilie 2024, nr. 121 din 26 aprilie 2024, nr. 161 din 07 iunie 2024, nr. 181 din 05 iulie 2024, nr. 224 din 30 august 2024, nr. 240 din 27 septembrie 2024, nr. 284 din 08 noiembrie

retransmise/schimbarea ariei de acoperire a studioului/modificarea elementului de identificare al distribuitorului de servicii media.

AUTORIZAȚII DE RETRANSMISIUNE ÎN 2024

AUTORIZAȚII DE RETRANSMISIUNE ELIBERATE DE CA ÎN PERIOADA 2022-2024

2024, nr. 321 din 19 decembrie 2024, nr. 46 din 23 februarie 2024, nr. 58 din 01 martie 2024, nr. 68 din 15 martie 2024, nr. 89 din 29 martie 2024, nr. 99 din 05 aprilie 2024, nr. 107 din 19 aprilie 2024, nr. 181 din 05 iulie 2024, nr. 240 din 27 septembrie 2024, nr. 321 din 19 decembrie 2024.

Rapoarte de activitate ale distribuitorilor de servicii media pentru anul 2023 și prezentarea contractelor de retransmisiune a serviciilor media audiovizuale pentru 2024

În conformitate cu prevederile art. 56 din CSMA, până la data de 31 martie 2024 inclusiv, toți cei **35 de distribuitori de servicii media**³⁴ care dețin autorizație de retransmisiune au prezentat rapoartele anuale pentru anul 2023 și contractele de retransmisiune a serviciilor media audiovizuale incluse în oferta de servicii media audiovizuale.

Pentru că rapoartele prezentate de distribuitorii de servicii media „CVINTA-GRUP” SRL, „STUDIO AN-TV” SRL, „REVAFAR-COM” SRL, „COSCOMSAT” SRL și „OLVELTEL” SRL conțineau inexactități, CA a oferit un termen suplimentar de 5 zile pentru a depune un nou raport anual de activitate cu informații complete, conform modelului aprobat de CA prin *Decizia nr. 8 din 20.01.2023*.

Prin *Deciziile nr. 109 din 19 aprilie 2024* și *nr. 155 din 30 mai 2024*, Consiliul Audiovizualului a aprobat 35 de rapoarte anuale de activitate ale distribuitorilor de servicii media pentru anul 2023 și contractele de retransmisiune a serviciilor media audiovizuale.

Controlul distribuitorilor de servicii media

În anul 2024 au fost efectuate **70 de controale**, dintre care **64 de controale ale distribuitorilor de servicii media (62 din oficiu**³⁵ **și 2 în baza petițiilor**³⁶) aflați în jurisdicția Republicii Moldova, având ca obiect respectarea prevederilor legale din CSMA, și **6 controale întru identificarea activității de retransmisiune a serviciilor media audiovizuale fără actul permisiv eliberat de CA** (autorizația de retransmisiune/licența de emisie).

Ca urmare a acțiunilor de control, s-a constatat că de cele mai dese ori distribuitorii de servicii media nu respectă Oferta de servicii media audiovizuale aprobată (art. 84 alin. (5) lit. b)), operând modificări cu depășirea celor 10% de modificări permise fără acordul CA (12 încălcări).

Alte încălcări ale prevederilor legale admise de distribuitorii de servicii media, reflectate și în digrama de mai jos, țin de:

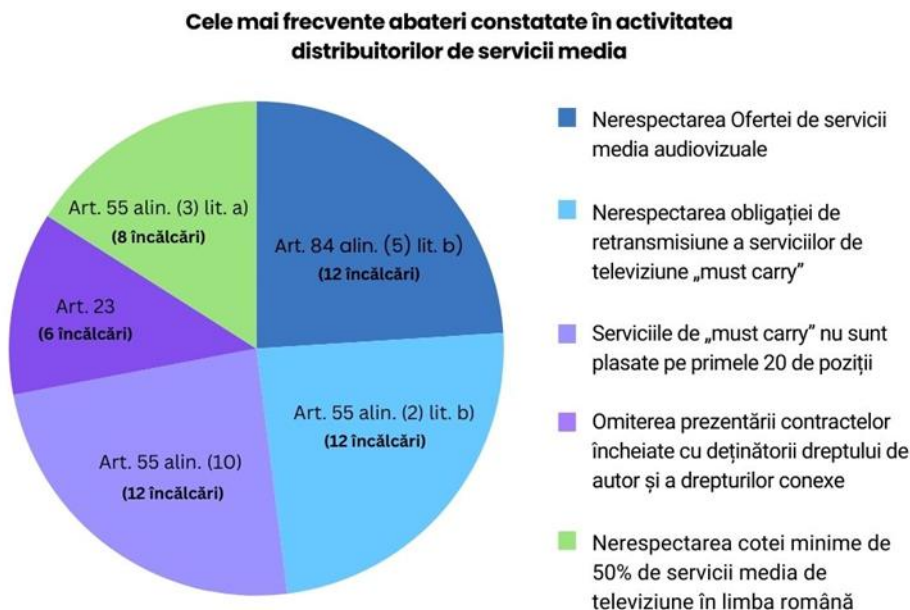
- nerespectarea obligației de retransmisiune a *serviciilor de televiziune „must carry”* conform listei aprobate de CA prin Decizia nr. 60/2024, în conformitate cu art. 55 alin. (2) lit. b) din CSMA (12 încălcări);
- serviciile media audiovizuale de televiziune „must carry” nu sunt plasate pe primele 20 de poziții din lista de preselecție automată a serviciilor de televiziune retransmise sau/și nu dau prioritate serviciului de televiziune generalist al furnizorului public național de servicii media, în conformitate cu art. 55 alin. (10) din CSMA (12 încălcări);

³⁴ „CVINTA-GRUP” SRL, „UPLINK” SRL, „INTERKIWINET” SRL, „STV IT COMPANY” SRL, „RAZNET” SRL, „SEBIS SAT” SRL, „TV-BOX” SRL, „ARAX-IMPEX” SRL, „STUDIO AN-TV” SRL, „ALIANȚA-TV” SRL, „JELANSTE” SRL, „CAGHET-PLUS” SRL, „HARTUM TV” SRL, „LV-TOPAL” SRL, „EXCELENTER-COM” SRL, „SILE&CO” SRL, „MEDIA STREAM” SRL, „TVOTT” SRL, „REVAFAR-COM” SRL, „COSCOMSAT” SRL, „CATV-NET PLUS” SRL, „ANDRIDAN IMPEX” SRL, „MOLDTELECOM” SA, „TV SAT” SRL, „FLOW MEDIA” SRL, „OLVELTEL” SRL, ÎM „ORANGE MOLDOVA” SA, „PETIN-TV” SRL, „MAXIMARIN” SRL, „BETATVCOM” SRL, „SV STANDART” SRL, „FANTOM ASTRA” SRL, „SPECTRAL GRUP” SRL, „TEODAD” SRL și „MOLDCELL” SA.

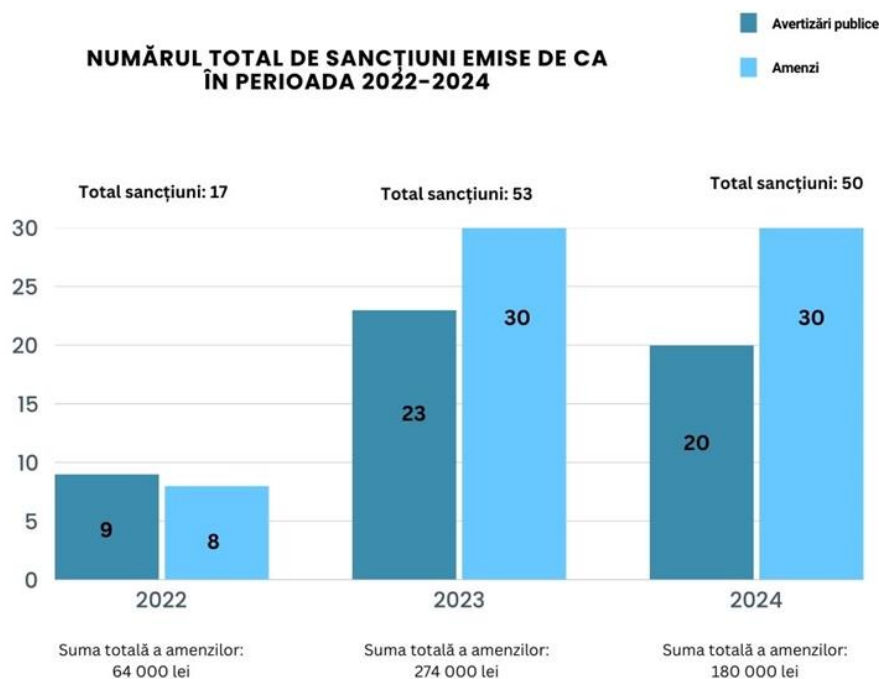
³⁵ Deciziile nr. 69 din 15 martie 2024, nr. 108 din 19 aprilie 2024, nr. 180 din 05 iulie 2024, nr. 186 din 19 iulie 2024, nr. 291 din 18 noiembrie 2024, nr. 306 din 06 decembrie 2024, nr. 181 din 05.07.2024, nr. 201 din 02 august 2024, nr. 211 din 09 august 2024.

³⁶ Deciziile nr. 162 din 07 iunie 2024 și nr. 238 din 27 septembrie 2024.

- nerespectarea prevederilor art. 23 din CSMA și omiterea prezentării, la solicitarea Consiliului Audiovizualului, a contractelor încheiate cu deținătorii dreptului de autor și a drepturilor conexe (6 încălcări);
- nerespectarea cotei minime de 50% de servicii media de televiziune în limba română și servicii de televiziune cu subtitrare/dublare în limba română retransmise, în conformitate cu art. 55 alin. (3) lit. a) din CSMA (8 încălcări).

Deși în anul 2024 au fost revelate încălcări repetate pe parcursul unei perioade de 12 luni ale unor norme legale menționate mai sus, acestea s-au redus ușor în raport cu anul 2023. De asemenea, putem constata că activitatea de retransmisiune a serviciilor media audiovizuale a unor distribuitori de servicii media s-a îmbunătățit comparativ cu anul 2023.

Sanctiuni: Consiliul Audiovizualului a aplicat distribuitorilor de servicii media **50 de sanctiuni**, dintre care: **20 de avertizări publice** și **30 de amenzi**. **Suma totală a amenzilor: 180 000 de lei.**

Pentru detalii, vedeți Anexa 6.

Control privind activitatea fără autorizație de retransmisiune

În temeiul prevederilor art. 75 alin. (4) lit. a) și ale art. 83 alin. (3) lit. a) din CSMA, Consiliul Audiovizualului a desfășurat un șir de controale întru identificarea activității de retransmisiune/transmisiune a serviciilor media audiovizuale de televiziune fără actul permisiv eliberat de Consiliul Audiovizualului (autorizația de retransmisiune/ licența de emisie) și asigurarea respectării prevederilor art. 17 alin. (4) din Cod.

Consiliul Audiovizualului a efectuat 6 controale în localitățile din UTA Găgăuzia, unde a fost documentată activitatea fără actele permise desfășurată de 4 companii, 2 dintre care cu încălcări repetate ale legislației în vigoare din domeniul audiovizualului.

Acestea retransmit programe audiovizuale cu conținut informativ și informativ-analitic din Federația Rusă și Belarus, precum și serviciul media de televiziune „Первый народный”, fără licență de emisie eliberată de autoritatea de reglementare. CA a aplicat gradual sancțiunile prevăzute de CSMA și a sesizat autoritățile statului în această privință, privind activitatea ilegală.

1. Prin **Decizia nr. 73 din 15 martie 2024**, Consiliul Audiovizualului a examinat rezultatele controlului inițiat la sesizarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI), despre o presupusă activitate de difuzare/retransmisiune a programelor audiovizuale fără act permisiv în satul Copceac, UTA Găgăuzia.

Rezultatele controlului au arătat că în s. Copceac, UTA Găgăuzia, își desfășoară ilegal activitatea de retransmisiune a serviciilor media audiovizuale „Orvitmedia” SRL. Analiza conținutului serviciilor de televiziune incluse în oferta de programe a „Orvitmedia” SRL a relevat despre transmisiunea unor programe informative și informativ-analitice din Federația Rusă, difuzate de serviciile media audiovizuale „Первый канал”, „Россия 24” și „Россия 1”, precum și a serviciului media audiovizual „Первый народный” (identificat la adresa web <https://1tv.md/>). Pe pagina web <https://1tv.md/>, la rubrica „О нас”, este indicată adresa electronică de contact a deținătorului paginii – 1narodniy@mail.ru – alte informații de identificare fiind lipsă.

În 2023, Consiliul Audiovizualului a constatat, prin **Decizia nr. 199/2023**, că pagina web <https://1tv.md/> aparține companiei „Ilk Halk Televizionu” SRL, care nu deține licență de emisie eliberată de CA pentru activitatea de transmisiune a unui serviciu media audiovizual.

Așadar, în urma controlului desfășurat în unitatea administrativ-teritorială Găgăuzia, Consiliul Audiovizualului a constatat încălcarea prevederilor ce țin de protejarea spațiului audiovizual național prin retransmisiunea conținuturilor interzise, produse în Federația Rusă, precum și activitate neautorizată de către CA. Drept urmare, Consiliul Audiovizualului a decis, prin **Decizia nr. 73 din 15 martie 2024**, aplicarea amenzilor maxime prevăzute de legislația audiovizuală și le-a acordat un termen de cel mult 15 zile lucrătoare celor două entități pentru ca să își legalizeze activitatea:

- „Orvitmedia” SRL a fost amendat cu 70 000 de lei pentru retransmisiunea programelor informative și analitice ale posturilor de televiziune rusești și cu 20 000 de lei pentru activitate fără act permisiv. Compania retransmite, fără autorizație, 65 de servicii de televiziune, inclusiv „Первый канал”, „Россия 24” și „Россия 1” care, în perioada controlului, au difuzat emisiuni dedicate mesajului președintelui Federației Ruse către Adunarea Federală.

- „Ilk Halk Televizionu” SRL, vizată și în anul 2023 în cadrul a două controale dispuse de CA, a fost amendată cu 30 000 de lei, pentru activitatea, în mod repetat, fără licență de emisie pentru serviciul media de televiziune „Первый народный”.

2. Prin **Decizia nr. 210 din 09 august 2024**, Consiliul Audiovizualului a examinat rezultatele controlului dispus prin **Decizia nr. 171 din 21 iunie 2024**, care au arătat:

I. În satul Chirsova, UTA Găgăuzia, „Oguzsatlink” SRL (pe ordinele de plată figurează agentul economic „WEBGOLD” SRL) desfășoară activitate de retransmisiune a 49 de servicii media audiovizuale de televiziune fără act permisiv (autorizația de retransmisiune) emis de CA, printre care:

- **„Первый канал”** – (serviciu media audiovizual din Federația Rusă). A fost difuzat programul audiovizual informativ-analitic „Время покажет”. De asemenea, din înregistrări se atestă și difuzarea programului de știri „Новости”.
- **„Россия 1”** – (serviciu media audiovizual din Federația Rusă). A fost difuzat programul audiovizual informativ-analitic „60 мин.” (специальный выпуск).
- **„Россия 24”** – (serviciu media audiovizual informativ-analitic din Federația Rusă). A fost difuzat programul audiovizual cu conținut informativ „Новости”.
- **„Беларусь 24”** – (serviciu media audiovizual din Republica Belarus). A fost difuzat programul audiovizual cu conținut informativ „Новости”.
- **„МИР 24”** – (serviciu media audiovizual din Federația Rusă). A fost difuzat programul audiovizual cu conținut informativ „Сегодня в Содружестве”.
- **„РБК”** – (serviciu media audiovizual informativ-analitic din Federația Rusă). A fost difuzat programul audiovizual cu conținut informativ „Главные новости”.

II. În municipiul Comrat, UTA Găgăuzia, compania „ILK HALK TELEVISIONU” SRL (pe ordinele de plată figurează agentul economic „INFOLINK” SRL) desfășoară activitate de retransmisiune a 54 de servicii media audiovizuale de televiziune fără actul permisiv (autorizația de retransmisiune) emis de CA, printre care:

- **„Первый канал”** – (serviciu media audiovizual din Federația Rusă). A fost difuzat programul audiovizual informativ-analitic „Время покажет”.
- **„НТВ”** – (serviciu media audiovizual din Federația Rusă). A fost difuzat programul de știri „Сегодня”.
- **„Россия 1”** – (serviciu media audiovizual din Federația Rusă). A fost difuzat programul audiovizual informativ-analitic „60 min.” (специальный выпуск).
- **„Звезда”** – (serviciu media audiovizual din Federația Rusă). A fost difuzat programul de știri „Новости дня”.
- **„Беларусь 24”** – (serviciu media audiovizual din Republica Belarus). A fost difuzat programul audiovizual de știri „Новости”.
- **„МИР 24”** – (serviciu media audiovizual din Federația Rusă). A fost difuzat programul audiovizual cu conținut informativ „Сегодня в Содружестве”.
- **„РБК”** – (serviciu media audiovizual informativ-analitic din Federația Rusă). A fost difuzat programul audiovizual cu conținut informativ „Главные новости”.
- **„Россия 24”** – (serviciu media audiovizual informativ-analitic din Federația Rusă). A fost difuzat programul audiovizual de știri „Новости”.
- **„Победа”** – (serviciu media audiovizual din Federația Rusă). A fost difuzat un film cu conținut militar.

Totodată, s-a constatat difuzarea de către „ILK HALK TELEVISIONU” SRL a serviciului media audiovizual „Первый народный”, fără licență de emisie eliberată de Consiliul Audiovizualului.

Pentru retransmisiunea ilegală a programelor interzise din Federația Rusă și din Republica Belarus, precum și pentru activitate fără acte permise – licență de emisie și autorizația de

retransmisiune, CA a sancționat companiile „Oguzsatlink” SRL și „ILK HALK TELEVISIONU” SRL din regiunea găgăuză cu amenzi în sumă de 290 000 de lei. Totodată, CA a sesizat organele competente cu privire la desfășurarea de către companiile menționate a activității ilegale, dar și cu privire la implicarea în această activitate a companiilor „WEBGOLD” SRL și „INFOLINK” SRL.

3. Prin *Decizia nr. 253 din 11 octombrie 2024*, Consiliul Audiovizualului a examinat rezultatele controlului dispus prin *Decizia nr. 228 din 30 august 2024*.

Rezultatele controlului au atestat că în satul Cazaclia, UTA Găgăuzia, „GERDAN” SRL desfășoară activitate de:

- Transmisiune a unor programe informativ-analitice din Federația Rusă, difuzate de serviciile media audiovizuale „Первый канал”, „Звезда” și „Россия 24”, în cadrul acestora fiind abordate subiecte cu caracter politic, economic și social din Federația Rusă și din afara acesteia. Programele au vizat manifestările războiului informațional declanșat de statele occidentale în vederea destabilizării Federației Ruse, analiza comparativă a industriilor militare a Federației Ruse și ale țărilor Uniunii Europene, evoluțiile în economia Federației Ruse și cea a țărilor Uniunii Europene;
- Retransmisiune a 72 de servicii media audiovizuale de televiziune fără act permisiv (autorizația de retransmisiune) eliberat de CA, precum și difuzarea programelor audiovizuale care intră sub incidența art. 17 alin. (4) lit. a) din CSMA.

Consiliul Audiovizualului a sancționat distribuitorul de servicii „GERDAN” SRL pentru încălcarea prevederilor art. 17 din CSMA, aferente protejării spațiului audiovizual național, precum și pentru retransmisiunea serviciilor media audiovizuale fără autorizație, cu amenzi în sumă de 90 000 de lei. Totodată, CA i-a oferit respectivei companii 10 zile lucrătoare pentru a intra în legalitate, precum și 24 de ore pentru a stopa retransmisiunea programelor audiovizuale de televiziune cu conținut informativ, informativ-analitic, militar și politic care au fost produse în alte state decât statele membre ale Uniunii Europene, Statele Unite ale Americii, Canada și statele care au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră.

CA a sesizat organele competente, potrivit legislației în vigoare, cu privire la desfășurarea activității ilegale (retransmisiunea serviciilor media audiovizuale) fără deținerea autorizației de retransmisiune și nerespectarea art. 17 alin (4) lit. a) din CSMA (privind protejarea spațiului audiovizual național și asigurarea securității informaționale) de către „GERDAN” SRL în satul Chirsova, UTA Găgăuzia.

**Activitate ilegală de retransmisiune/transmisiune a serviciilor media audiovizuale
fără autorizație de retransmisiune sau licență de emisie eliberate de CA**

ANUL	SUMA TOTALĂ A AMENZILOR	POSTURILE VIZATE	NUMĂRUL AMENZILOR
2022	19 000 lei (1 amendă)	„М-Мульт” („TV- Comunicații Grup” SRL)	1 amendă - 19 000 lei
2023	491 000 lei (12 amenzi)	„ILK HALK TELEVISIONU” SRL „Oguzsatlink” SRL „Steel Trading Group” SRL „TV BOX” SRL	6 amenzi - 248 000 lei 4 amenzi - 199 000 lei 1 amendă - 29 000 lei 1 amendă - 15 000 lei
2024	500 000 lei (10 amenzi)	„ILK HALK TELEVISIONU” SRL „Oguzsatlink” SRL „Orvitmedia” SRL „GERDAN” SRL	4 amenzi - 190 000 lei 2 amenzi - 130 000 lei 2 amenzi - 90 000 lei 2 amenzi - 90 000 lei

Sancțiuni: Pentru activitatea de retransmisiune/transmisiune a serviciilor media audiovizuale de televiziune fără actul permisiv (autorizația de retransmisiune/licența de emisie), CA a aplicat **10 sancțiuni/ amenzi**, în sumă totală de **500 000 de lei**.

Pentru detalii, vedeți Anexa 7

V. COMUNICARE ȘI COOPERARE

În anul 2024, activitatea de comunicare a Consiliului Audiovizualului s-a axat pe următoarele cinci direcții:

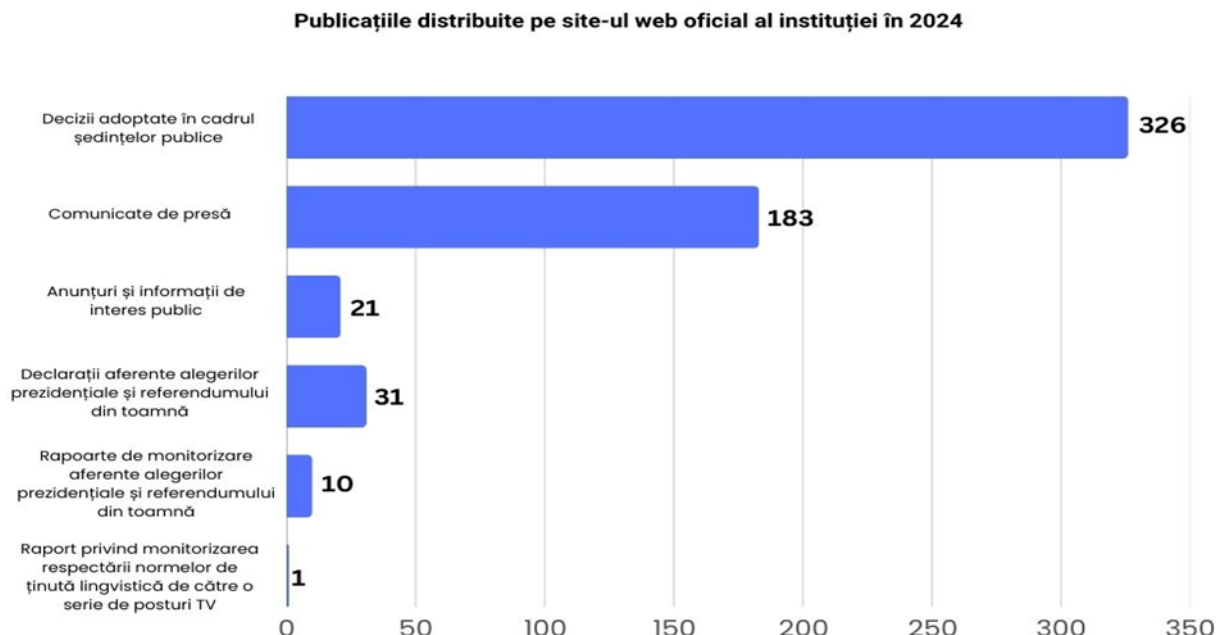
- *Relații cu publicul*
- *Transparență decizională*
- *Dialog interinstituțional*
- *Cooperare internațională*
- *Alfabetizare informațională și media*

Relații cu publicul

Acțiunile în sfera relațiilor cu publicul au urmărit informarea promptă, oportună, corectă și obiectivă cu privire la activitatea autorității de reglementare. Pornind de la prevederile Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, act normativ intrat în vigoare la data de 08 ianuarie 2024, prin intermediul site-ului web oficial al instituției a fost garantat în permanență accesul tuturor părților interesate la date actualizate și informații comprehensive vizând procesul de îndeplinire a atribuțiilor funcționale de către autoritatea raportoare.

Potrivit concluziilor cuprinse în ediția pentru 2024 a Raportului „*Indicele accesului la informație: Măsurarea transparenței instituțiilor publice în Republica Moldova*”, elaborat anual de Freedom House, Consiliul Audiovizualului a fost evaluat cu 22 de puncte (din numărul maxim de 24) la capitolul transparență proactivă. Astfel, au fost remarcate eforturile autorității de a partaja și actualiza constant datele disponibile pe site-ul său web oficial, exercitându-și corespunzător obligația pozitivă de asigurare a dreptului de acces la informație pentru toate părțile interesate.

În 2024, pe site-ul web oficial al instituției au fost publicate: **326** de decizii adoptate în cadrul ședințelor publice; **183** de comunicate de presă; **21** de anunțuri și informații de interes public; ordinea de zi și procesele-verbale ale tuturor ședințelor publice; **31** de declarații privind politica editorială pentru campania electorală la alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și Referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024; **10** rapoarte de monitorizare privind reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale și referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024; **1** raport privind monitorizarea respectării normelor de ținută lingvistică de către o serie de posturi TV; versiunile în română și engleză ale *Strategiei în domeniul educației media pe dimensiunea autorității de reglementare a audiovizualului*; proiecte de acte în procedură de dezbatere publică; anunțuri de angajare și alte documente.

Asigurarea unei transparențe continue în ce privește activitatea CA-ului derivă și din practica autorității de a transmite în regim *live* toate ședințele publice ale acesteia. În acest sens, pe parcursul anului în discuție, a fost realizată transmisiunea în direct a celor **48** de ședințe publice ale CA-ului prin intermediul paginii de Facebook și, în regim de arhivă video, pe site-ul web oficial, precum și pe platforma YouTube.

În anul 2024, în adresa Consiliului Audiovizualului au fost înregistrate **148** de petiții, toate au fost examinate și remise rezoluții, atât prin intermediul deciziilor aprobate în cadrul ședințelor Consiliului Audiovizualului, cât și prin intermediul scrisorilor de răspuns, cu respectarea strictă a termenelor de soluționare a petițiilor/ sesizărilor.

Informații despre petițiile venite în adresa CA găsiți în Anexa 8.

Un interes sporit față de activitatea Consiliului Audiovizualului s-a regăsit și în cele **38 de cereri de comunicare a informațiilor de interes public**, înaintate autorității de reglementare. Toate cererile au fost procesate și soluționate în termen, subdiviziunile structurale ale CA oferind subiecților interesați informații complete și exhaustive.

Subdiviziunea	Nr. cereri repartizate	Nr. cereri soluționate
Direcția licențiere furnizori	10	10
Direcția autorizare și control distribuitori	4	4
Secția juridică	12	12
Secția politici publice	7	7
Serviciul comunicare și relații externe	1	1
Serviciul financiar	2	2
Serviciul resurse umane și arhivă	2	2
Total:	38	38

Informații complete despre cererile de comunicare a informațiilor de interes public venite în adresa CA găsiți în Anexa 9.

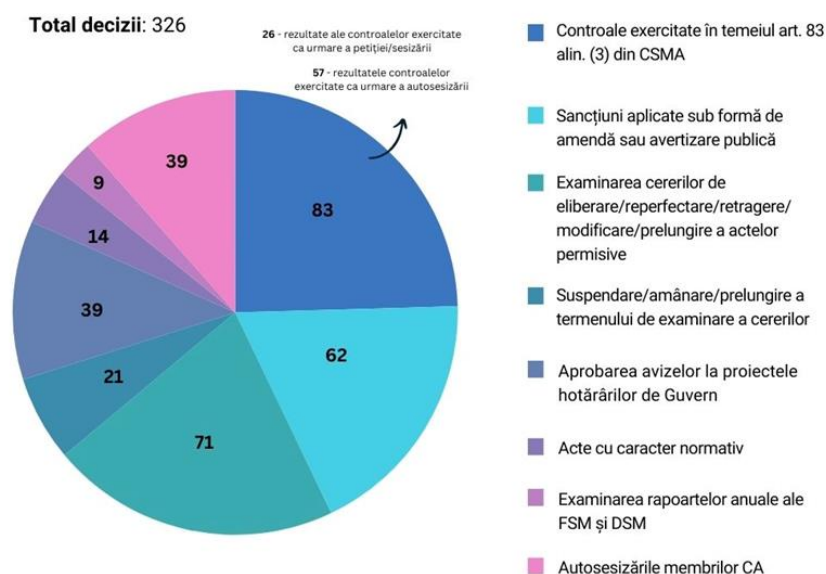
Autoritatea de reglementare depune constant eforturi pentru a fi activă și a-și spori vizibilitatea pe conturile sale de social media. Totodată, grație unei campanii de alfabetizare și educație media, derulate în contextul campaniei electorale din toamna anului trecut și realizată cu suportul Delegației Uniunii Europene la Chișinău, audiența conturilor CA-ului pe unele rețele a sporit simțitor, comparativ cu situația atestată până la acel moment.

Monitorizarea și raportarea privind realizarea acțiunilor relevante activității CA, prevăzute în planurile și programele naționale, și-au găsit transpunere în cele **33** de rapoarte remise în adresa diferitor instituții publice.

O practică nouă pentru autoritate, introdusă la recomandarea societății civile, a fost organizarea unor discuții publice pe marginea proiectului *Raportului anual de activitate al CA pentru 2023*, comparativ cu ceea ce și-a propus instituția să realizeze conform Planului de acțiuni pentru anul indicat. Reprezentanții furnizorilor de servicii media și ai societății civile, prezenți la eveniment, au avut posibilitatea să dea o apreciere activității instituției, să vină cu recomandări și să adreseze întrebări.

Facilitarea accesului publicului larg la datele deținute și gestionate de CA, în ce privește serviciile media TV și radio, proprietarii beneficiari, acționarii, administratorii, clasificarea furnizorilor, valabilitatea licențelor de emisie, informații despre distribuitorii de servicii media din țară, dar și Lista serviciilor media audiovizuale care sunt retransmise în Republica Moldova, a fost posibilă odată cu lansarea unei noi versiuni, restructurate și îmbunătățite, a Registrelor furnizorilor, distribuitorilor și a serviciilor media retransmise pe teritoriul țării. Noul format are opțiunea de sortare în funcție de coloane, aranjarea fiecărei categorii de date în ordine alfabetică și posibilitatea de afișare doar a coloanelor selectate, devenind un instrument de navigare interactiv și funcțional. De asemenea, utilizatorii pot opta pentru descărcarea fișierului cu informațiile necesare. Este prevăzut și un meniu de căutare ce permite găsirea rapidă a tuturor elementelor ce prezintă interes pentru consumatorul de informații.

Transparență decizională

În anul 2024, în cadrul a **48 de ședințe publice** ale CA au fost adoptate **326** de decizii, care pot fi catalogate după cum urmează:

Decizii privind rezultatele controalelor exercitate în temeiul art. 83 alin. (3) din CSMA – **83** (circa 31% din total decizii), inclusiv:

– decizii privind rezultatele controalelor exercitate ca urmare a petițiilor/sesizărilor – **26**, dintre care: cu sancțiuni – 11, fără sancțiuni – 15;

– decizii privind rezultatele controalelor exercitate din oficiu – **57**, dintre care: cu sancțiuni – 51, fără sancțiuni – 6.

Astfel, prin **62 de decizii** au fost aplicate sancțiuni sub formă de amendă sau avertizare publică, ceea ce constituie circa 19% din numărul total de decizii adoptate de CA.

71 de decizii (circa 22% din totalul deciziilor) țin de examinarea cererilor de eliberare/reperfectare/ retragere/ modificare/ prelungire a actelor permissive.

21 de decizii (circa 6% din totalul deciziilor) sunt de suspendare/ amânare/ prelungire a termenului de examinare a cererilor.

39 de decizii (circa 11,9% din totalul deciziilor) se referă la aprobarea avizelor la proiectele hotărârilor de Guvern, proiectele de legi.

Decizii aferente aprobării actelor cu caracter normativ – **14** (circa 4,3% din totalul deciziilor).

Decizii privind examinarea rapoartelor anuale ale FSM și DSM – **9** (circa 3% din totalul deciziilor).

Decizii aferente autosesizărilor membrilor CA – **39** (circa 12% din totalul deciziilor):

L. Vițu-Eșanu – 11 (nr. 17, 103, 177, 207, 228, 236, 279, 296, 297, 303, 326);

A. Gonța – 7 (nr. 16, 36, 139, 199, 221, 234, 325);

R. Mihalevschi – 10 (nr. 34, 64, 102, 112, 141, 171, 185, 227, 250, 288);

O. Dabija – 8 (nr. 26, 35, 94, 140, 235, 278, 295, 309);

E. Rîbca – 2 (nr. 18, 163);

T. Crestenco – 1 (nr. 308).

În anul de raportare au fost supuse consultărilor publice două proiecte de acte normative, cel al noii *Metodologii de monitorizare a conținuturilor audiovizuale cu caracter electoral* și proiectul de decizie privind modificarea modelului *Raportului de activitate anual al furnizorilor privați de servicii media audiovizuale (FSMA)*. Metodologia a fost elaborată pentru a servi la supravegherea respectării regulilor în alegeri de către furnizorii de servicii media. Totodată, aceasta a fost concepută drept suport la determinarea măsurii în care conținuturile audiovizuale monitorizate corespund rigorilor juridice și angajamentelor asumate prin Declarația politicii editoriale a furnizorilor de servicii media în reflectarea alegerilor și a referendumurilor. Metodologia mai presupune și utilizarea unei fișe de monitorizare, analiza și interpretarea datelor și elaborarea raportului de monitorizare.

O notă distinctivă în ce privește transparența decizională a CA-ului o constituie disponibilitatea autorității de a purta discuții atât cu societatea civilă, cât și cu furnizorii sau distribuitorii de servicii media, dar și cu reprezentanții altor instituții publice, ori de câte ori este solicitată intervenția CA-ului pentru a oferi clarificări pe anumite subiecte sau a i se înainta recomandări în domeniile care fac obiectul reglementării sale. Astfel:

Pe 12 ianuarie, CA a organizat pentru reprezentanții furnizorilor de servicii media audiovizuale consultări online repetate referitor la modul de completare a formularului privind *Concepția generală a serviciului media audiovizual*. La solicitarea Asociației Naționale Patronale a Radiodifuzorilor din Republica Moldova și a furnizorilor de radio, pe 29 februarie, peste 20 de furnizori de servicii media de radiodifuziune sonoră au participat la discuții publice online cu reprezentanții CA-ului, în ce privește aplicarea art. 19 – Responsabilități culturale – din Codul serviciilor media audiovizuale.

Ca urmare a unei inițiative venite din partea furnizorilor de servicii de televiziune, CA a organizat pe 25 aprilie o rundă de discuții publice online privind aplicarea prevederilor art. 6 alin. (6) din CSMA, care se referă la proporția de 10% din timpul de emisie rezervat operelor europene ale producătorilor independenți din Republica Moldova. Ca rezultat, destinatarii acestei norme au avut parte de mai multe explicații pe marginea interpretării și modalității de transpunere în practică a acestor prevederi.

La 09 iulie, CA a purtat discuții online cu reprezentanții furnizorilor de servicii media audiovizuale privați, referitoare la modelul raportului anual de activitate pe care aceștia îl completează. Ca urmare a dialogului purtat, CA a decis elaborarea unui proiect de revizuire a modelului Raportului de activitate anual al FSMA, document supus ulterior consultărilor publice.

Pe 17 decembrie, ca urmare a unei solicitări din partea Asociației Naționale Patronale a Radiodifuzorilor din Republica Moldova, membrii Consiliului, reprezentanții Direcției control servicii media audiovizuale (DCSMA) și cei ai Secției juridice (SJ), pe de o parte, și administratorii mai multor posturi de radio, dar și expertul media, Ion Bunduchi, pe de altă parte, au participat la discuții în format online, cu privire la particularitățile comunicărilor comerciale difuzate în cadrul serviciilor de radiodifuziune sonoră.

Dialog interinstituțional

CA a colaborat cu Centrul pentru Comunicare Strategică și Combatere a Dezinformării, care, pe parcursul anului 2024, a organizat mai multe cursuri și ateliere de lucru pentru comunicatorii din cadrul autorităților publice. Prin aceste formări profesionale s-a fortificat capacitatea instituției de a identifica, reacționa, raporta și soluționa în termen optim orice potențiale amenințări la adresa spațiului audiovizual național, dar s-a și îmbunătățit actul de comunicare publică.

Despre monitorizarea și combaterea dezinformării, necesitatea și importanța alfabetizării mediatice, aprobarea Metodologiei privind constatarea și evaluarea cazurilor de dezinformare în conținuturile audiovizuale, acțiunile întreprinse de CA în contextul prevenirii cazurilor de dezinformare în spațiul informațional, a vorbit vicepreședinta CA, Aneta Gonța, în cadrul a două evenimente dedicate consolidării capacităților parlamentarilor în lupta împotriva dezinformării și în diminuarea efectelor războiului hibrid, organizate pe 18 și 19 martie la Chișinău.

Președinta CA, Liliana Vițu, s-a numărat printre vorbitorii Media Policy Forum 2024. Ea s-a referit la lacunele identificate în cei doi ani și jumătate de reglementare a televiziunilor și a radiourilor de actuala componență a CA; necesitatea unor amendamente la legea audiovizuală, astfel încât să fie fixată proporția programelor proprii, corelarea acesteia cu Directiva UE privind serviciile digitale; importanța sporirii transparenței proprietății media.

La finele lunii mai, CA a găzduit o misiune formată din trei experți internaționali, axată pe identificarea beneficiarilor finali reali și analiza rapoartelor anuale de activitate prezentate de furnizorii de servicii media. În cadrul sesiunilor, reprezentanții Direcției licențiere furnizori, ai Serviciului politici publice și ai Secției juridice au pus în discuție urmărirea fluxurilor financiare, provocările în identificarea beneficiarilor finali, colaborarea cu alte instituții în ce privește proprietatea media, precum și evaluarea formularului și practicile din alte țări în asigurarea transparenței proprietății instituțiilor media. În continuarea aceleiași cooperări, pe 01 și 02 iulie 2024, am găzduit din nou o misiune de experți internaționali, axată pe analiza cadrului legal aferent transparenței proprietății media și a fluxurilor financiare în acest sector. Produsul final al acestor ședințe de lucru s-a materializat într-un studiu realizat de Pierre

François Docquir, fost vicepreședinte al Consiliului Superior al Audiovizualului din Belgia, și Andrei Richter, profesor-cercetător de studii media în cadrul Universității Comenius din Bratislava, care au analizat conformitatea cadrului legal național din sfera audiovizualului cu prevederile Regulamentului UE privind libertatea mass-mediei ce a venit cu o serie de recomandări pe dimensiunile legislative și de reglementare. Lucrarea a fost prezentată în cadrul unui eveniment public la Chișinău, pe 12 noiembrie 2024.

La finele campaniei electorale, președinta și vicepreședinta CA, Liliana Vițu și Aneta Gonța, au avut întrevederi cu mai multe misiuni internaționale de observare a alegerilor. Astfel, pe 19 octombrie, președinta CA, Liliana Vițu, a participat, împreună cu președinta CEC, Angelica Caraman, la o sesiune de informare cu privire la administrarea proceselor electorale și monitorizarea alegerilor, organizată pentru cei circa 100 de observatori de la Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, Adunarea Parlamentară a OSCE și Parlamentul European. Pe 17 octombrie, vicepreședinta CA, Aneta Gonța, s-a întâlnit cu membrii delegației Misiunii de observare a alegerilor a Organizației Internaționale a Francofoniei (OIF), condusă de Ambasadorul Désiré Nyaruhirira, consilier special politic și diplomatic al Secretarului General al OIF. Pe parcursul campaniei electorale, conducerea CA a mai avut întrevederi, la nivel de șef de misiune, cu Rețeaua Europeană a Organizațiilor de Monitorizare a Alegerilor (ENEMO) și Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (OSCE/ODIHR).

Pe 12 noiembrie 2024, la Chișinău a fost lansat Monitorul Proprietății Media (MPM) pentru Republica Moldova. Acesta reprezintă o bază de date gratuită a beneficiarilor celor mai importante instituții media din Moldova, informații despre trecutul și afilierile lor politice, precum și sursele de finanțare, fiind realizat de compania germană Global Media Registry, în cooperare cu jurnaliști locali. Pentru ediția din Moldova, au fost atrași jurnaliști ai Asociației Obștești „Media Guard” care, pe parcursul anului, au monitorizat 45 de instituții media, dintre care proprietarii ai 13 posturi de televiziune, 9 posturi de radio, 6 ziare și ai 17 portaluri online de știri. O premieră pentru Global Media Registry, cu prilejul realizării ediției pentru Moldova, a fost să includă în Monitor o nouă categorie – cea a persoanelor influente în rețelele de socializare. Astfel, au fost monitorizate profilurile a 12 *influenceri* locali, deseori cu un impact mai mare asupra modelării opiniei publice decât instituțiile de presă tradiționale. Monitorul Proprietății Media mai oferă detalii de context despre influența malignă a Federației Ruse asupra mass-mediei din Moldova, despre situația socio-politică din regiunea găgăuză și cea din stânga Nistrului, precum și despre concentrarea anterioară a mai multor instituții media în proprietatea sau sub controlul unor politicieni și oligarhi. MPM măsoară și 12 indicatori de risc asupra pluralismului media, cu privire la concentrarea audienței media; concentrarea pieței media; măsuri de reglementare: concentrarea proprietății în mass-media (orizontală); concentrarea proprietății cross-media; măsuri de reglementare: concentrarea proprietății cross-media; transparența proprietății; măsuri de reglementare: transparența proprietății; controlul politic asupra instituțiilor media; controlul politic asupra infrastructurii media; controlul statului asupra surselor media; garanții de reglementare: neutralitatea rețelei; reprezentarea femeilor în industria media. CA a fost unul dintre partenerii care a pledat activ pentru transpunerea acestui instrument în Republica Moldova, prezent până acum în peste 25 de țări.

Vicepreședinta CA, Aneta Gonța, membrul CA Ruslan Mihalevski și reprezentanții aparatului CA au participat la ediția din 2024 a Forumului Mass-Media, organizat sub egida Consiliului de Presă, pe 02-03 decembrie al anului de raportare. Vicepreședinta CA a realizat o retrospectivă a celor 3 ani de mandat ai autorității de reglementare, prin prisma lacunelor și inadvertențelor legislative cu care s-au confruntat membrii în procesul de interpretare și aplicare a cadrului normativ aferent sectorului audiovizualului. La rândul său, membrul CA Ruslan Mihalevski a vorbit despre noua Metodologie de monitorizare a alegerilor, elaborată de CA, și despre modelele revizuite ale rapoartelor de monitorizare săptămânale și finale, care au devenit mai analitice și mai comprehensive. Cu referire la dezbaterile electorale, Ruslan

Mihalevschi a menționat importanța fact-checking-ului, verificării declarațiilor și promisiunilor politicienilor, dar și rolul muncii/profesionalismului moderatorilor, sugerând, totodată, că ar fi binevenită organizarea unor dezbateri comune, de către mai multe servicii media de televiziune.

Evenimentul care s-a remarcat în 2024 în planul relațiilor internaționale a fost organizarea la Chișinău a reuniunii regionale cu tema „Alinierea practicilor de reglementare pentru un ecosistem media robust”, la care au participat reprezentanți ai zece autorități naționale de reglementare în domeniul audiovizualului. Evenimentul a fost co-organizat de CA și Oficiul Consiliului Europei la Chișinău (CoE), ca parte a Proiectului Consiliului Europei „Sprijin pentru pluralismul media și libertatea de exprimare în Republica Moldova”, și a marcat, în particular, finalul unei serii de activități, desfășurate pe parcursul a doi ani, destinate consolidării capacităților instituționale ale CA, prin intermediul unei cooperări de tip *peer-support*, realizată cu susținerea autorității de reglementare a audiovizualului din Marea Britanie, Oficiul pentru comunicații Ofcom. Participanți din Bosnia și Herțegovina, Estonia, Irlanda, Letonia, Lituania, Moldova, Macedonia de Nord, România, Ucraina și Marea Britanie au vorbit despre combaterea dezinformării, alfabetizarea informațională și educația media, transparența proprietății mass-media, armonizarea legislației naționale cu cea europeană, reglementarea activității blogger-ilor și influencer-ilor, introducerea soluțiilor bazate pe inteligența artificială în activitatea autorităților de reglementare. Respectiva întrunire a facilitat crearea de noi parteneriate și consolidarea celor deja existente între CA și autoritățile omoloage din regiune.

Participarea președintei CA, Liliana Vițu, la ședințele de screening bilateral de la Bruxelles, desfășurate în toamna lui 2024, au oferit posibilitatea de a prezenta contribuția CA-ului la alinierea sectorului audiovizual național la standardele și legislația Uniunii Europene, precum și de a reitera angajamentul ferm al autorității de a moderniza domeniul său de reglementare conform celor mai de succes modele existente la nivel comunitar. Astfel, pe 27 septembrie, președinta CA a realizat o prezentare a cadrului legal și procedurilor ce reglementează monitorizarea reflectării alegerilor de către furnizorii de servicii media audiovizuale din Republica Moldova. Totodată, Liliana Vițu a vorbit despre nivelul curent de aliniere a cadrului normativ și instituțional la principiile, prevederile și standardele *acquis*-ului UE, precum și despre planurile de transpunere și implementare a acestora în documentele de politici și planurile sectoriale ce vizează domeniul audiovizualului. Pe 16 octombrie, runda de screening a fost dedicată evaluării legislației autohtone cu privire la blocul Drepturi Fundamentale, printre subiectele discutate regăsindu-se: cadrul legal național; prevenirea torturii, relelor tratamente și sistemul penitenciar; libertatea gândirii, conștiinței și religiei; măsurile de combatere a xenofobiei, rasismului și crimelor de prejudecată; drepturile copilului; libertatea de exprimare, media și pluralism; libertatea de întrunire și asociere; drepturile procedurale ale victimelor și a persoanelor acuzate; protecția datelor cu caracter personal; nediscriminarea; egalitatea de gen și violența împotriva femeilor.

Ținând cont de faptul cele două exerciții electorale din toamnă s-au desfășurat sub imperiul unei noi legislații, este necesar de remarcat ciclul de instruire de care a beneficiat echipa CA din subdiviziunile Control servicii media audiovizuale, Juridică, Licențiere, Politici Publice și Comunicare. Tematica cursurilor desfășurate în august a fost „Monitorizarea conținuturilor audiovizuale cu caracter electoral”, iar în calitate de formator a fost expertul media al Asociației Presei Electronice Ion Bunduchi. Participanții au studiat noile prevederi legale, care vizează reflectarea alegerilor în mass-media, fiind totodată ghidați în privința completării noilor modele ale fișelor de monitorizare, dar și în ce privește structura și conținutul rapoartelor de monitorizare. Grație acestei serii de instruire s-a îmbunătățit considerabil calitatea rapoartelor de monitorizare elaborate de către monitorii autorității pe durata campaniei electorale, precum și capacitatea echipei de a prelucra eficient un volum mare de material. Cele zece sesiuni de instruire au fost organizate cu suportul financiar al Oficiului Consiliului Europei la Chișinău.

Un alt training, cu participarea reprezentanților CA, a avut loc pe *11 și 12 septembrie 2024*, referitor la particularitățile reglementării mass-media în perioadele electorale. Coordonatoarea de programe în cadrul Agenției de Reglementare a Comunicațiilor din Bosnia și Herțegovina, Azra Maslo, a fost formatoare pe parcursul celor două zile. Formatoarea și cei prezenți la cursuri au abordat subiecte precum dezordinea informațională, transparența autorității de reglementare, principiile reflectării alegerilor în mass-media, discursul instigator la ură și conținutul audiovizual părtinitor în timpul alegerilor. Instruirea a fost organizată cu suportul Organizației Internaționale a Francofoniei (OIF).

În calitate sa de membru în cadrul mai multor rețele regionale ale autorităților de reglementare a sectorului audiovizualului, CA a fost reprezentat la reuniunile REFRAM (*23-24 aprilie*, vicepreședinta CA, Aneta Gonța; Abidjan, Coasta de Fildeș), ERGA (*04 iulie*, președinta CA, Liliana Vițu; Bruxelles, Regatul Belgiei și *22 noiembrie*, Roma, Italia), EPRA (*05-07 iunie*, președinta CA, Liliana Vițu; membra CA, Tatiana Crestenco, și șefa SCORE, Nicoleta Lupu; Rotterdam, Țările de Jos și *23-25 octombrie*, membra CA, Larisa Turea, și șefa SCORE, Nicoleta Lupu; Limassol, Cipru); MNRA (șefa Serviciului politici publice, Lilia Guțu, și șefa Secției juridice, Maria Mașaeș; Erevan, Armenia).

Printre alte participări importante la diverse evenimente internaționale, conexe domeniului de activitate al CA, s-au numărat:

- *17-18 ianuarie* – membrul CA, Orest Dabija, la cea de-a 20-a ediție a Zilelor legislației media (Frankfurt, Germania);
- *27-28 mai* – președinta CA, Liliana Vițu, la reuniunea suplimentară II a Organizației pentru securitate și cooperare în Europa (OSCE) privind dimensiunea umană, organizată la Viena;
- *17-19 iunie* – membrul CA, Orest Dabija, la Conferința internațională UNESCO dedicată reglementării platformelor digitale, cu genericul „Construirea unui forum global de rețele”, desfășurată în orașul Dubrovnik din Croația;
- *11 septembrie* – membrul CA, Ruslan Mihalevski, la Conferința Internațională de la Berna (Elveția), desfășurată în contextul Zilei Internaționale a Democrației;
- *22-28 septembrie* – membrul CA, Ruslan Mihalevski, într-o vizită de studiu la Berlin (Germania), destinată familiarizării cu practicile de transpunere a Regulamentului Serviciilor Digitale al Uniunii Europene;
- *14 noiembrie* – șeful Direcției management instituțional (DMI), Grigore Chițanu, și șeful Direcției control servicii media audiovizuale (DCSMA), Sergiu Martin, la cea de-a doua ediție a Conferinței Europene anti-SLAPP (acțiuni strategice în justiție împotriva mobilizării publice), desfășurată la sediul Consiliului Europei de la Strasbourg, Republica Franceză;
- *27-28 noiembrie* – membrul CA, Orest Dabija la Forumul Media al Europei de Sud-Est, ediția a XVIII-a, care a avut loc în Podgorica, Muntenegru;
- *04 decembrie* – Nicoleta Lupu, șefa SCORE, Mariana Marcu, controloare de stat principală DCSMA, și Elena Grecu, controloare de stat superioară DCSMA, la Conferința Anuală în domeniul Educației Media, desfășurată la Dublin, Irlanda;
- *04-06 decembrie* – vicepreședinta CA, Aneta Gonța, la cea de-a 26-a ședință plenară a Comitetului pentru Media și Societate Informațională din cadrul Consiliului Europei, desfășurată la Strasbourg, Republica Franceză.

Alfabetizare informațională și media

O noutate în activitatea CA-ului a constituit-o introducerea în Planul de Acțiuni al instituției pentru 2024 a unui obiectiv nou, și anume: Contribuirea la sporirea nivelului de alfabetizare informațională și media în societate. Această completare a rezultat din intrarea în vigoare, pe 07 mai 2024, a Regulamentului european privind libertatea mass-mediei (European Media Freedom Act), care încurajează dezvoltarea și utilizarea unor măsuri și instrumente eficiente de consolidare a educației în domeniul mass-mediei la nivelul autorităților naționale de reglementare. La fel, a fost studiată experiența și bunele practici existente la nivel european și internațional printre instituțiile omoloage care au o abordare proactivă în demersul de educare a consumatorilor de informație tot mai expuși pericolelor pe care le comportă noile mecanisme de creare și diseminare a conținuturilor media.

În vederea transpunerii în practică a acestui obiectiv, Consiliul Audiovizualului a prezentat, în cadrul Forumului Global în domeniul Educației Media și Integrității Informaționale: Combaterea Dezinformării și Promovarea Autoreglementării din 10 septembrie, „Strategia în domeniul educației media pe dimensiunea autorității de reglementare a audiovizualului”. Aceasta reprezintă un document în acord cu obligațiile statutare ale instituției, cu legislația în vigoare și cu activitatea deja derulată în acest domeniu de către o gamă largă de actori, în special provenind din societatea civilă.

Strategia a fost elaborată cu suportul Oficiului Consiliului Europei la Chișinău (CoE) și cu asistența Martinei Chapman, expertă asociată în cadrul CoE.

Principalele obiective urmărite prin respectivul document de politici vizează:

- familiarizarea societății cu activitatea Consiliului Audiovizualului, informând membrii acesteia despre atribuțiile instituției și misiunea CA în reglementarea spațiului informațional național;
- abilitarea consumatorilor de informație să evalueze critic și conștient conținutul media la care au acces;
- asigurarea unei gestionări eficiente a noilor provocări apărute în sfera reglementării ecosistemului informațional, prin ajutarea cetățenilor să facă alegeri informate în privința consumului de conținut mediatic;
- promovarea unui pluralism media autentic și o libertate a presei funcționale, prin sensibilizarea opiniei publice în ce privește rolul care îi revine unei media independente și diverse într-o societate democratică.

Totodată, Strategia subliniază 4 recomandări de bază: concentrarea pe colaborarea strategică; crearea unei baze de cunoștințe la nivel național; încurajarea inițiativelor individuale și îmbunătățirea legăturilor de comunicare în cadrul comunității de educație media.

La același capitol, Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova a oferit asistență pentru desfășurarea unei campanii de alfabetizare media și informațională, în contextul alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional din toamna lui 2024. CA a făcut apel către public să aleagă și să urmărească doar surse verificate și obiective, și să raporteze autorității de reglementare orice conținut ilegal sau neautentic. Campania s-a axat pe patru domenii majore din CSMA: dezinformarea, discursul de ură, protecția minorilor și conținutul violent (terorismul, extremismul, agresiunea).

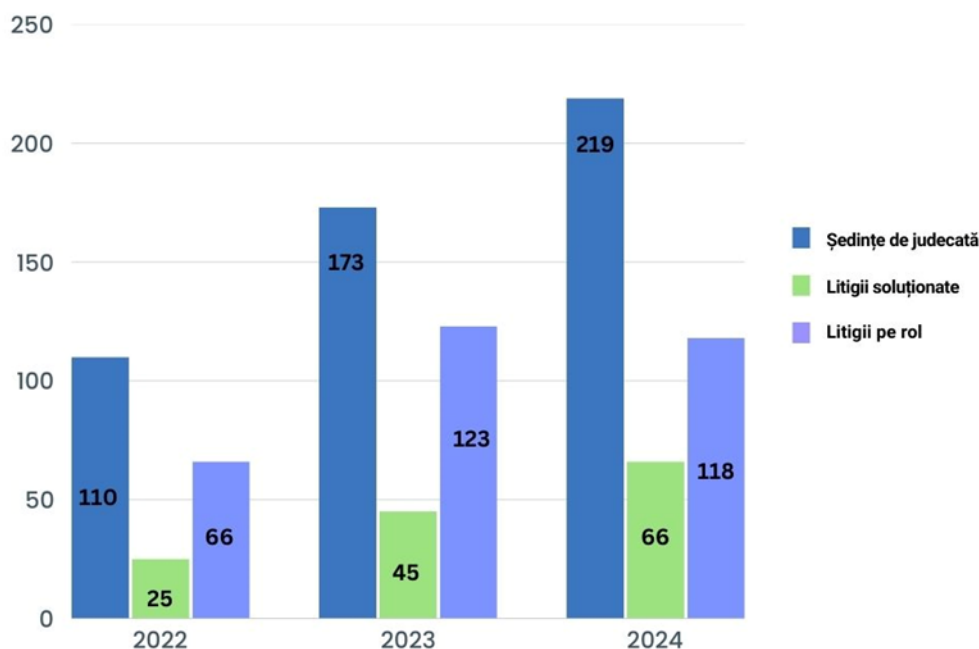
Totodată, CA s-a numărat printre autoritățile care au marcat Săptămâna Globală UNESCO a Educației Media și Informaționale (24-31 octombrie). Cu această ocazie, pe conturile de social media ale instituției au fost postate video-uri informative, în care au fost abordate subiectul jurnalismului de bună-credință și cel al importanței transparenței proprietății media într-o societate democratică.

VI. LITIGII

Pe parcursul anului 2024, instanțele de judecată au stabilit **219 ședințe de judecată** în care Consiliul Audiovizualului avea calitate procesuală de reclamant, pârât sau terț.

Litigiile care sunt pe rolul instanțelor de judecată

La sfârșitul anului 2024, pe rolul instanțelor de judecată sunt **118 litigii** în care Consiliul Audiovizualului are calitate procesuală de: pârât – 108 litigii, reclamant – 6 litigii și terț – 4 litigii.

Instanțele de judecată din Republica Moldova au pronunțat **66 de soluții** în cadrul a **63 de cauze** de contencios administrativ și de drept comun, fiind pronunțate 59 de soluții în favoarea Consiliului Audiovizualului și 7 în defavoarea autorității de reglementare.

Cu referire la soluțiile în defavoarea Consiliului Audiovizualului este de reținut că 2 dintre ele nu se referă la deciziile

Consiliului Audiovizualului, acestea vizează un litigiu de drept comun privind demolarea, în anul 2010, a unei încăperi de 13 m²; alte 3 decizii au fost anulate din motivul declarării neconstituționale a unei propoziții de la art. 90 alin. (2) din Codul electoral în baza căreia membrii CA au aplicat sancțiuni, iar în 2 decizii soluția instanțelor a fost contestată în instanțele ierarhic superioare.

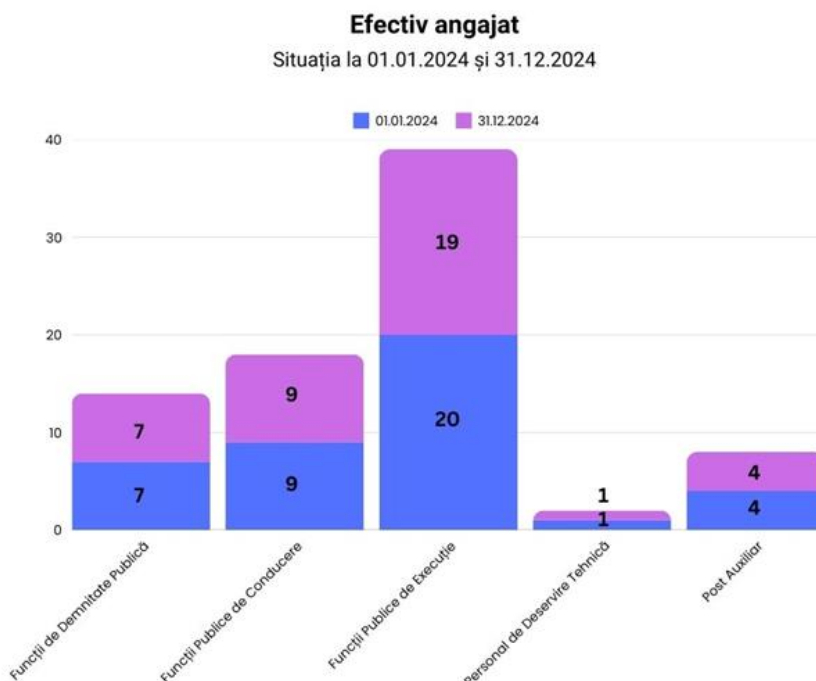
În analogie cu anul 2023, soluții în favoarea Consiliului Audiovizualului au fost pronunțate în 40 de cauze, în defavoare 1 cauză, iar 4 soluții au fost pronunțate în cauze în care Consiliul Audiovizualului a avut calitatea procesuală de terț/intervenient accesoriu. Cele mai multe soluții au fost date în cazul deciziilor CA prin care reclamantii au fost sancționați pentru încălcarea prevederilor art. 4 din CSMA – *programe audiovizuale locale*: **16 soluții** (toate în favoarea

CA); urmate de încălcarea prevederilor art. 13 – *asigurarea informării corecte*: **13 soluții** (2 în defavoarea CA) și în cazul încălcării prevederilor art. 19 – *responsabilități culturale*: **6 soluții** (toate în favoarea CA). Alte **9 soluții** (3 în defavoarea CA) au fost pronunțate în cazul deciziilor CA prin care reclamanți au fost sancționați pentru încălcarea prevederilor Codului electoral. Deciziile instanțelor de judecată pronunțate pe parcursul anului 2024 pot fi consultate în Anexa 10.

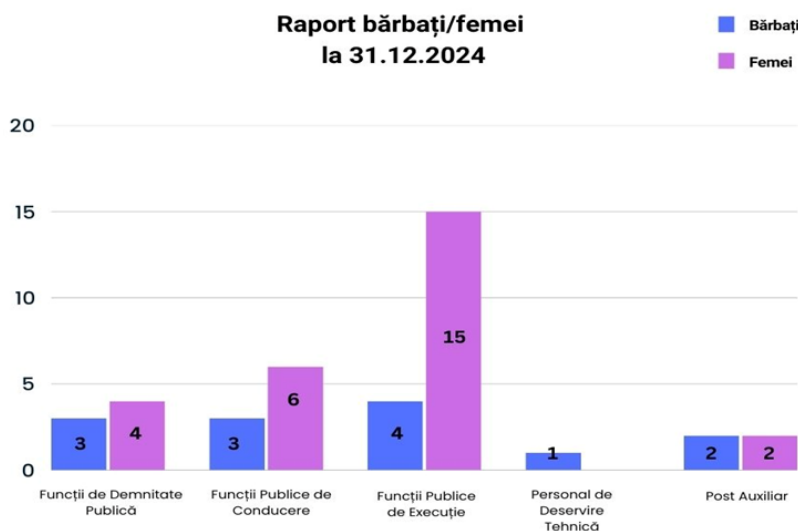
VII. RESURSE UMANE

Asigurarea unui management eficient în cadrul Consiliului Audiovizualului

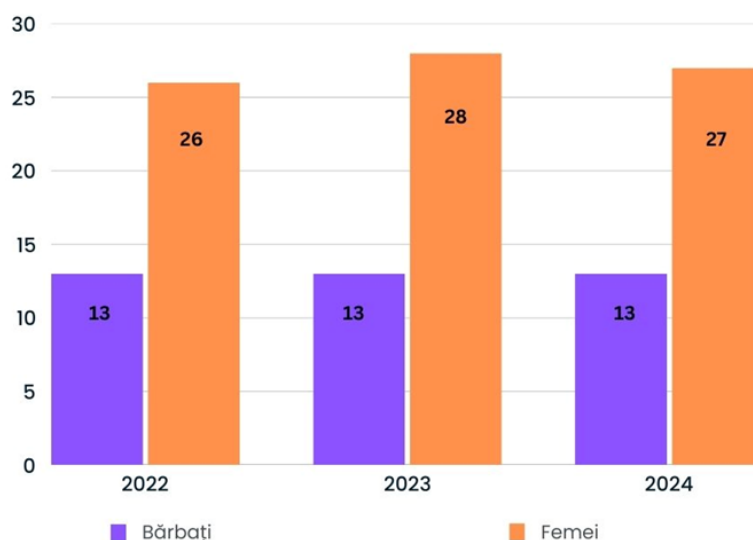
În anul 2024, Consiliul Audiovizualului și-a desfășurat activitatea cu un număr mediu de personal de 40 unități, față de 58 unități de personal aprobate, procentul de ocupare a funcțiilor publice constituind 68,96%. Raportul funcțiilor existente, conform efectivului-limită, suplinite la sfârșitul anului 2024 este reprezentat în următoarea diagramă:

Consiliul Audiovizualului, la constituirea managementului resurselor umane urmărește respectarea principiului egalității de gen și a tratamentului egal între bărbați și femei. Raportul gender atestă prezența a 27 de femei și 13 bărbați la 31.12.2024.

Ponderea bărbați/femei în perioada 2022-2024

Vârsta medie a angajaților este de 42 de ani, iar cea a funcționarilor publici este de 39 de ani. Numărul pensionarilor după limita de vârstă constituia, la 31.12.2024, 4 persoane (3 femei și 1 bărbat).

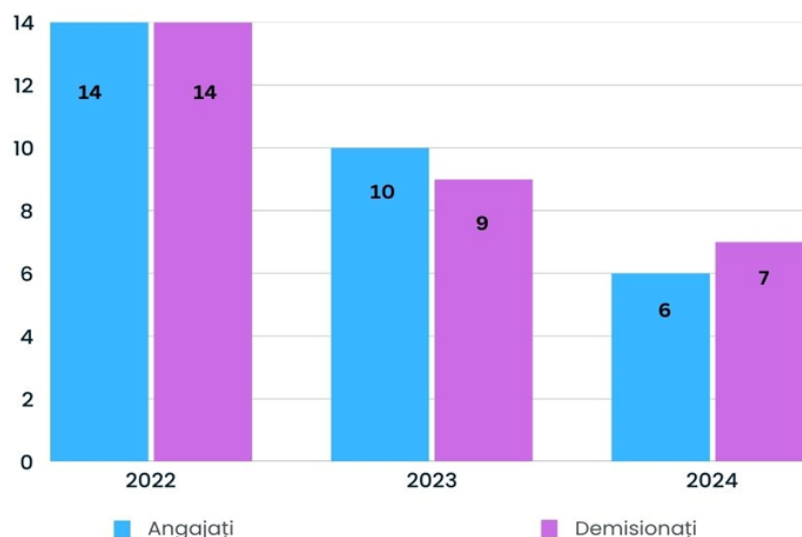
Numărul de funcționari pe categorii de vârstă, persoane	Total	Funcție de demnitate publică	Funcție publică de conducere	Funcție publică de execuție
>25 ani	1	0	0	1
25-35 ani	10	0	2	8
35-45 ani	12	3	1	8
45-55 ani	10	3	4	3
55-63 ani	1	0	1	0
63 ani<	1	1	0	0

	Femei	Bărbați
Cel mai tânăr funcționar public la 31.12.2024, ani	22	25
Cel mai vârstnic funcționar public la 31.12.2024, ani	72	50

Fluctuația forței de muncă în cadrul Consiliului Audiovizualului, în anul 2024, se prezintă astfel:

- Număr efectiv de personal angajat la 01 ianuarie 2024 – 41;
- Număr de personal eliberat/demisionat în timpul anului – 7;
- Număr de personal suspendat în timpul anului – 1;
- Număr de personal reîncadrat în timpul anului – 1;
- Număr de personal angajat în timpul anului – 6;
- Număr efectiv de personal angajat la 31 decembrie 2024 – 40.

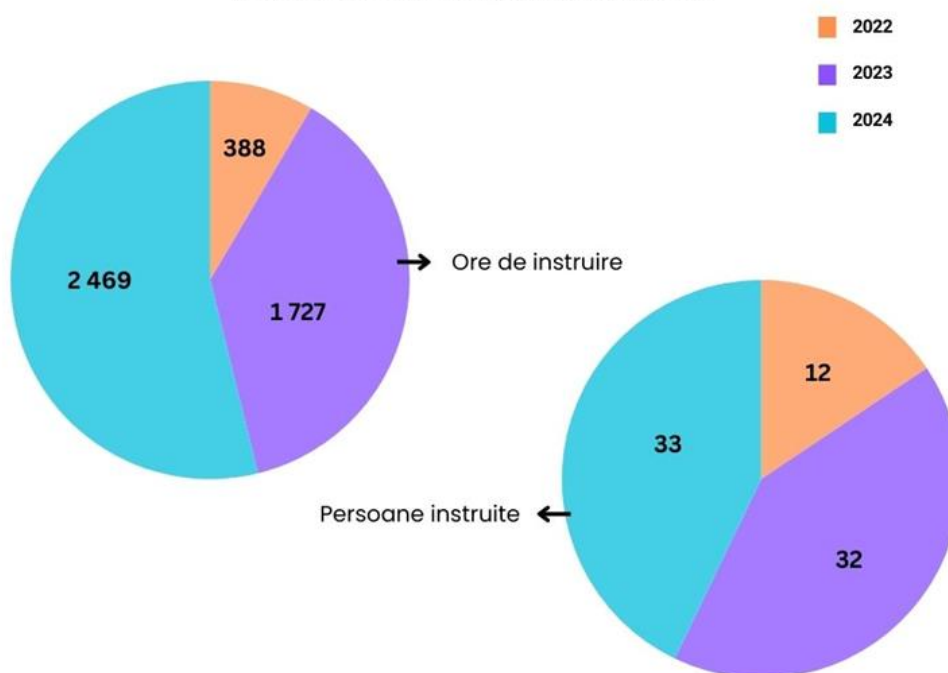
Ponderea personalului angajat/demisionat în perioada 2022-2024

În contextul consolidării instituționale, Consiliul Audiovizualului organizează și desfășoară activități de instruire, necesare pentru asigurarea unui nivel corespunzător de formare și dezvoltare profesională a angajaților săi. Acestea sunt realizate în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.201/2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158 din 04.04.2008 și a planurilor de instruire semestriale aprobate de Președinta CA.

Activitățile de instruire de diferite tipuri și forme sunt organizate în vederea aprofundării și actualizării cunoștințelor, dezvoltării abilităților și modelării aptitudinilor/comportamentelor necesare pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor de serviciu. Astfel, în 2024, au fost instruiți 33 de angajați la 31 de cursuri de instruire internă și externă, cu durată totală de 2 469 de ore.

Dinamica instruirilor în perioada 2022-2024

În vederea aprecierii rezultatelor obținute și identificării necesităților de dezvoltare profesională, Consiliul Audiovizualului evaluează performanțele profesionale ale funcționarilor publici. Ca urmare a procedurii de evaluare a performanțelor profesionale, în semestrul I 2024, din 26 de funcționari publici supuși evaluării, 24 de funcționari au primit calificativul „foarte bine” și 2 funcționari – calificativul „bine”. În semestrul II 2024, din 26 funcționari publici supuși evaluării, 25 de funcționari au primit calificativul „foarte bine” și 1 funcționar – calificativul „bine”.

În baza calificativelor de evaluare obținute au fost conferite grade de calificare imediat superioare pentru 2 funcționari publici, iar 5 funcționari au fost promovați în funcție.

VIII. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A DOMENIULUI AUDIOVIZUAL PENTRU ANII 2023-2027

În anul 2024, *Grupul de monitorizare și evaluare a implementării Planului de acțiuni pentru realizarea Strategiei de dezvoltare a domeniului audiovizual pentru anii 2023-2027* (în continuare – GME) s-a întrunit în cadrul a 6 ședințe de lucru pentru a pune în aplicare acțiunile cu privire la realizarea Strategiei.

GME a monitorizat procesul de implementare, în ansamblu, a Strategiei, fapt ce denotă următoarele:

Obiectiv 1. Contribuție la îmbunătățirea legislației primare

1.1. Participare proactivă la consultări publice referitoare la completarea/ajustarea legislației audiovizuale și a celei conexe

Pe 30 aprilie, CA a inițiat consultări publice cu privire la *Metodologia de monitorizare a conținuturilor audiovizuale cu caracter electoral*. Până pe 27 mai, furnizorii de servicii media au avut posibilitatea să înainteze propuneri pe marginea Metodologiei, documentul urmând să servească drept instrument pentru supravegherea respectării regulilor în alegeri de posturile de televiziune și radio și drept suport la determinarea măsurii în care conținuturile audiovizuale monitorizate corespund rigorilor juridice și angajamentelor asumate prin Declarația politicii editoriale a furnizorilor de servicii media în reflectarea alegerilor și a referendumurilor. *Metodologia de monitorizare a programelor audiovizuale cu caracter electoral* a fost aprobată prin **Decizia nr. 166 din 14 iunie 2024**.

Reprezentanții CA, ai Comisiei Electorale Centrale (CEC) și ai furnizorilor de servicii media audiovizuale au discutat, pe 11 iunie, despre reflectarea în mass-media a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024. Întrevederea a urmărit formarea unei viziuni mai clare asupra felului în care vor fi reflectate cele două scrutine electorale concomitent, cum vor fi abordate subiectele electorale în programele difuzate, dar și colectarea propunerilor, din partea furnizorilor, de îmbunătățire a *Regulamentului privind reflectarea alegerilor de instituțiile media*.

1.2. Inițierea și desfășurarea de dezbateri publice a propunerilor de modificare a legislației audiovizuale

Procedurile de **consultări publice** s-au derulat în strictă conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și cele ale Hotărârii Guvernului nr. 967/2016 cu privire la mecanismele de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional. Astfel:

Pe 12 ianuarie, CA a organizat pentru reprezentanții furnizorilor de servicii media audiovizuale consultări online repetate referitor la modul de completare a formularului privind *Concepția generală a serviciului media audiovizual*.

Peste 20 de furnizori de servicii media de radiodifuziune sonoră au participat, pe 29 februarie, la discuții publice online cu reprezentanții CA, cu privire la aplicarea art. 19 din CSMA (operele muzicale în limba română).

Pe 25 aprilie au avut loc discuții publice online cu furnizorii de servicii media privind aplicarea prevederilor art. 6 alin. (6) din CSMA referitoare la proporția de 10% din timpul de emisie rezervat operelor europene ale producătorilor independenți din Republica Moldova.

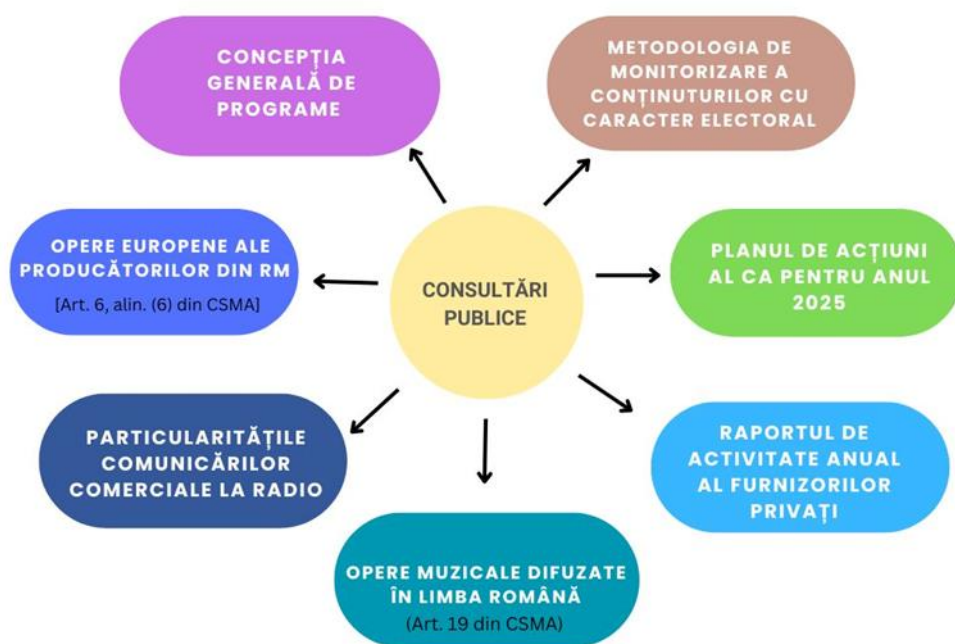
Pe 30 aprilie s-au desfășurat consultări publice cu privire la *Metodologia de monitorizare a conținuturilor audiovizuale cu caracter electoral*.

Pe 09 iulie, CA a organizat discuții online, cu reprezentanții furnizorilor de servicii media audiovizuale privați referitoare la *modelul Raportului de activitate anual al furnizorilor privați de servicii media*.

Pe 29 iulie, CA a inițiat consultări publice asupra proiectului de decizie privind modificarea modelului Raportului de activitate anual al furnizorilor privați de servicii media.

Pe 29 noiembrie, CA a inițiat consultări publice asupra proiectului *Planului de acțiuni al autorității pentru anul 2025*.

Pe 17 decembrie, membrii și reprezentanții aparatului CA, pe de o parte, și administratorii mai multor posturi de radio, dar și expertul media Ion Bunduchi, pe de altă parte, au participat la o rundă de discuții online cu privire la particularitățile comunicărilor comerciale difuzate în cadrul serviciilor de radiodifuziune sonoră.

1.3. Formularea propunerilor de îmbunătățire a legislației audiovizuale

Pe parcursul anului 2024, Comisia parlamentară de profil a format un grup de experți care urmează să întocmească un proiect de lege privind modificarea Codului serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018 și a altor legi. Respectiv, CA a prezentat informațiile solicitate de către experți.

După întocmirea proiectului, acesta urmează să fie prezentat CA pentru avizare și prezentare de propuneri.

1.4. Avizarea proiectelor de acte normative prin care se reglementează activități din domeniul audiovizualului și din domeniile conexe

Dat fiind faptul că „Consiliul Audiovizualului este consultat cu privire la proiectele de acte normative prin care se reglementează activități din domeniul audiovizualului și din domeniile conexe” (art. 74 alin. (3) din CSMA), în anul 2024, membrii CA au formulat observații și propuneri la proiecte de hotărâri și acte legislative prin adoptarea a 39 de decizii, în cazul a 14 decizii au fost avizate proiecte de acte care țin nemijlocit de domeniul audiovizualului.

Obiectiv 2. Evaluarea riguroasă a domeniului

2.1. Elaborarea și aprobarea instrumentarului necesar pentru evaluarea sistematică a domeniului pe măsură să genereze date statistice:

Consiliul Audiovizualului a aprobat:

1. *Metodologia de monitorizare și evaluare a pluralismului audiovizual intern în serviciile media liniare (Decizia nr. 76 din 15 martie 2024).*
2. *Metodologia de monitorizare și evaluare a pluralismului audiovizual extern (Decizia nr. 76 din 15 martie 2024).*
3. *Metodologiei pentru evaluarea riscurilor de apariție a situațiilor dominante în formarea opiniei publice (Decizia nr. 90 din 29 martie 2024).*
4. *Metodologia de monitorizare a programelor audiovizuale cu caracter electoral (Decizia nr. 166 din 14 iunie 2024).*

Totodată, CA a inițiat elaborarea proiectului de decizie de revizuire a modelului *Raportului de activitate anual al furnizorilor privați de servicii media*, aprobat prin **Decizia CA nr. 7 din 20 ianuarie 2023**.

2.2. Punerea în aplicare a instrumentarului de evaluare sistematică a domeniului, generarea și depozitarea datelor statistice

Consiliul Audiovizualului a aprobat 99 de rapoarte de activitate ale furnizorilor de servicii media de televiziune și de radiodifuziune sonoră pentru anul 2023 (51 TV și 48 Radio), acestea au fost publicate pe pagina web a CA (link: [Transparența proprietății și finanțării serviciilor media – Consiliul Audiovizualului](#)).

Pe site-ul web al CA-ului a fost plasată și *Analiza rapoartelor anuale de activitate ale furnizorilor de servicii media audiovizuale de televiziune pentru anul 2023*.

Lunar sunt actualizate registrele furnizorilor de servicii media audiovizuale.

Tot lunar, Consiliul Audiovizualului furnizează informații cu privire la modificările în registrul de furnizori de servicii media pentru MAVISE, o bază de date privind serviciile media audiovizuale, platformele de partajare video și jurisdicția acestora în Europa gestionată de Observatorul European al Audiovizualului (<https://mavise.obs.coe.int/>).

Trimestrial, CA aprobă *analizele cu privire la cotele de audiență ale serviciilor media audiovizuale lineare și determinarea situației dominante*.

2.3. Încetățenirea practicii de a cerceta domeniul în cooperare cu agenții de specialitate din țară sau din străinătate

La finele lunii mai, CA a găzduit o misiune de cooperare și asistență, formată din trei experți internaționali, axată pe identificarea beneficiarilor finali reali și analiza rapoartelor anuale de activitate prezentate de furnizorii de servicii media. În cadrul sesiunilor, în discuție au mai fost puse urmărirea fluxurilor financiare, provocările în identificarea beneficiarilor finali, colaborarea cu alte instituții în ce privește proprietatea media, precum și evaluarea formularului și practicile din alte țări în asigurarea transparenței proprietății instituțiilor media. În continuarea aceleiași cooperări, pe 01 și 02 iulie 2024, CA a găzduit din nou o misiune de experți internaționali, axată pe analiza cadrului legal aferent transparenței proprietății media și a fluxurilor financiare în acest sector. Printre subiectele abordate în cadrul întâlnirii s-au mai regăsit și cooperarea interinstituțională, în ce privește asigurarea transparenței proprietății media; piața de publicitate; practici din alte state, privind urmărirea fluxurilor financiare și

identificarea beneficiarilor finali, dar și propuneri de îmbunătățire a mecanismelor existente, în vederea contracarării tentativelor de eludare a legislației audiovizuale. Produsul final al acestor ședințe de lucru s-a materializat într-un studiu realizat de Pierre François Docquir, cercetător și expert independent în sfera dreptului internațional al drepturilor omului și drept în domeniul mass-media, fost vicepreședinte al Consiliului Superior al Audiovizualului din Belgia, și Andrei Richter, profesor-cercetător de studii media în cadrul Universității Comenius din Bratislava, expert afiliat Observatorului European al Audiovizualului, care au analizat conformitatea cadrului legal național din sfera audiovizualului cu prevederile Legii privind libertatea mass-mediei din UE (European Media Freedom Act) și au formulat o serie de recomandări pe dimensiunile legislative și de reglementare. Lucrarea a fost prezentată în cadrul unui eveniment public la Chișinău, pe 12 noiembrie 2024.

Obiectiv 3. Dezvoltarea instrumentarului necesar gestionării domeniului

3.1. Elaborarea și aprobarea de noi acte administrative normative:

- pentru reglementarea comunicărilor audiovizuale comerciale (în conformitate cu prevederile noii Legi cu privire la publicitate)

Consiliul Audiovizualului a aprobat *Regulamentul privind conținuturile audiovizuale (Decizia nr. 61 din 01 martie 2024)* (Monitorul Oficial din 05 aprilie 2024, Nr. 138-140, art. 305). Capitolul V din Regulament este dedicat *Difuzării comunicărilor comerciale audiovizuale* (link: [Decizii – Consiliul Audiovizualului](#)).

3.2. Ajustarea actelor normative existente pentru a le aduce în deplină concordanță cu legislația națională și cu bunele practici internaționale:

În anul 2024, Consiliul Audiovizualului, în căutarea unei modalități mai eficiente de creștere a performanțelor și de punere în aplicare a practicilor europene, a avut o cooperare intensă cu societatea civilă, externalizând o serie de servicii. Cooperarea cu societatea civilă este și un angajament statuat în Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018 la art. 86, iar alin. (3) al aceluiași articol incumbă Consiliului Audiovizualului responsabilitatea de a reflecta rezultatele acestor cooperări în raportul anual de activitate:

- 1. Monitorizarea art. 19 din CSMA (Responsabilități culturale)** – ținuta lingvistică în programele audiovizuale de televiziune: Viorica Molea, dr., conf. univ. din resursele instituției;
- 2. Elaborarea proiectului Metodologiei de monitorizare a programelor audiovizuale cu caracter electoral:** Asociația Presei Electronice cu susținerea Consiliului Europei;
- 3. Desfășurarea instruirilor privind monitorizarea conținuturilor audiovizuale cu caracter electoral și de mentorat** controlorilor Direcției control servicii media audiovizuale: Asociația Presei Electronice cu susținerea Consiliului Europei și a Organizației Internaționale a Francofoniei;
- 4. Manual privind alegerile:** Jean-Francois Furnemont, Ion Bunduchi, Organizația Internațională a Francofoniei;
- 5. Elaborarea proiectului Metodologiei pentru evaluarea riscurilor de apariție a situațiilor dominante în formarea opiniei publice:** expertă națională Tatiana Puiu, International Media Support, Guvernul Regatului Danemarcei;
- 6. Elaborarea proiectului Metodologiei de monitorizare și evaluare a pluralismului audiovizual extern:** Konrad Bleyer-Simon, cercetător asociat la Centrul pentru Pluralismul Media și Libertatea Media al Institutului Universitar European, International Media Support, Guvernul Regatului Danemarcei;
- 7. Elaborarea proiectului Metodologiei de monitorizare și evaluare a pluralismului audiovizual intern în serviciile media liniare:** Asociația Presei Electronice cu susținerea Consiliului Europei;
- 8. Suport în monitorizarea programelor audiovizuale cu caracter electoral** (promovare, publicitate, informare): Asociația Presei Independente, Sida;

9. Elaborarea proiectului Strategiei în domeniul educației media pe dimensiunea autorității de reglementare a audiovizualului: experta internațională Martina Chapman, Consiliul Europei.

Totodată, Consiliul Audiovizualului a inițiat modificarea modelului Raportului de activitate anual al furnizorilor privați de servicii media, pentru a îmbunătăți formularul și simplifica modul de înțelegere și completare a informației. Astfel, prin **Decizia nr. 196 din 26 iulie 2024**, CA a inițiat consultări publice asupra proiectului deciziei; prin **Decizia nr. 263 din 18 octombrie 2024**, modelul Raportului de activitate anual al furnizorilor privați de servicii media a fost remis spre expertizare Ministerului Justiției al Republicii Moldova, iar prin **Decizia nr. 300 din 29 noiembrie 2024** – Centrului Național Anticorupție. De asemenea, Consiliul Audiovizualului a organizat și consultări publice online pe marginea modificărilor care urmau a fi aduse asupra modelului Raportului anual al furnizorilor privați de servicii media.

3.3. Elaborarea și aprobarea de noi metodologii și actualizarea/ajustarea metodologiilor existente pentru monitorizarea, cel puțin, a pluralismului extern și intern; a conținuturilor platformelor de partajare a materialelor video; a conținuturilor serviciilor neliniare; a discursului de ură și a dezinformării; a situației dominante în formarea opiniei publice:

Consiliul Audiovizualului a aprobat 4 metodologii:

1. *Metodologia de monitorizare și evaluare a pluralismului audiovizual intern în serviciile media liniare (Decizia nr. 76 din 15 martie 2024).*
2. *Metodologia de monitorizare și evaluare a pluralismului audiovizual extern (Decizia nr. 76 din 15 martie 2024).*
3. *Metodologiei pentru evaluarea riscurilor de apariție a situațiilor dominante în formarea opiniei publice (Decizia nr. 90 din 29 martie 2024).*
4. *Metodologia de monitorizare a programelor audiovizuale cu caracter electoral (Decizia nr. 166 din 14 iunie 2024).*

3.4. Punerea în aplicare a instrumentarului

I. Metodologia de monitorizare a programelor audiovizuale cu caracter electoral a fost pusă în practică la monitorizarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și Referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024 (Deciziile **nr. 245 din 01.10.2024**, **nr. 251 din 04.10.2024**, **nr. 259 din 18.10.2024**, **nr. 265 din 23.10.2024**, **nr. 267 din 25.10.2024**, **nr. 273 din 01.11.2024**, **nr. 274 din 01.11.2024**, **nr. 280 din 06.11.2024**, **nr. 283 din 08.11.2024**, **nr. 289 din 18.11.2024**).

Pe site-ul web oficial al Consiliului Audiovizualului, la compartimentele Reglementare/Rapoarte de monitorizare tematică și Alegeri 2024/Rapoarte de monitorizare au fost publicate 10 rapoarte privind reflectarea campaniei electorale, inclusiv Raportul final privind modul de reflectare a referendumului republican constituțional din 20 octombrie 2024 (**Decizia nr. 273 din 01 noiembrie 2024**) și Raportul final privind modul de reflectare a alegerilor prezidențiale (**Decizia nr. 289 din 18 noiembrie 2024**).

Rapoartele CA de monitorizare a alegerilor au fost foarte complexe, fiind structurate pe 5 compartimente: *I. Programe de știri și actualități, II. Emisiuni de promovare electorală, III. Dezbateri electorale, IV. Emisiuni de informare electorală și V. Concluzii*, ce conțin date relevante și comprehensive cu privire la: *Reflectarea campaniei electorale, Prezența protagoniștilor în subiectele cu caracter electoral, Reflectarea concurenților electorali, Reflectarea subiectelor electorale cu caracter conflictual, Asigurarea echilibrului de gen, Relevanța temelor abordate, Atitudinea autorului, Accesibilitate* (respectarea rigorilor legii cu privire la asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități de văz sau auz), *Conformitatea cerințelor legale. Generic* (dacă au fost incluse toate subiectele cu caracter electoral în rubrica specială „Electorală 2024”) etc., informația fiind ilustrată și grafic.

Detalii în Cap. II. Monitorizarea conținuturilor audiovizuale.

II. Metodologia de monitorizare a discursului care incită la ură în conținuturile media audiovizuale a vizat cele 4 controale (**Deciziile nr. 153 din 30.05.2024, nr. 244 din 02.10.2024 și nr. 290 din 18.11.2024**) care au vizat potențiale cazuri de admitere a discursului care incită la ură și/sau instigare

Detalii în Cap. II Monitorizarea conținuturilor audiovizuale și Anexele 1 și 2.

Obiectiv 4. Fortificarea capacității CA de gestionare a domeniului

4.1. Recrutarea, instruirea sistematică/periodică și fidelizarea personalului calificat, cu accent pe segmente-cheie, pe măsură să răspundă rigorilor CA și scopurilor Strategiei

Angajații CA au participat la o serie de instruirii cu tematică electorală:

30 iulie – instruire privind „Reglementarea reflectării campaniilor electorale în mass-media”.

31 iulie, 01, 07, 08, 14, 15, 21, 22, 28, 29 august – instruirii privind monitorizarea conținuturilor audiovizuale cu caracter electoral, cu expertul național Ion Bunduchi;

04-05 septembrie – atelierul regional de Peer-Support „Adaptarea practicilor de reglementare la un ecosistem media robust”;

11-12 septembrie – instruire privind aspecte ale reglementării audiovizualului în context electoral, cu experta Azra Maslo.

Detalii în cap. V. Comunicare și cooperare.

4.3. Dezvoltarea capacităților tehnice/tehnologice, cu prioritate, a sectorului de monitorizare

Pe 12 martie, la sediul CA, a avut loc evenimentul public de prezentare a softului de monitorizare cu elemente de inteligență artificială, dezvoltat pentru CA cu susținerea UE, SUA și a Țărilor de Jos. Prin intermediul acestuia, angajații instituției de reglementare monitorizează mult mai ușor și mai operativ conținuturile audiovizuale din știri, emisiuni de dezbateri, talk-show-uri și alte tipuri de programe.

4.5. Studiarea și preluarea bunelor practici internaționale prin vizite de documentare; prin utilizarea platformelor EPRA și ERGA; prin participare la acțiuni/evenimente organizate în țară ori peste hotare, dedicate domeniului

Cooperarea cu cele două organizații este descrisă în cap. V. Comunicare și cooperare.

Obiectiv 5. Lărgirea transparenței activității subiecților reglementați și a propriei activități

5.1. Elaborarea unui nomenclator al categoriilor de informații de interes public obligatoriu a fi publicat pe paginile FSM, DSM și CA (inclusiv a rezultatelor consultărilor publice):

Nomenclatorul categoriilor de informații de interes public obligatoriu a fi publicate pe pagina web a Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova a fost aprobat de CA în anul 2023 (Ordinul 09A din 31 martie 2023).

5.2. Generarea informației potrivit nomenclatorului, publicarea pe pagina web și actualizarea periodică

Pe site-ul oficial al CA sunt actualizate în mod continuu: „Ordinea de zi”, „Decizii”, „Procese verbale”, „Transparența proprietății și finanțării serviciilor media”, „Comunicate de presă”, „Consultări publice”, „Funcții vacante” etc. În perioada campaniei electorale pentru alegerile prezidențiale și referendumul constituțional republican a fost creată o secțiune separată „Alegeri 2024”.

5.3. Revizuirea structurii interne și îmbunătățirea conținutului rapoartelor de activitate ale FSM, DSM și CA, care să le facă ușor de lecturat și de perceput de către public

Consiliul Audiovizualului, prin **Decizia nr. 196 din 26 iulie 2024**, a inițiat consultări publice asupra proiectului deciziei de modificare a modelului *Raportului de activitate anual al furnizorilor privați de servicii media*, aprobat prin Decizia nr. 7 din 20 ianuarie 2023. Prin

Decizia nr. 11 din 24 ianuarie 2025, CA a aprobat modificări la modelul *Raportului de activitate anual al furnizorilor privați de servicii media*.

Prin **Decizia nr. 301 din 29 noiembrie 2024**, CA a modificat Organigrama Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova, aprobată prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 209 din 17 iunie 2022 *cu privire la aprobarea structurii funcționale și a efectivului-limită ale Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova*.

5.4. Îmbunătățirea mecanismelor de identificare și accesare rapidă a informației publicate pe pagina/paginile web ale CA

Consiliul Audiovizualului a lansat, pe data de 20 martie 2024, o nouă versiune, restructurată și îmbunătățită, a Registrelor furnizorilor, distribuitorilor și a serviciilor media retransmise pe teritoriul țării. [Rubrica Reglementare/Registre servicii media](#) asigură o experiență de navigare comodă și intuitivă între diverse tipuri de registre, oferind în același timp posibilitatea de a explora detaliile fiecărui registru cu ușurință.

Noul modul facilitează vizualizarea datelor și va asigura o transparență mai mare în ce privește serviciile media TV și radio, proprietarii beneficiari, acționarii, administratorii, clasificarea furnizorilor, valabilitatea licențelor de emisie, precum și informații despre distribuitorii de servicii media din țară. Publicul mai poate vedea și descărca Lista serviciilor media audiovizuale care sunt retransmise în Republica Moldova, identificând, în același timp, în jurisdicția cărui stat se află acestea.

Modulul lansat de CA a fost creat cu susținerea Oficiului Consiliului Europei la Chișinău. Acesta se pliază pe formatul MAVISE – bază de date cu acces gratuit privind serviciile audiovizuale din 43 de țări întocmită de Observatorul European al Audiovizualului.

CA actualizează în permanență aceste registre: *Registrul furnizorilor de servicii media de televiziune*, *al furnizorilor de servicii media de radiodifuziune sonoră*, *al distribuitorilor de servicii media* și *al serviciilor media audiovizuale* care nu se află în jurisdicția Republicii Moldova și sunt retransmise pe teritoriul Republicii Moldova (link: [Registre – Consiliul Audiovizualului \(consiliuaudiovizual.md\)](#)).

5.5. Organizarea periodică a evenimentelor publice, inclusiv a dezbaterilor rapoartelor de activitate ale CA până a fi prezentate în Parlament

Consiliul Audiovizualului, la recomandarea societății civile, a introdus o practică nouă pentru autoritate: organizarea unor discuții publice pe marginea proiectului *Raportului anual de activitate al CA pentru 2023* (pe 22 februarie), comparativ cu ceea ce și-a propus instituția să realizeze conform Planului de acțiuni pentru anul indicat. Reprezentanții furnizorilor de servicii media și ai societății civile, prezenți la eveniment, au avut posibilitatea să dea o apreciere activității instituției, să vină cu recomandări și să adreseze întrebări.

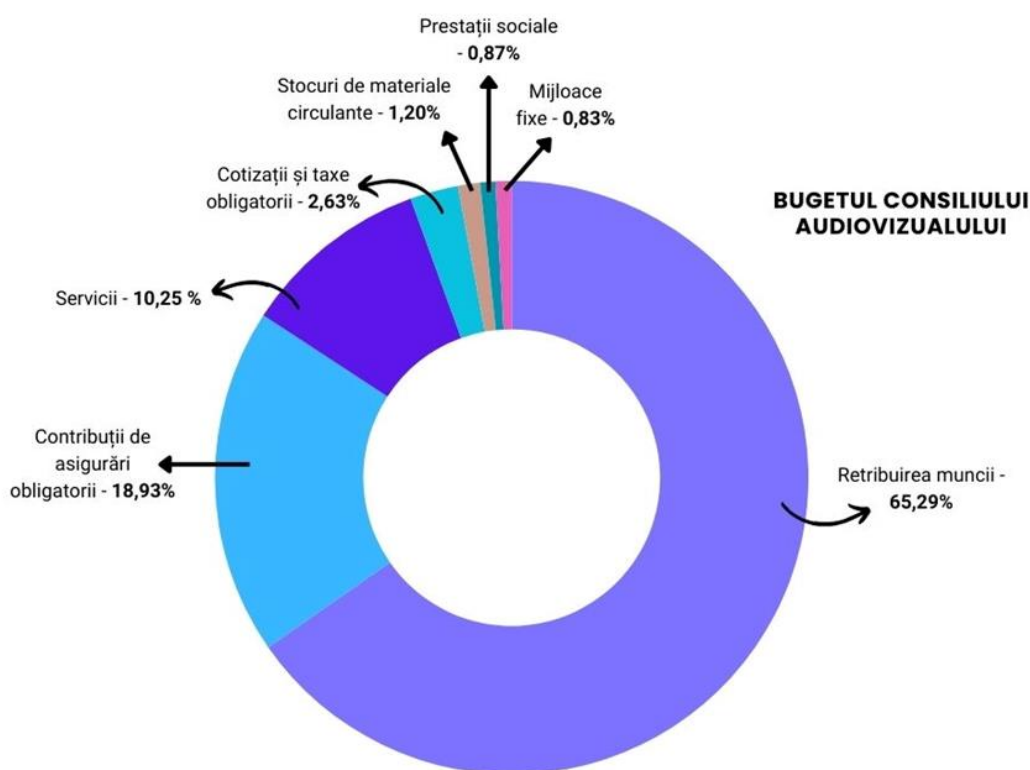
IX. RAPORT CU PRIVIRE LA ACTIVITATEA FINANCIARĂ A CONSILIULUI AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA PENTRU ANUL 2024

În baza propunerilor înaintate de Consiliul Audiovizualului, prin Legea bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418 din 22.12.2023, a fost aprobat bugetul instituției în mărime de 17104,2 mii lei, inclusiv 17094,2 mii lei din resursele generale și 10,0 mii lei din veniturile colectate. Ulterior bugetul CA a fost micșorat cu 32,6 mii lei și la 31.12.2024 constituia 17071,6 mii lei. Astfel, bugetul CA pentru anul 2024 depășește cu 1591,3 mii lei bugetul anului 2023. Majorarea dată a fost determinată de modificarea condițiilor de salarizare a angajaților Consiliului din 01.10.2023.

Executarea veniturilor planificate pentru anul 2024, precum și finanțarea au constituit 16703,9 mii lei sau 97,85% din bugetul anual aprobat.

Veniturile, în comparație cu aceeași perioadă a anului 2023, s-au majorat cu 2397,2 mii lei, cheltuielile executate – cu 2401,2 mii lei.

Mijloacele financiare alocate Consiliului au fost îndreptate spre acoperirea cheltuielilor necesare pentru asigurarea activității pe următoarele direcții:

Ponderea majoră din cheltuielile mijloacelor bugetare o constituie retribuirea muncii personalului și plățile aferente, pentru ce au fost utilizați 14213,5 mii lei. Compartimentul dat constituie 85,09% din totalul finanțat pentru anul 2024.

Pentru asigurarea tehnico-materială a activității Consiliului Audiovizualului au fost alocați 339,1 mii lei sau 2,03% din suma achitată.

Serviciile necesare pentru asigurarea activității, inclusiv cele comunale, au fost acoperite în mărime de 1712,9 mii lei, ceea ce a constituit 10,25% din bugetul finanțat.

Cota altor cheltuieli, inclusiv cotizația de membru în organizația internațională Platforma Europeană a Autorităților de Reglementare (EPRA) în mărime de 75,7 mii lei, a constituit 2,63% sau 438,4 mii lei.

În anul 2024 angajații Consiliului au efectuat 29 de deplasări peste hotarele țării, finanțate integral sau parțial din contul CA, pentru participarea la reuniunile membrilor Platformei Europene a Autorităților de Reglementare în domeniul Audiovizualului (EPRA), Grupului Autorităților Europene de Reglementare pentru Serviciile Media Audiovizuale (ERGA), Rețeaua Mediterană a Autorităților de reglementare (MNRA), precum și Reuniunea Suplimentară privind Dimensiunea Umană (SHDM) a OSCE, Conferința internațională organizată sub egida Rețelei francofone a autorităților de reglementare a mass-media audiovizuale (REFRAM). La fel, au fost efectuate vizite de lucru în vederea schimbului de experiență și participarea la programe training la diferite organe ale statelor europene, precum Germania, Suedia, Franța, Irlanda, Regatul Belgiei. Cheltuielile CA la acest compartiment au constituit 352,8 mii lei sau 77,86% din suma planificată pentru anul respectiv.

Pe parcursul anului de raportare au fost procurate mijloace fixe și active nemateriale (soft antivirus) în mărime de 138,6 mii lei, iar casate în valoare inițială de 541,6 mii lei (partea majoră o constituie softul de recepție a semnalului video și audio procurat în anul 2013, care a fost înlocuit cu un mod nou de recepție a conținutului audiovizualului în urma modernizării serverelor CA).

Materiale circulante au fost procurate în valoare de 202,8 mii lei, utilizate în sumă de 240,1 mii lei.

La situația din 31.12.2024 sunt înregistrate creanțe în mărime de 107,7 mii lei, cu 101,9 mii lei mai puțin decât la situația din 31.12.2023, partea majoră constituind avansul curent pentru serviciile comunale.

Din datoriile înregistrate la data sus indicată în mărime de 1234,8 mii lei suma cea mai mare ține de datoria pentru retribuirea muncii și cheltuielile aferente pentru decembrie 2024.

Creanțe și datorii cu termen de prescripție expirat CA nu are.

Cheltuielile pentru realizarea obiectivelor în anul de raportare au fost acoperite din bugetul CA, precum și cu contribuția diferitor parteneri internaționali.

Totodată, este de menționat faptul soluționării de către Consiliu a problemei legate de neexecutarea Hotărârii Judecătorei Economice de Circumscripție din 16.07.2010 (dosar nr. 2e-2573/2010), fapt ce a dus la punerea sub sechestru a clădirii administrative aflate în gestiunea CA. Astfel, la finele anului de raportare s-a dispus finalizarea procedurii de ridicare a sechestrului impus asupra bunului imobil gestionat de Consiliul Audiovizualului.